

Heinolan kaupunki

Tilinpäätös 2021

Kaupunginhallitus 28.3.2022 | Valtuusto 13.6.2022

Sisältö

1. TOIMINTAKERTOMUS 2021	3
1.1 Yleistä	3
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.1.3 Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys	7
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	11
1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	17
1.1.6 Kaupungin henkilöstö	18
1.1.7 Ympäristöasiat	18
1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	21
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	21
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	25
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	25
1.3.2 Toiminnan rahoitus	28
1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	30
1.4 Kokonaistulot ja -menot	34
1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous	35
1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	35
1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus	35
1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	35
1.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	36
1.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	36
1.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	37
1.6 Tilikauden tuloksen käsittely	42
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	43
2.1 Käyttötalouden toteutuminen	43
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	68
2.3 Investointiosan toteutuminen	70
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	74
2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	76
3. KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET	78
3.1 Heinolan vuokra-asunnot Oy	78
4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	79
4.1 Tuloslaskelma	79
4.2 Rahoituslaskelma	80
4.3 Tase	81
4.4 Konsernilaskelmat	83
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	87
6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	101
7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	113
8. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA	114

1. TOIMINTAKERTOMUS 2021

1.1 Yleistä

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kaksijakoiset ajatukset vuodesta

Vuoden 2021 arviointi on varsin kaksijakoista. Monellakin tavalla.

Vuotta 2021 voi arvioida niiden lukujen ja toiminnallisten mittareiden valossa, joita viime vuodesta jäi. Monelta osin, nämä tunnusluvut ovat jälleen hyviä. Niiden takana on paljon työtä, onnistumisia ja varmasti tuuriakin. Toinen tapa olisi arvioida sitä sen mielikuvan perusteella, mitä viime vuodesta jäi käteen muuta kuin viisi miljoonaa euroa ylijäämää. Niiden osalta ensimmäiset mieleen tulevat sanat olisivat arvaamaton ja kaoottinen.

Suomen julkishallinnon historian suurin muutos, hyvinvointialue uudistus hyväksyttiin kesäkuussa eduskunnassa ja valmistelu sai selkeät askelmerkit, mutta pienessä kaupungissa se vaatii varsin paljon voimavaroja ihmisiltä, joita kuormittavat normaalin arjen lisäksi koronatilanne ja muuttuva toimintaympäristö. Korona tuli ja meni, ja sitten tuli uudestaan, eikä sitten mennytkään mihinkään. Koronatuotet kuitenkin laskivat suhteessa edeltävään vuoteen. Bonuksena vuoden aikana oli siirretyt kuntavaalit ja valmisteltavat täysin uudet hyvinvointialuevaalit, niin ehdokkaille kuin äänestäjille, mikä toi oman suolansa päätöksentekokykyyn. Näistä mikään, koronan toteutumatta jäänyttä hiipumista lukuun ottamatta, ei ollut tiedossa talousarvion valmistelun aikana.

Vuotta 2021 voi arvioida suhteessa vuoteen 2020, jolloin korona saapui, koska varsin poikkeava vuosi oli sekin. Arvioidessaan aidosti tilinpäätöstä ja muodostaessaan siitä käsityksen tulevasta, tulee olla varovainen. Viimeksi vuonna 2018 Heinolan tilinpäätös tulos on muodostunut normaalin arjen ja toiminnan tuloksena, ilman koronaa, ilman verotuksen rytmitysongelmia ja valtion ylimääräisiä tukia tai uusien lakien tuomia tulo- ja menolisäyksiä. Tämä asettaa varsin korkean osaamisvaateen, että vuoden 2021 tilinpäätöksen lukuja

voisi hyödyntää 2020-luvun talouden reunaehtoien arvioinnissa.

Viime vuosi alleviivaa yhden asian varmasti. Meillä on loistavia ihmisiä töissä, jotka pysyvät venymään vaativissakin olosuhteissa. Heinolan kokoisessa kaupungissa tarvitaan kaikkien työpanosta ja se on myös saatu. Vauhti kiihtyy ja osaamisvaateet samalla kasvavat, mikä tuo omat haasteensa henkilöstöpolitiikalle, kun valtakunnallinen työvoiman saatavuusongelma kuntasektorilla toteutuu. Osana tilinpäätöstä onkin huomioitu koko henkilöstön palkitseminen. Heinolan kokoisen organisaation suurin sudenkuoppa on se, että toimintaympäristön aiheuttamat muutos- ja lisätyöt kuormittavat tietyille ihmisille.

Tulevaan satsattu

Heinola investoi edelleen voimakkaasti tulevaisuuteen. Vuonna 2021 investoinnit olivat 22,3 miljoonaa, kuntakokoon suhteutettuna taso on korkea. Vuoden aikana uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu, ja lainamäärä on nyt yhteensä 108,3 miljoonaa euroa, eli 5 885 eur/asukas. Lainamäärän kehittyminen, korkea poistotaso ja kiinteistötase edellyttävät ratkaisuja ja toimenpiteitä kuluvan valtuustokauden aikana. Kiinteistövastuita ja korjausvelkaa tulee vähentää kiinteistöjen myynnillä, vaikuttaen samalla myös vuosittaisten poistojen vähenemiseen ja lainojen lyhentämiseen.

Vuotta 2021 voi arvioida myös suhteessa nykyhetkeen. Jos vuoteen 2021 liittyy sanaparit arvaamaton ja kaoottinen, en tässä hetkessä osaa edes kuvitella, mitä sanoja käytän ensi vuoden tilinpäätöksen yhteydessä. Vaikka muutosvauhti on kiihtynyt koko 2000-luvun, haluaisin uskoa, että edessä on myös tasaisempia aikoja, kunhan saamme pidetty ihmiset tässä hetkessä nyt mukana. Kaupunkina tehtävämme on hoitaa perustehtäviamme mukaan lapsille ja nuorille tulevaisuuden uskoa sekä työkalut, joilla pärjätä maailmassa, sekä pitää huolta heikommistamme. Ja jos siinä ohessa, me vastuuvuorossa nyt olevat pidämme Heinolan kaupungin toimintakyvyn ja talouden siinä kunnossa, että tulevaisuuden päättäjillä on paremmat olosuhteet kuin meillä, voidaan kokea vahtivuoromme olleen onnistunut.

Heinolassa 21. maaliskuuta 2022
Jari Parkkonen, kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston puheenjohtajat 2019–2021

- Puheenjohtaja Niina Varjo (Kok)
- I varapuheenjohtaja Heimo Riutta (SDP)
- II varapuheenjohtaja Marko Heino (PS)

Valtuuston puheenjohtajat 2021–2025

- Puheenjohtaja Niina Varjo (Kok)
- I varapuheenjohtaja Heimo Riutta (SDP)
- II varapuheenjohtaja Mikko Rautkoski (PS)

Kaupunginhallitus 1.6.2019–31.7.2021

- Puheenjohtaja Kirsi Lehtimäki (SDP)
- I varapuheenjohtaja Fuat Wafin (KOK)
- II varapuheenjohtaja Sanna Karppinen (Pahe)
- Jäsen Raili Hildén (SDP)
- Jäsen Ilkka Jaakkola (KOK)
- Jäsen Kaija Järvinen (PaHe)
- Jäsen Jorma Peltonen (KD)
- Jäsen Jouko Rajajärvi (SDP)
- Jäsen Timo Virtanen (KESK)

Kaupunginhallitus 1.8.2021–31.5.2025

- Puheenjohtaja Kirsi Lehtimäki (SDP)
- I varapuheenjohtaja Fuat Wafin (KOK)
- II varapuheenjohtaja Sanna Karppinen (Pahe)
- Jäsen Hanna-Liisa Enden (KD)
- Jäsen Marko Heino (PS)
- Jäsen Kimmo Huvinen (SDP)
- Jäsen Mika Mäentalo (KESK)
- Jäsen Jouko Rajajärvi (SDP)
- Jäsen Venla Väli-Torala (KOK)

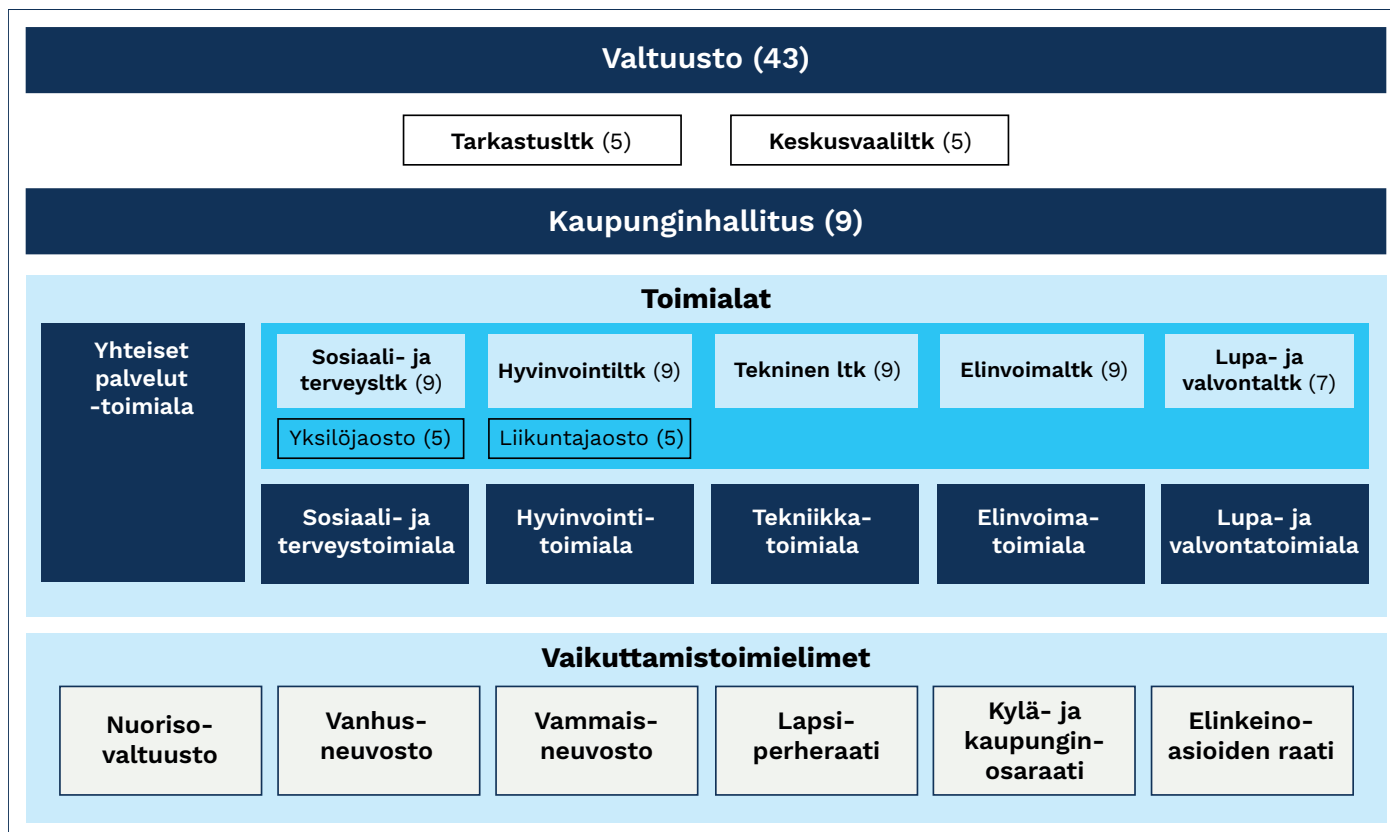
Poliittiset voimasuhteet valtuustossa ja kaupunginhallituksessa 31.12.2021

Valtuustoryhmä	Valtuusto 2021–2025	Kaupunginhallitus 2021–2025
Heinolan Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä, SDP	12	3
Kansallinen Kokoomus, KOK	7	2
Parempi Heinola valtuustoryhmä, PaHe	7	1
Heinolan Perussuomalaisten valtuustoryhmä, PS	7	1
Heinolan Keskustan valtuustoryhmä, KESK	3	1
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä, KD	3	1
Heinolan Kansallisseura, Kansalliset	3	-
Vasemmistoliitto, Vas	1	-
Yhteensä	43	9

Poliittiset voimasuhteet valtuustossa ja kaupunginhallituksessa 31.7.2021 asti

Valtuustoryhmä	Valtuusto 2017–2021	Kaupunginhallitus 2017–2021
Heinolan Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä, SDP	13	3
Kansallinen Kokoomus, KOK	10	2
Parempi Heinola valtuustoryhmä, PaHe / Liike Nyt -Heinola, LiNy 20.8.2018–19.8.2019	9	1
Heinolan Keskustan valtuustoryhmä, KESK	4	1
Heinolan Perussuomalaisen valtuustoryhmä, PS	3	1
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä, KD	3	1
Heinolan vihreät ry:n valtuustoryhmä, VIHR	1	-
Yhteensä	43	9

Heinolan kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Heinolan kaupungin tilivelvolliset vuonna 2021

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsen ja toimielimen tehtäväalueen johtava viranhaltija; kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat sekä niiden jaostot ja toimikunnat.

Viranhaltijat:

Parkkonen Jari
kaupunginjohtaja

Yhteiset palvelut

Hurmola-Remmi Hanna
toimialajohtaja, hallinto- ja kehitysjohtaja

Malin Sinikka
palvelualuejohtaja /henkilöstöjohtaja

Kekkonen Sanna
palvelualuejohtaja /talousjohtaja

Juvonen Malgorzata
palvelualuejohtaja/tietohallintopäällikkö
12.2.2021 asti

Huttunen Vesa
palvelualuejohtaja/tietohallintopäällikkö
19.4.2021 alkaen

Joentausta Teppo
palvelualuejohtaja/kaupungin lakimies

Sosiaali- ja terveystoimi

Manninen Pirjo t
toimialajohtaja / sosiaali- ja terveysjohtaja
30.11.2021 asti

Parkkonen Jari
toimialajohtaja / sosiaali- ja terveysjohtaja,
oto 1.12.2021 alk.

Timonen Kirsi
palvelualuejohtaja / johtava ylilääkäri

Leino Eija
palvelualuejohtaja / sosiaalipalvelujohtaja

Hyvinvointi

Hepo-oja Pirjo
toimialajohtaja / hyvinvointijohtaja

Mäkilä Kirsi
palvelualuejohtaja / hyvinvointipäällikkö

Salminen Päivi
palvelualuejohtaja / varhaiskasvatusjohtaja
1.6.–11.10.2021

Häyrinen Ville
palvelualuejohtaja/ vs. varhaiskasvatusjohtaja
1.1.–31.5.2021, 12.10.–31.10.2021 ja
1.11.–31.12.2021

Hottola Anne
palvelualuejohtaja / nuorisopalvelujohtaja

Helander Piia
palvelualuejohtaja / koulutusjohtaja

Tekniikka

Kuivalainen Harri
toimialajohtaja / teknisen toimen johtaja

Kuosa Jari
palvelualuejohtaja, kiinteistöpäällikkö

Matteinen Ari
palvelualuejohtaja / rakennuspäällikkö

Lääveri Elsi
palvelualuejohtaja / palvelupäällikkö

Elinvoima

Mäkilä Heikki
toimialajohtaja / elinvoimajohtaja

Kaattari Timo
palvelualuejohtaja 5.11.2021 asti

Liisa Koski-Lukkari
palvelualuejohtaja 8.11.2021 alk.

Siitari Marko
palvelualuejohtaja / maankäyttöinsinööri
1.8.–31.12.2021

Hakalin Markus
palvelualuejohtaja / vs. maankäyttöinsinööri
1.1.–31.7.2021

Jäppinen Saija
palvelualuejohtaja / kulttuurisihteeri

Lupa- ja valvontatoimiala

Sillfors Helka
toimialajohtaja / ympäristöpäällikkö
1.8.2021 asti

Houhala Keijo
toimialajohtaja / ympäristöpäällikkö
2.8.2021 alk.

Mara Juha
palvelualuejohtaja / vastaava rakennus-
tarkastaja

1.1.3 Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys

BKT:n kasvuarviot vuodelta 2021 ovat olleet 3,4–3,7 %:n välillä. Covid-19-pandemian pahentuminen vuoden 2021 lopulla lisäsi taloudenpitäjien epävarmuutta ja hidasti talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä.

Maailmantalous jatkoi Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (syksy 2021) nopeaa toipumistaan ja veti myös Suomen taloutta mukanaan, vaikkakin kasvu alkoi jo tasoittua. Kasvun tasoittumisesta huolimatta elinkeinoelämän suhdannenäkymä on pysynyt hyvänä ja luottamus tulevaisuuteen on vahvaa. Työllisyys koheni nopeasti ja työttömyys aleni. Samalla työpaikkoja on ollut avoimina enemmän kuin koskaan ja pitkäaikaistyöttömyys on jäänyt korkealle tasolle.

Maailman ja Suomen talous olivat toipumassa hyvää vauhtia koronavaiheesta vuoden 2022 alussa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan muutti kuitenkin sekä turvallisuus- että taloudellisen ympäristön. Sodalla on merkittävä vaikutus Euroopan ja erityisesti Suomen talouteen, todennäköisesti koko globaalin talouden rakenteisiin.

Sodalla on nopeita ja suoria vaikutuksia talouteen ulkomaankaupan ja monien raaka-aineiden hintojen kautta. Sota muuttaa eurooppalaisten valtioiden finanssipolitiikkaa, minkä vaikutukset näkyvät vasta viiveellä. Myös globaalin talouden rakenteet muuttuvat, ja Suomen asema siinä. Sodan kululla ja lopputuloksella on suuri merkitys siihen, miten isoja nämä vaikutukset ovat. Ennuste-epävarmuus onkin suuri.

Sodan vaikutukset Suomen talouteen ovat arviolta noin 2–3 prosenttia suhteessa BKT:seen tänä vuonna. Viennin ja tuonnin kautta tuleva vaikutus on noin 1–2 prosenttia, hintojen nousun vaikutus on noin prosentin, ja tuotantoketjujen ongelmien ja uudelleenjärjestelyiden kautta tuleva negatiivinen vaikutus on noin 0,5–1 prosenttia vuositasolla.

Kuluttajahintojen nousu kiihtyi jo ennen Venäjän hyökkäystä. Koronakriisistä toipuminen, elvyttävä talouspolitiikka sekä tuotannon ja logistiikan pullonkaulat nostivat inflaation alkuvuonna Yhdysvalloissa lähes kahdeksaan prosenttiin, euroalueella lähes kuuteen prosenttiin ja Suomessa 4,5 prosenttiin.

Inflaation kiihtyminen tuli alussa lähinnä pelkästään energian hinnasta. Hintojen nousu on kuitenkin koko ajan levinnyt laajemmalle. Tästä huolimatta ennen sodan alkua inflaation odotettiin hidastuvan loppuvuonna. Energian inflaatiota kiihdyttävä vaikutus olisi kääntynyt hidastavaksi ja tuotannon normalisoituminen olisi laskenut monien tavaroiden hintoja.

Alueelliset kehitysnäkymät

Työ- ja elinkeinoministeriön laatima Alueelliset kehitysnäkymät julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Vuoden 2021 aikana pk-yritysten talousnäkymät ovat parantuneet selkeästi pandemia-ajan jälkivaiheessa, ja suhdanneodotukset ovat nousseet voimakkaasti.

Päijät-Hämeen talous ja työllisyys ovat lähteneet vahvaan kasvuun. Odotukset lähitulevaisuudesta ovat positiiviset ja työvoiman kysyntä on lisääntynyt voimakkaasti. Toki epävarmuutta lisää, se miten pandemiatilanne kehittyy. Kasvua vahdittaa teollisuuden tilauskannan parantuminen ja palvelualan kysynnän kasvu esimerkiksi kaupan ja kotimaan matkailun osalta.

Myös rakentamisen alalla nähdään kasvua. Investointien määrä on lisääntynyt, erityisesti metsäteollisuuteen ja akkuteknologiaan. Päijät-Hämeessä valmistunut eteläinen kehätie liittymäalueineen on lisännyt hankeinvestointeja ja Lahden ympäristökaupunkistatus on tuonut positiivista julkisuutta ja näkyvyyttä. Vahvojen klustereiden (esim. sähköisen liikenteen klusteri/akkuklusteri, bio- ja kiertotalousklusteri, viljaklusteri) toiminta tukee yritysten kasvua, ja niiden vetovoiman toivotaan houkuttelevan lisää toimijoita alueelle. Varovaisuus näkyy kuitenkin osassa yrityksiä, sillä Päijät-Hämeen alueen pk-yrittäjien suhdanneodotukset ovat hieman varovaisemmat ja investointien arvon merkitys koetaan keskimäärin heikommiksi.

Talouden elpymisen myötä osaavan työvoiman saannin ongelmat ovat lisääntyneet ja koskevat yhä useampia toimialoja ja ammatteja. Kysyntä tulee kasvamaan eniten sähkö- ja automaatioinsinööreistä, elektroniikan erityisasiantuntijoista, lääkäreistä, ylihoitajista ja osastonhoitajista, sairaanhoitajista ja terveydenhoitajista, ravintola- ja suurtaloustyöntekijöistä, tarjoilijoista ja lähihoitajista. Pahimmassa tapauksessa osaavan työvoiman haasteet

vaimentavat yritysten ja koko Päijät-Hämeen alueen kasvunäkymiä.

Työttömien määrä on laskenut koko maassa, mutta Päijät-Hämeen työllisyysaste on edelleen noususta huolimatta keskimääräistä matalampi. Haasteellista on se, että ammateissa on samanaikaisesti sekä työvoimapulaa että työttömyyttä, kun osaamis- ym. vaatimukset eivät kohtaa. Taustalla on usein työnhakijan riittämätön koulutus, vähäinen työkokemus tai erityisosaamisen puute. Suurimmat haasteet Päijät-Hämeen alueella rekrytoinnissa johtuvat siitä, ettei avoimiin tehtäviin ole hakijoita ja alueella korostuvat keskimääräistä enemmän haasteiksi etäisyydet työpaikalle tai työvoiman heikko liikkuvuus.

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus joulukuun 2021, Alueelliset kehitysnäkymät syyskuun 2021, PTT-ennuste, kansantalous, kevät 2022.

Kuntien talouskehitys

Kuntatalous on ollut ulkopuolelta tulleiden muutostekijöiden moukaroimana jo useamman vuoden ajan. Valtion koronatuettujen lihottivat kuntien taloutta yksittäisinä vuosina 2020 ja 2021. Niiden aikana on päässyt unohtumaan, että lähtökohta, josta koronan aikakauteen siirryttiin, oli kuntien talouden kannalta mahdollisimman huono. Vuodet 2018 ja 2019 olivat kuntien tilinpäätösten valossa historian huonoimmat pitkään aikaan.

Koronaa edeltävinä vuosina erilaiset hallinnolliset uudistukset ovat heikentäneet kuntatalouden ennakoitavuutta ja lisänneet epävarmuutta erityisesti verorahoituksen arvioinnissa. Verokorttiuudistus, verotuksen joustava valmistuminen ja tulorekisterin käyttöönotto sekoittivat tulojen kertymistä muutama vuosi sitten. Lainsäädäntömuutokset esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja vanhustenhuollossa lisäsivät menoja. Kilpailukyky sopimus jätti pysyvän jäljen kuntien talouteen ja kuntien valtionrahoituksen taso jäi pysyvästi sopimusta edeltävää aikaa alemmalle tasolle.

Kuntatalouden juuri valmistunut vuoden 2021 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi näyttää, että kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Tilikauden tulos kuntataloudessa ennakkotietojen mukaan on 1,5 mrd euroa. Tulos on kuntatalousohjelman kehitysarvion mukainen eikä jäänyt kauas huippuvuoden 2020 poikkeuksellisesta 1,7 miljardin euron tulksesta.

Kuntaliiton toimitusjohtajan mukaan korona kasvatti osaltaan vuonna 2021 kuntien ja kuntayhtymien menoja voimakkaasti, vajaa 8 %. Tulokehitys pysyi kuitenkin menojen kehityksessä mukana: kuntien verokehitys oli hyvää jo toista vuotta peräjälkeen. Kuntien tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat olleet esimerkiksi välittömien koronasta johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä.

Ennen pandemiaa kuntien verotulojen kasvu on madellut noin kahden prosentin tuntumassa, mutta nyt verotulojen kehitys lähentelee jo 7 prosenttia. Kuntien yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräaikaisen yhteisöveron ja ko-osuuskorotuksen vuoksi viime vuonna lähes 45 prosenttia. On muistettava, että

kertaluonteiset koronatuot tai muut tulot eivät kuitenkaan ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia, kuten kroonista tulojen ja menojen epätasapainoa tai mitattavia investointitarpeita. Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta on jo nyt suuri, ja esimerkiksi korkotason nousu loisi lisäpainetta rahoituksen riittävyyteen.

Investointien määrä laski vuodesta 2020, mikä näkyi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran vahvistumisena ja lainanottotarpeen pienentymisenä. Investoinnit huomioiden kuntatalous oli vuonna 2021 lähes tasapainossa. Lainakanta kasvoi maltillisesti, vajaan 800 miljoonaa euroa. Syömävelkaan kunnat olivat joutuneet turvautumaan vain 10 miljoonalla eurolla.

Kuntaliiton pääekonomistin mukaan vuoden 2021 tulos on sellaista tasoa, jolla kuntatalous voisi hyvin, jos pysyisimme samoissa lukemissa tulevina vuosina. Näkymää haastavat kuitenkin määräaikaiset koronatuot ja sote-uudistus, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kuntien niskaan mittavat velat ja kiinteistöt.

Lähde: www.kunnat.net.

Työllisyys

PäijätHämeessä oli vuoden 2021 lopussa 12 329 työtöntä työnhakijaa eli 3118 vähemmän (-20,2 %) kuin vuosi sitten. Päijät-Hämeessä työttömien kokonaismäärä väheni vuodentakaisesta kaikissa kunnissa; voimakkaimmin Kärkölässä (-42 %), Hollolassa (-29 %) ja Heinolassa (-20 %) ja hitaiten Sysmässä (-1 %).

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta vuoden 2021 lopussa oli korkein Lahdessa (14,9 %) ja Heinolassa (14,3 %). Matalimmat osuudet olivat Hollolassa (8,8 %) ja Kärkölässä (9,9 %). Työttömyysaste oli Sysmää lukuun ottamatta kaikissa kunnissa vuodentakaista matalampi. Maakunnassa työttömien osuus työvoimasta oli 13,3 % eli 3,1 %yksikköä matalampi kuin vuosi sitten. Päijät-Hämeen työttömyysaste on maakuntien toiseksi korkein PohjoisKarjalan jälkeen.

Työttömien osuus työvoimasta kk lopussa (12/2020–2021)

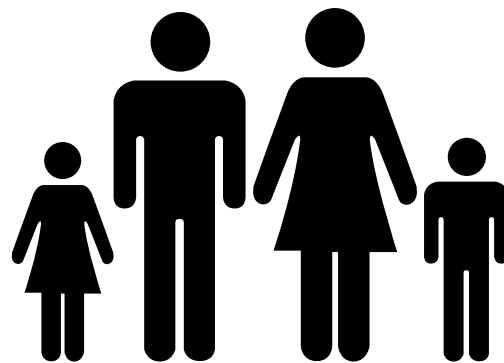
KUNTA	12/2021	11/21	12/20	muutos 11/21	muutos 12/20
Asikkala	10,3	9,1	12,2	1,2	-1,9
Hollola	8,8	8,1	12,3	0,7	-3,5
Iitti	10,4	9,4	11,3	1,0	-0,9
Kärkölä	9,9	8,7	16,5	1,2	-6,6
Lahti	14,9	13,9	18,3	1,0	-3,4
Orimattila	11,0	9,8	13,3	1,2	-2,3
Padasjoki	12,0	11,2	13,3	0,8	-1,3
Lahden seutu	13,3	12,3	16,5	1,0	-3,2
Hartola	11,4	10,5	13,0	0,9	-1,6
Heinola	14,3	13,1	17,4	1,2	-3,1
Sysmä	10,9	10,0	10,4	0,9	0,5
Heinolan seutu	13,5	12,4	16,0	1,1	-2,5
PÄIJÄT-HÄME	13,3	12,3	16,4	1,0	-3,1

Aktivointiaste kuukauden lopussa (12/2020–2021)

KUNTA	12/2021	11/21	12/20	muutos 11/21	muutos 12/20
Asikkala	23,1	28,0	19,8	-4,9	3,3
Hollola	21,8	25,5	16,1	-3,7	5,7
Iitti	27,0	29,7	27,4	-2,7	-0,4
Kärkölä	32,9	36,4	20,2	-3,5	12,7
Lahti	23,7	26,6	19,3	-2,9	4,4
Orimattila	21,5	24,6	17,7	-3,1	3,8
Padasjoki	20,7	20,8	18,6	-0,1	2,1
Lahden seutu	23,6	26,6	19,1	-3,0	4,5
Hartola	33,1	37,7	28,3	-4,6	4,8
Heinola	22,4	25,4	17,8	-3,0	4,6
Sysmä	34,9	36,7	35,0	-1,8	-0,1
Heinolan seutu	25,0	28,0	20,6	-3,0	4,4
PÄIJÄT-HÄME	23,8	26,8	19,3	-3,0	4,5

Väestö

Kaupungin asukasluku pienentyi, ollen vuoden lopussa 18 497 (0,25 %). Nettomuutto oli kuitenkin positiivinen 63 asukasta.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Toiminta ja strategian toteuttaminen

Vuoden 2021 tavoitteita on pystytty toteuttamaan hyvin Covid-19 vaikutuksista huolimatta. Toiminta on ollut strategisten linjausten mukaista.

Strateginen päämäärä, tavoitteet 2021/2030 (ja mittarit)

	<h4>Hyvinvoinnin kasvu</h4> <ul style="list-style-type: none">• 2021: Indeksiluku paranee 2030: Hyvinvointi lisääntyy (hyvinvointi-indeksi)• 2021: Positiivinen kehitys 2030: Kasvu tapahtuu kestävästi (kestävän kasvun mittari)
	<h4>Uudistuva työ ja asuminen</h4> <ul style="list-style-type: none">• 2021: Indeksiluku paranee 2030: Keskustan elinvoima kasvaa (elinvoimaaindeksi)• 2021: Positiivinen 2030: Nettomuutto kasvaa (nettomuuton määrä)
	<h4>Toimija keskiössä</h4> <ul style="list-style-type: none">• 2021: Kokonaistulos positiivinen 2030: Heinolan arvostus kasvaa (kyselyt)• 2021: Arvosana parempi kuin 3/5 2030: Päätöksenteko perustuu tietoon (valuustokysely)• 2021: Tulos vähint. valtakunnallista keskiarvoa (vrt. Kevea) 2030: Henkilöstö on motivoitunut (henkilöstökysely)
	<h4>Talouden tasapaino</h4> <ul style="list-style-type: none">• 2021: Velkamäärä enint. 7 000 €/asukas 2030: Velkamäärä vähentyy (velat ja vastuut/käyttötulot)• 2021: Pienenee, käyttöaste kasvaa 2030: Tilatehokkuus paranee (m²/asiakas, käyttöaste)• 2021: Kasvu pienempi kuin indeksi 2030: Nettomenojen kasvu on hallinnassa (tarvevakioidujen menojen kasvu suhteessa julkisten menojen indeksiin)

Indeksityö on ollut käynnissä v. 2021, mutta indeksilukuja ei vielä ole saatavilla (hyvinvointi-indeksi, elinvoimaindeksi, kestävän kasvun indeksi). Nettomuutto kasvoi vuonna 2021, henkilöstökyselyn tulokset ovat linjassa verrokkikuntiin, mutta vertailutietoja ei vielä ole edellisiin vuosiin ja velkamäärä pieneni (pitkäaik. laina). Asukaskyselyt toteutettiin ensi kertaa v. 2021, joten vertailutietoja on saatavilla vasta v. 2022. Nettomenojen kasvu oli v. 2021 voimakas (4,4 % ja julkisten menojen kasvuindeksiä (3 %) suurempi. Tilatehokkuus ei vielä parantunut.

Investointihankkeita toteutettiin edelleen paljon v. 2021 (22,3 milj. eur) ja ne toteutuivat ja etenivät pääosin suunnitellusti, merkittävimpinä investointeina Lukio, Sinitaipale, Kailas-talo ja Ala-Musterin vedenottamon rakentaminen.

Yhteisten palveluiden organisaatio muodostettiin vuoden 2020 alussa ja henkilöstöä keskitettiin toimialoilta keskitettyihin tukipalveluihin. Vuonna 2021 toimintaa vakiinnutettiin ja kehitettiin edelleen ja osana yhteisten palveluiden ja toiminnan kehittämistä kaupunginhallitus teki lokakuussa päätöksen talouspalveluiden ulkoistamisen lisäksi myös palkanlaskentapalveluiden ulkoistamisesta Sarastia Oy:lle. Kuntavaalit toteutettiin v. 2021 ja uusi valtuustokausi alkoi poikkeuksellisesti vasta elokuussa 2021.

Erityisesti matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-ala kärsivät toiminnan rajoituksista ja jatkuvasti muuttuvasta tilanteesta. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi ja työllisyydenhoidon mahdollisuudet tarjota täysipainoista palvelua vaikeutuivat. Toisaalta monella toimialalla näkymät kääntyivät positiivisiksi ja laaja-alainen pula osavasta työvoimasta kasvoi.

Lahden seudun ja valtion välinen MAL-sopimus astui voimaan. Heinolan kaupunki on tiiviisti mukana vaikuttamassa niin oman alueensa kuin koko seudun kehitykseen ja elinvoimaisuuteen. Merkittäviä teemoja ovat joukkoliikenne (mukaan lu-

kien raideliikenne), pyöräilyn edistäminen, asumisen ja matkailun kehittäminen sekä monipaikkaisuus.

Kaupunki onnistui erinomaisesti Sinitaipaleen tonttihuutokaupoissa. Myös Heinäsaaren leirintäalueen rakennukset, vesitorni, kylpylän alueen rakennukset ja vanha paloasema menivät kaupaksi huutokaupoissa, jotka toivat paljon näkyvyyttä Heinolalle.

Kaupungin nettomuutto kääntyi positiiviseksi vuonna 2020, ja myönteinen kehitys voimistui vuonna 2021.

Sosiaali- ja terveystoimen vuotta leimasi edelleen korona ja sen aiheuttamat toimenpiteet ja haasteet. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä onnistui jälleen oman taloutensa hallinnassa ja Heinolan maksuosuudet jäivät alle talousarvion. Hyvinvointialueuudistusta koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin, mikä vaikutti jo vuoden 2021 osalta resurssitilanteeseen mm. valmistelujen tuomien lisätöiden vuoksi.

Vuosi 2021 oli hyvinvointitoimialalle kestävyysharjoitus. Koronarajoitukset, tilojen sulkemiset ja taudin ennaltaehkäisytoimenpiteet värjittivät alkuvuotta. Loppuvuonna tauti iski Heinolaan, jolloin päiväkotien ja koulujen toiminta keskitettiin terveysturvallisuuteen, altistuneiden jäljittämiseen, poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin sekä henkilökunnan jaksamisen turvaamiseen.

Toimintaan kohdistuvista uusista laeista merkittävimmät olivat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki sekä laki oppivelvollisuuden laajentamisesta 1.8.2021 lukien. Jälkimmäinen on merkittävä toiminnallinen kokonaisuudistus, johon Heinolassa suhtaudutaan huolellisella vakavuudella

Kaupungin vetovoimaa ja asukkaiden hyvinvointia edistettiin toteuttamalla viisi Ympäristöministeriön avustamaa kansallisen kaupunkipuiston kehittämishanketta:

Paviljonginharjun liikunta- ja näköalapor-
taat, Jyrängön esteetön rantareitti, Kos-
kensaaren hoitotoimet, Isiäisen lintutorni
ja kaupunkipuiston opasteet. Vesihuollon
varmuutta kehitettiin aloittamalla korjaus-
hanke kaupungin merkittävimällä pohja-
vedenottamalla Ala-Musterilla.

Ympäristönsuojelussa litti tuli sopimus-
kunnaksi 2021. Samoin Hartolan raken-
nusvalvonnan integroiminen Heinolaan
alkoi 5/2021.

Valtuusto kokoontui syksyn 2021 aikana
talousseminaarissa, jossa luotiin tilanne-
kuva kaupungin taloudesta, väestökehi-
tyksestä ja tulevista haasteista. Lisäksi
uuden valtuustokauden alussa järjestet-
tiin runsaasti perehdytyskoulutuksia.

Covid-19 vaikutukset toimintaan ja talouteen

Covid-19-virus on vaikuttanut merkittä-
västi kaupungin toimintaan ja talouteen
vuonna 2020 kuten muissakin kunnissa.

Koronan vaikutukset ovat näkyneet tu-
lojen vähentymisenä kulttuurissa, kun
tapahtumat on jouduttu perumaan. Li-
säksi tulot ovat vähentyneet varhaiskas-
vatuksessa ja virikkeellisessä elämässä
(liikuntapaikat, museot) sekä sosiaali- ja
terveyspalveluissa kun kiireetöntä hoi-
toa ei ole järjestetty. Aineet ja tarvikkeet
ovat kasvaneet mm. lisääntyneiden suo-
jain- ja tarvikkehankintojen johdosta. Tu-
kia ja avustuksia on kasvattanut yrittäjille
myönnetyt koronatuot.

Koronan aiheuttamia kustannuksia on
seurattu omalla laskentatunnisteella.
Kustannuksia on kirjattu n. 1,8 milj. euroa.
Valtio on merkittävästi tukenut kuntia ko-
ronatilanteesta johtuen ja haettavana on
ollut useita kohdennettuja tukia kuntien
toimintoihin, joita on haettu ja saatu tulon
menetysten ja menojen kasvun kompen-
soimiseksi. Erikseen haettuja avustuksia
on saatu 1,3 milj. euroa.

Talous

Toimintatuotot kasvoivat v. 2021 aikana n.
2,8 milj. euroa ja ylittivät myös talousarvi-
on. Suurin kasvu on tuissa ja avustuksis-
sa, joita on kasvattanut erikseen haetut
korona-avustukset, joita saatiin yht. 1,3
milj. euroa.

Toimintakulut kasvoivat kokonaisuudes-
saan 8,4 milj. euroa eli 6,7 %.

Henkilöstömenot kasvoivat voimakkaas-
ti, 3,7 milj. euroa eli n. 6,7 %. Palveluiden
ostot kasvoivat varsin paljon, lähes 9 milj.
euroa, joista asiakaspalveluiden kasvun
osuus on 5,5 milj. euroa.

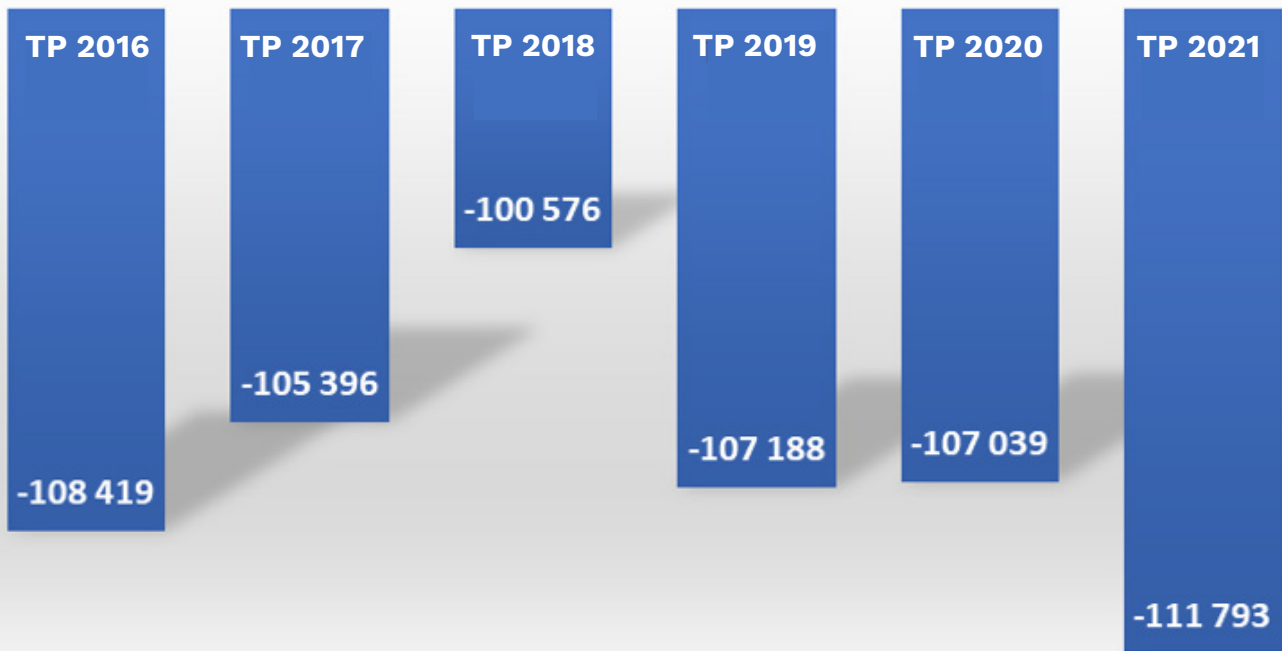
Palvelukasvusta huolimatta PHHYKY:n
maksuosuudet jäivät n. 2,4 milj. euroa alle
arvioitun.

PHHYKY:n raportoinnin mukaan kuntien
maksuosuudet yhteensä olivat 666,4 mil-
joonaa euroa, mikä on 2,4 prosenttia (15,6
miljoonaa euroa) enemmän kuin vuonna
2020. Muutostalousarvioon nähden kun-
tayhtymän maksuosuudet alittuivat 9,7
miljoonaa euroa (1,4%).

Toimintakatteen osoittama alijäämä kasvoi
toimintakulujen kasvusta johtuen vuoden
2021 aikana 4,85 milj. eur (4,4 %).

Toimintakatteen osoittama alijäämä kasvoi
toimintakulujen kasvusta johtuen vuoden
2021 aikana 4,85 milj. eur (4,4 %).

Toimintakatteen kehitys

Verotulot eivät käytännössä juuri kasvaneet lainkaan, kasvun ollen vain n. 129 t euroa (0,2 %).

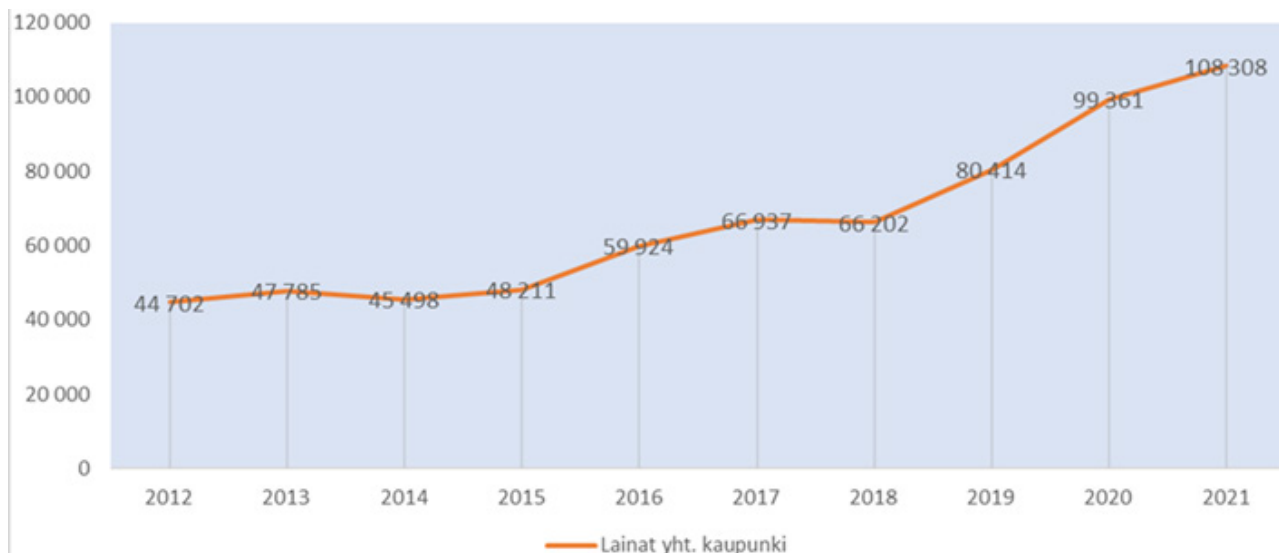
Valtionosuudet puolestaan vähenivät 2,9 milj. euroa (5,6 %). Vertailuvuonna 2020 valtio maksoi osana valtionosuuksia merkittävän määrän koronatukia, jonka vuoksi vuodet eivät ole vertailukelpoisia.

Verorahoitus vähentyi kokonaisuudessaan peräti 2,8 milj. euroa eli 2,2 % (edellisenä vuonna kasvua 13,2 milj. eur).

Rahoitustuotot ja kulut (netto) kasvoivat voimakkaasti vuonna 2021 n. 2,5 milj. eur johtuen pitkälti energiasijoitusten hyvästä tuotosta. Energiasijoitukset tuottivat n. 4,8 milj. euroa (v. 2020 n. 2,4 milj. eur). Rahoituskulut (brutto) toteutui merkittävästi edellistä vuotta pienempänä, n. 3,7 milj. euroa, samoin tuotot (brutto) pieneni n. 1,2 milj. euroa.

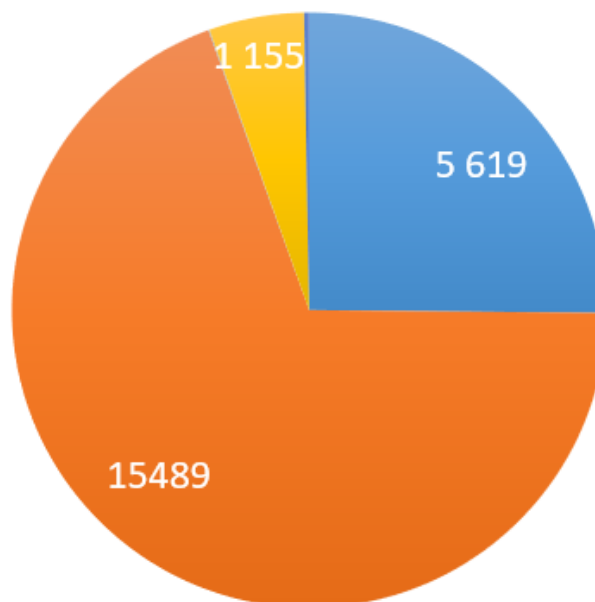
Vuonna 2021 lainamäärän kasvu taittui, kun pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuoden aikana lainkaan vaan maksuvalmiuden ylläpitämiseksi käytettiin lyhytaikaista lainaa. Lainakanta vuoden 2021 lopussa oli yhteensä n. 108,3 milj. euroa (5 855 eur/asukas).

Lainamäärän kehitys

Investointitaso vuonna 2021 oli edelleen varsin korkea, 22,3 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit kohdentuivat talonrakennukseen (15,5 milj. eur) ja julkiseen käyttöomaisuuteen kuten infran rakentamiseen (5,6 milj. eur).

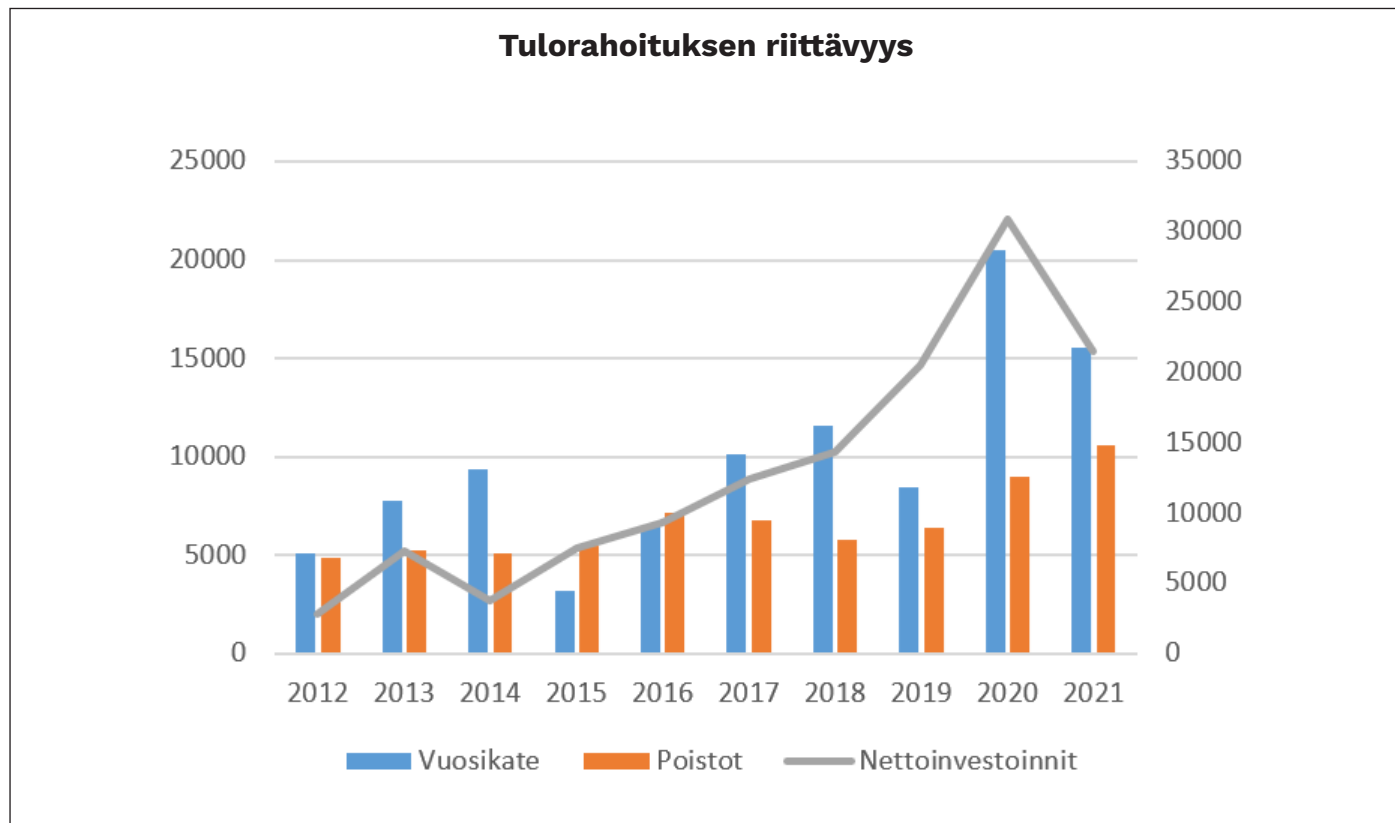
Investoinnit 2021, yhteensä 22,3 milj.eur

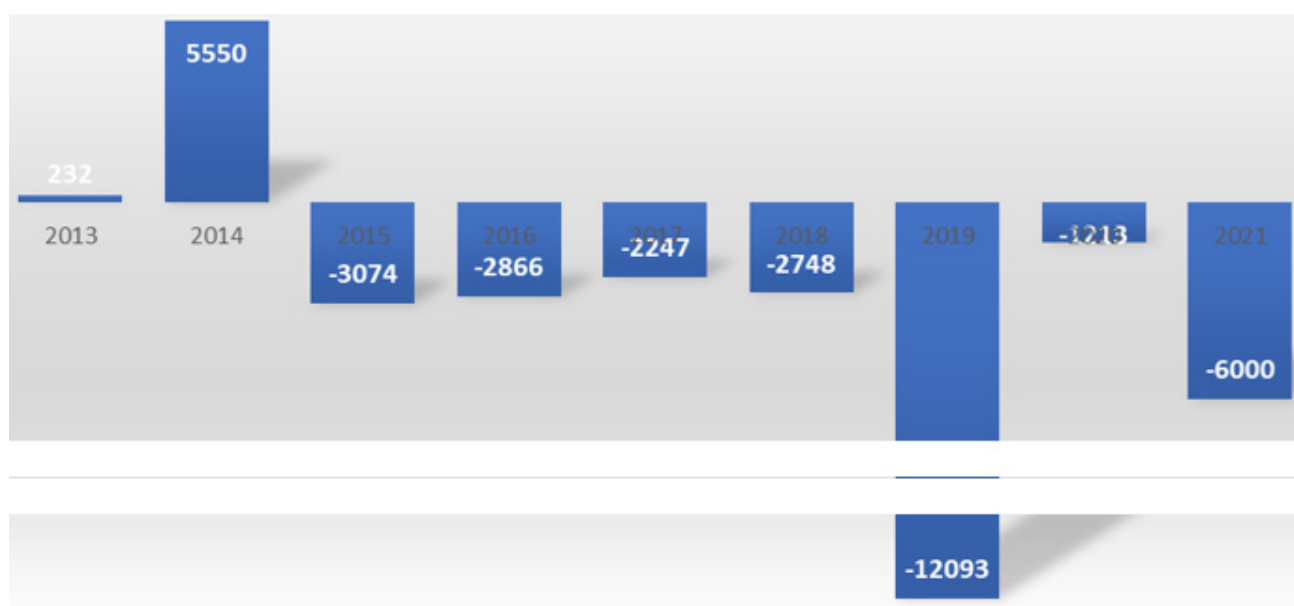
- Julkinen käyttöomaisuus (infra ym.)
- Kiinteä omaisuus (maa-alueet)
- Arvopaperit ja osuudet
- Talonrakennus
- Irtain omaisuus

Kaupungin investointitaso on ollut useamman vuoden korkealla tasolla ja tulo-rahoitus ei pitkällä aikajänteellä ole riittänyt kasvavaan investointitasoon.

Tulo-rahoituksen riittämättömyys käy selville alla olevista kuvioista. Vuoden 2020 osalta tilannetta parantavat kertaluontoiset tuloerät: valtionosuudet. Tulo-rahoituksen riittämättömyyttä on katettu velan otolla. Poistotaso suhteessa investointeihin on varsin alhainen pitkistä poistoajoista johtuen ja toiminnan ja investointien rahavirta negatiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirta negatiivinen

Lisääntyvät investoinnit kasvattivat myös poistoja n. 1,1 milj. euroa. Kokonaisuutena suunnitelman mukaiset poistot toteutuvat n. 8,6 milj. euron suuruisena. Suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi tehtiin myös n. 1,9 milj. euron arvonalennus/ker-tapoistokirjaus johtuen Kailaksen tasearvon alaskirjauksesta.

1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 tilinpäätös on selvästi ylijäämäinen, n. 5 milj. euroa. Tulosta selittävät mm. tuet ja avustukset sekä myös sijoitustuotot. On myös huomattava, että nettomenot kasvoivat varsin paljon, 4,4 % kun taas verorahoitus ei kasvanut kokonaisuutena lainkaan.

V. 2023 toteutuvan hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnissa ja kaupungeissa eletään suurten myllerrysten aikaa ja muutoksen merkitys Heinolan kaupungille on suuri.

Sote-uudistus vaikuttaa arvioiden mukaisesti Heinolan kaupungin talouteen heikentävästi. Toisaalta sote-menojen poistuminen helpottanee talouden ennakkointia, mutta pienentää myös taloudellista liikkumavaraa mm. talouden sopeuttamisen osalta. Toimintakate puolittuu, samoin verorahoitus. Sote-menojen kasvu on vaikuttanut merkittävästi kaupungin nettomenojen kehitykseen, joten nettomenojen kehitystä saataneen taittumaan, kun sote-menot siirtyvät hyvinvointialueelle.

Koronapandemia on vaikuttanut edelleen vuoden 2021 toimintaan ja talouteen ja se tulee vaikuttamaan edelleen. Koronakriisi ei ole vielä läheskään ohi. Jo nyt näyttää yhä todennäköisemmältä, että pandemian todellinen hintalappu kuntataloudelle tulee vasta viiveellä. Lopullinen hintalappu tiedettäneen vasta muutaman vuoden päästä.

Haastavat olosuhteet jatkuvat edelleen vuonna 2022 ja vuoden aikana valmistelaan ja toteutetaan hyvinvointialueuudistuksen toteuttamiseen liittyvä merkittävä liikkeenluovutus, mikä kuormittaa koko organisaatiota. Vuoden 2023 liikkeenluovutuksen jälkeen on tarpeen tarkastella jäljelle jäävää organisaatiota ja resurssien mahdollista uudelleen kohdentamista.

Väestörakenteen muutos tulee haastamaan kuntien talouden. Lasten määrä vähenee, väestö vanhenee ja huoltosuhde heikkenee samalla kun verotulojen kasvu heikkenee.

Valtuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2022–2025 on arvioitu ylijäämäiseksi, mutta suunnitelmavuosien arviointi on ollut haastavaa hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksesta johtuen. Arvioiden mukaan verorahoituksen kehitys suunnitelmavuosina on negatiivinen.

Heinola investoinut voimakkaasti tulevaisuuteen mm. investointien avulla. Vuoden 2020 investoinnit olivat yli 30 milj. euroa ja vuonna 2021 investoinnit olivat 22,3 milj. euroa. Koko suunnitelmakaudella investoinnit ovat n. 60 milj. euroa. Merkittävimmät uusimmat investoinnit ja panostukset tulevaan ovat lukio, Sini-lähteen koulu, Kailas-talo ja Vierumäen yritysalue.

Talouden kokonaisvaltainen tasapainotarkastelu tulee olemaan suunnitelmavuosina ja uudella valtuustokaudelle merkittävässä asemassa. Strategiapäivitystä tehdään keväällä 2022 huomioiden mm. toimintaympäristön muutokset ja valtuusto linjaa ne painopisteet, joiden mukaisesti suunnitelmavuosia tullaan toteuttamaan. Palveluverkon ja investointitason sekä nettomenojen tarkastelu ovat keskeisessä roolissa tulevaisuutta koskevien päätösten osalta.

1.1.6 Kaupungin henkilöstö

Heinolan kaupungin henkilöstön kokonaismäärä on ollut viime vuodet laskussa, mikä on ollut kehitys kunta-alalla yleisesti. Tämän kehityksen on arvioitu jatkuvan tulevinakin vuosina. Vuoden 2021 viimeisen päivän henkilöstömäärä oli 1268 henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöä oli palvelussuhteessa (1274) kuusi henkilöä vähemmän.

Koko henkilöstön keski-ikä oli tarkasteluhetkellä 31,12. 47,8 vuotta, kunta-alalla se on keskimäärin 45,6 vuotta. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä kunta-alalla keskimäärin on 47,6 vuotta, tämä luku Heinolan henkilöstöllä on 48,9 vuotta eli reilun vuoden enemmän.

Sairauspoissaoloprosentti laski vuoteen 2020 verrattuna 0,1 %. Sairauspoissaolojen keskipituus oli 7,8 kalenteripäivää ollen vuonna 2020 8,5 kalenteripäivää.

Tilikauden henkilöstökustannukset (sairausvakuutuskorvaukset vähennetty) olivat 58,1 milj. euroa ja kasvoivat varsin voimakkaasti edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvua selittävät mm. palkankorotukset (järjestelyvaraerä) sekä myös v. 2020 koronapandemiasta johtuneet lomautukset ja mm. kesäteatterin peruminen. Henkilöstökustannukset kasvoivat vuonna 2021 yht. n. 6,7 %.

Tilikaudelta laaditaan erillinen henkilöstökertomus.

1.1.7 Ympäristöasiat

Lupa- ja valvontatoimiala (ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta) edistää ympäristö- ja ilmastotavoitteita lähinnä erilaisilla muodollisilla lainsäädäntöön perustuvilla lupa- ja valvontakeinoilla eli viranomaispalveluilla.

Ympäristö- ja ilmastönäkökulmien kehittämistoimet tapahtuvat yritysten, kuntalaisten ja koko kaupunkiorganisaation

työn tuloksena, joiden käynnistymistä viranomaispalvelut katalysoivat ja edistävät. Viranomaispalvelujen oma työ kohdistuu lähinnä projekti- ja hankekohtaiseen perehtymiseen ympäristön tilan seurannassa ja kertyneen tiedon analysointiin sekä tiedolla johtamiseen.

Merkittävimmät sitoumukset kaupunki on tehnyt liittymällä Aalborgin sopimukseen 1997, koordinoimalla ympäristöviikon tapahtumia vuodesta 1997, uudistamalla kestävän kehityksen ohjelmia 1999 lukien, liittymällä kuntien HINKU-verkoston 2019, edistämällä Päijät-Hämeessä ilmastokumppanuuksia vuodesta 2021 ja hyväksymällä MAL-sopimuksen vuosiksi 2021–2031.

Konkreettisten ilmastotoimien löytämiseksi Heinolassa käynnistettiin vuonna 2021 ilmastotiekartan ja siihen liittyvien toimien valmistelu kaikkien osallisten yhteistyönä. Yhteisessä valmistelutyössä ovat mukana niin paikalliset kuin maakunnalliset toimijat.

Heinolan hiilidioksidipäästöt ovat pienentyneet sitoumusten mukaisesti, mutta jatkossa päästöjen pienentämisessä tarvitaan myös hiilikädenjäljen vaikutuksia. Näiden vaikutusten saamiseen tarvitaan hiilinieluja kuten metsähoidollisia toimia, puurakentamista sekä bio- ja kiertotaloutta.

Kaupunki voikin vaikuttaa ilmastoasioihin monilla toimilla ja heijastusvaikutuksilla kuten toimintojen logistisella sijoittelulla, hankinnoilla, lisäämällä sähköistä asiointia ja asiakaspalvelua sekä monilla muilla kaupunkisuunnittelun ratkaisuilla. Suurimmat päästöt Heinolassa syntyvät lämmityksestä, liikenteestä ja teollisuudesta/työkoneista.

Energiaviraston kanssa solmittavassa KETS (kunnan energiatehokkuussopimus) -sopimuksessa Heinola on ollut mukana jo pidempään. HINKU-kuntana Heinolan tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Syksyn 2021 aikana neuvoteltiin ja vuonna 2022 käynnistyi ilmanlaadun yhteistarkkailu, jonka toteuttaa Ilmatieteenlaitos. Vuonna 2021 päätettiin jatkaa pohjavesien yhteistarkkailua optiovuodella 2022. Vuosittain tutkitaan myös muutaman järven vedenlaatua.

Energiankulutus laskussa

Kaupungin kiinteistöjen energiankulutus on ollut laskussa viimeiset kolme vuotta, ja sen myötä myös kaupungin hiilidioksidipäästöt ovat pienentyneet merkittävästi. Vuonna 2020 kiinteistöjen sähkönkulutus oli pienimmillään 10 vuoteen. Osaltaan pienentyneeseen energiankulutukseen vaikutti poikkeuksellinen korona-aika, jolloin mm. käynnistyi etä- ja läsnätyön vuorottelu tilanteiden vaatimissa puitteisissa. Etätyön lisääntyminen on herättänyt myös keskustelua toimitilojen tehokkaammasta käytöstä ja tilojen päivittämisestä vastaamaan uudistuneita tilatarpeita.

Kaupungin hiilijalanjälki pieneni huomattavasti, kun kaupunki siirtyi käyttämään vesivoimalla tuotettua uusiutuvaa sähköä vuonna 2020. Tämän ansiosta sähkönkulutuksen aiheuttamat päästöt laskivat nollaan. Vuoden 2021 alusta kaupunki tehosti myös kiinteistöjen energiankulutuksen ja päästöjen seurantaan vastuullisuus- ja energianhallintajärjestelmä EnerKeyn avulla. Kiinteistöjen ja vesilaitoksen energiankulutusta sekä päästöjä seurataan järjestelmän avulla aktiivisesti, minkä ansiosta poikkeava kulutus ja mahdolliset vikatilanteet saadaan korjattua tehokkaasti.

Uusiin rakennuksiin on valittu lämmitysmuodoksi maalämpö, osin yhdistettynä kaukolämpöön. Kaukolämpö tuotetaan Stora Enson flutingtehtaan voimalaitoksessa ja se on suurelta osin puuperäistä.

Vesilaitos: riskienhallintaa ja parempi puhdistustulos

Kaupungin jätevedenpuhdistamolle 2018–2020 tehdyn saneerauksen jälkeen on puhdistamon ohjauksjärjestelmää ja prosessia viimeistelty. Tavoitteena on ollut jatkaa laitoksen käyttöikää, lisätä kapasiteettia Kuusakoski Oy:n kaatopaikan suotovesien käsittelymiseksi ja parantaa puhdistustehoa, erityisesti typenpoistoa. Uudistettu laitos käyttää myös vähemmän prosessi- ja huoltokemikaaleja. Aiempaa tehokkaampi prosessi lisää koko laitoksen energiankulutusta, mutta kiinteistöjen saneerauksella ja laitevalinnoilla on pyritty lisäämään laitoksen energiatehokkuutta ja parantamaan hajupäästöjen hallintaa.

Vesilaitoksen automaatiojärjestelmä on uusittu ja sen yhteyteen rakennettu oma radioverkko. Radioverkon avulla vedenottamot ja jätevesiverkoston pumppaamot on liitetty automaatiojärjestelmään, jolloin niiden toimintaa pystytään seuraamaan ja ohjaamaan reaaliaikaisesti. Uudessa automaatiojärjestelmässä on otettu myös tietoturvallisuus huomioon. Pääviemäri- linjojen suurimpia jätevesipumppaamoita on saneerattu. Saneerausten seurauksena pumppaamojen energiankulutus tehostuu ja ylivuotojen mahdollisuus pienenee. Pumppaamojen saneeraukset jatkuvat tulevina vuosina.

Ala-Musterin vedenottamon saneeraus on aloitettu. Saneerauksessa vedenkäsittelylaitos uusitaan kokonaan. Uuden laitoksen käsittelyprosessi on entistä varmatoimisempi ja turvallisempi sekä henkilökunnan että vedenkäyttäjien kannalta.

Kemikaaliton siivous vakiintui

Siivouspalveluyksikössä on ollut muutamana vuoden käytössä koulujen ja päiväkotien ylläpitosiivouksessa ultrapuhdistetun veden järjestelmä, joka yhdessä mikrokuituisten siivoustekstiilien käytön kanssa vähentää merkittävästi kemikaalien käyttöä. Järjestelmää on laajennettu kaupungin muidenkin kohteiden siivoukseen. Kemikaaliton ylläpitosiivous parantaa myös henkilöstön työturvallisuutta, kun kemikaalialtistus vähenee.

Nostoja ympäristö- ja ilmastotoimista

- Kestäviä liikkumisketjuja on tuettu laatimalla hanke- ja investointisuunnitelmia, sekä hakemalla niihin valtion avustuksia (Traficom). Vuoden alussa saadun investointitukipäätöksen pohjalta on laadittu katusuunnitelma Silta-kadulle kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittämiseksi. Muina aloitettuina kehittämishankkeina on mm. liityntäpysäköinnin kehittäminen ja joukkoliikennepysäkkien tason parantaminen.
- Kävelyn ja pyöräilyn verkoston kehittämiseksi on aloitettu Sukurantien ja Sammontien kevyen liikenteen väylän suunnittelu yhteistyössä valtion kanssa.
- Lähivirkistysalueiden käyttöä ja arki liikuntaa on kehitetty toteuttamalla useita kansallisen kaupunkipuiston kehittämishankkeita, mm. Paviljongin-harjun liikunta- ja näköalaportaat sekä Jyrängön esteetön rantareitti.
- Kaupungin KETS-sopimukseen liittyvää Enerkey-järjestelmän soveltamistehokkuutta on kehitetty. Energiankulutusseurannan kohteiden kattavuutta on täydennetty. Kulutusmittausten ja -analyysi jaksoitus on tiivistetty vuosikvartaalitasolle. Enerkey-raportointiin on liitetty kohdekohtainen päästöraportointi. Lisäksi on otettu käyttöön

tekoälyä hyödyntävä ilmanvaihdon automaattinen analysointityökalu (Ines).

- Kaupungin rakennushankkeissa huomioidaan Heinolan sitoutuminen Hinku-kunnaksi jo hankesuunnittelu- vaiheessa. Kirkonkylän koulun uudisrakennuksen hankesuunnitelman yhteydessä on laadittu hiilijalanjälkilaskelma eri runkomateriaalivaihtoehdoilla rakennuksen koko elinkaarelle.
- Kaupungin rakennuskannasta on laadittu korjausvelkaselvitys, joka on yksi keskeinen taustaselvitys kaupungin omaisuuden systemaattiselle johtamiselle, erityisesti toimitilatehokkuuden ja pitkäjänteisen kiinteistöstrategian edistämisen osalta.
- Sinilähde-talo otettiin käyttöön helmikuussa 2021 ja uusi lukio elokuussa 2021. Molemmissa suurissa uudisrakennuksissa lämmitysenergia tuotetaan ympäristöystävällisellä maalämmöllä (lukiolla huipputehoa tarvittaessa lisäksi kaukolämpöä hyödyntäen.) Myös rakennusvaiheessa olevaan Kailas-taloon tulee maalämpöjärjestelmä. Uusien rakennusten energiatehokkuus on kokonaisuudessaan merkittävästi parempi kuin käytöstä poistuneilla väistötiloilla ja vanhoilla rakennuksilla.
- Lukion ja Kailas-talon hiilineutraaliutta nostetaan vielä edelleen katoille tulevilla aurinkovoimaloilla, joiden kilpailutusprosessi alkoi loppuvuonna.
- Olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuutta on kehitetty mm. valmistelemalla hankkeet Kirkonkylän liikuntahallin LVI-peruskorjaukseen ja jäähallin rakennusautomaation uusimiseksi.
- Ruokapalveluissa on aloitettu hanke ruokahävikin alentamiseksi. Tavoitteeksi on otettu myös elintarvikehankintojen kotimaisuusasteen nostaminen edelleen, jo nykyisin hyvästä tasosta.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Merkittävimmät riskit ovat vuonna 2021 olleet edelleen vuoden 2020 tapaan kaupungin kiinteistöissä, sopimusten hallinnassa, henkilöstössä, henkilöstön osaamisessa ja tietojärjestelmissä sekä tietoturvasessa sekä rahoituksessa. Myös avainhenkilöriskit on tunnistettu. Henkilöstöriskeihin kuuluvaksi on tunnistettu myös henkilöstön jaksaminen sekä työturvallisuuteen liittyvät riskit. Riskienhallinnan näkökulmasta keskeistä on onnistua henkilöstöresurssien ja -osaamisen oikeassa kohdentamisessa. Tähän tulee kiinnittää jatkosta erityistä huomiota.

Toiminnan rahoituksessa merkittävin riski liittyy edelleen investointien rahoittamiseen, mutta myös rakennusten kuntoon sekä korjausvelan tasoon. Investointitaso on edelleen ollut korkea, mikä on tarkoittanut suurta lainamäärää. Vuonna 2021 lainaa ei kuitenkaan nostettu lisää. Kiinteistöihin liittyväksi riskiksi on tunnistettu myös paikoin pitkät poistoajat ja tätä kautta korkeat tasearvot suhteessa taloudelliseen pitoaikaan.

Rahoitusriskeiltä pitää pystyä suojautumaan lainankannan noustessa haastavan suureksi. Energiasijoituksista saatu tuotto on ollut yleiskatteellisena eränä ja on mahdollistanut kaupunkilaisille hyvien palvelujen ylläpidon ja osaltaan pienentänyt myös rahoitusriskiä.

Vahinkoriskeihin on varauduttu kattavalla vakuutusturvalla. Vakuutukset on kilpailutettu v. 2021 ja uudeksi vakuutusyhtiöksi on valikoitunut Fennia Oy.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla tarkoitetaan organisaation sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa toiminnan johtamista, suunnittelua, päätöksentekoa ja toimintaprosesseja. Ne ovat myös olennainen osa läpinäkyvää, laadukasta ja vastuullista päätöksentekoa, jolloin ne pitävät sisälleen myös riittävän vaikutusten ja riskien arvioinnin sekä tosiseikkoihin ja lainsäädäntöön perustuvan päätöksenteon.

Asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja strategisten sekä toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ulottuvat koko organisaatioon ja kaikkeen sen toimintaan. Se kattaa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena ja väärinkäytösten ehkäisynä.

Hyvin toimiva sisäinen valvonta vähentää tahallisia ja tahattomia virheitä, taloudellisia menetyksiä, epäjohtonmukaisuuksia ja puutteita asioiden hoidossa.

Heinolan kaupungin selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta perustuu toimialojen antamiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoihin.

Heinolan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on määritelty kaupunginvaltuustossa 16.6.2014 ja ohje on osittain vanhentunut. Ohje oli tarkoitus päivittää v. 2021, mutta päivittäminen on siirtynyt vuodelle 2022. Perusteiden mukaisesti kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Muut tilivelvolliset luottamushenkilöt ja viranhaltijat vastaavat kukin omilla vastuualueillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja tuloksellisuuden seurannasta.

Hallinto- ja johtamistapa

Kaupungin hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kaupungin toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin reagoinnissa on ylimmällä johdolla, johtavilla viranhaltijoilla ja esimiehillä.

Päätöksenteko ja delegointia koskevat linjaukset on kuvattu hallintosäännössä ja toimialakohtaisissa toimintaohjeissa. Paikalliset säännöt, ohjeet ja ohjelmat löytyvät kaupungin intranetistä ja ovat sieltä kaikkien organisaatiossa toimivien saatavilla. Vuonna 2021 on laadittu uusia ohjeita sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamiseksi kuten hankintaohje sekä eettiset ohjeet.

Ohjeiden vieminen päivittäisiin toimintoihin vaatii panostusta, jotta ohjeiden sisältö ja niiden myötä muodostuvat käytännön toimenpiteet muovautuvat samanlaiseksi läpi koko organisaation ja varmistavat myös tasalaatuisen osaamisen. Sääntöjen päivittämisen ja ajan tasalla pitämisen avulla kehitetään edelleen eri hallintoelimille tehtävää valmistelu- prosessia sekä varmennetaan toiminnan laatu- ja hallintoprosessien sujuvuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Kaupunginhallitus antaa vuosittain talousarvion laadintaohjeen ja täytäntöönpano-ohjeen ja Tositteiden hyväksyjät hyväksytään vuosittain käyttösuunnitelmien yhteydessä. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta on vaiheistettu ja laadittu aikataulu vuosikellon avulla.

Hyvä hallinto- ja johtamistapa toteutuu pääsääntöisesti organisaation päätöksenteossa ja toiminnassa. Toimialoilla noudatetaan annettuja sääntöjä ja ohjeita.

Riskienhallinta

Kuntalain vaatiman kokonaisvaltaisen riskienhallinnan toteuttamiseksi kaupungissa on käytössä yhteinen toimintatapa, jonka mukaisesti tunnistetut riskit on kuvattu, luokiteltu ja arvioitu. Riskienhallintaa toteutetaan osana talous- ja toimintasuunnittelua. Riskit arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä toimialoittain. Samalla määritellään myös riskienhallinnan toimenpiteet. Lähtökohteisesti kaikessa esimiestyössä seurataan toiminnallisia ja taloudellisia riskejä.

Toiminnan järjestämisen riskienhallinnassa on käytössä mm. turvallisuus- ja kriisi- ja valmiussuunnitelmat, joita tarkastellaan ja päivitetään säännöllisesti. Pelastussuunnitelmat ovat kiinteistökohtaisia. Päiväkodit ja koulut ja järjestävät säännöllisesti poistumisharjoituksia, mutta muilta osin poistumisharjoitusten järjestämisessä on edelleen parannettavaa.

Kriisiviestintäohjeet on päivitetty vuonna 2020.

Sijoitustoiminnan perusteet -asiakirja on päivitetty vuonna 2020. Lisäksi on laadittu erillinen sijoitussuunnitelma. Molemmissa on huomioitu sijoitustoimintaan liittyvät riskit. Lisäksi v. 2021 on aloitettu myös rahoitustoiminnan periaatteiden laadinta, riskinäkökulma huomioiden.

Osana riskienhallintaa on päätetty talouspalveluiden ulkoistamisesta kirjanpidon, reskontrien sekä maksuliikenteen ja vesilaskutuksen osalta. Lisäksi henkilöstöriskeihin on varauduttu myös ulkoistamalla palkanlaskentapalvelut 1.12.2021. Lisäksi tietoturvan parantamiseen on panostettu.

Sosiaali- ja terveystaloudissa poikkeamia (HaiPro: potilas- ja työturvallisuus, tietoturva ja potilaiden ja omaisten ilmoitukset) seurataan ja käydään läpi ajantasaisesti läpi sekä korjataan toimintaa tarvittaessa.

Navisec-tietosuojakoulutus ja -sitoumukset ovat käytössä koko organisaatiossa.

Valvontatoimenpiteet ja seuranta

Talousarvion yhteydessä on asetettu taloudelliset ja toiminnalliset (sitovat) tavoitteet. Talouden ja toiminnan tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta on arvioitu toimielimissä käsiteltävän kuukausiseurannan, osavuositarkastuksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Osavuositarkastuksen yhteydessä tytäryhtiöiden tilannetta on seurattu tunnuslukujen avulla.

Varojen käytön valvontaa suoritetaan talouden seurannan yhteydessä sekä tarkemmin laskujen tarkastamis- ja hyväksymismenettelyillä. Vuonna 2021 on otettu käyttöön uusi sijoitusten seurantaraportointi, joka helpottaa varojen hoidon valvontaa.

Strategian toteutumisen seuranta perustuu osavuositarkastuksiin, jotka käsitellään myös johtoryhmissä. Käytössä olevien järjestelmien vanhanaikaisuus ja toimintamallit hankaloittavat ajantasaista ja joustavaa taloustiedon saantia sekä analysointia. Taloushenkilöstön keskittäminen toimialoilta yhteisiin palveluihin on kuitenkin toteutettu ja toimintamalleja kehitetään yhdessä ulkoisen palvelutuottajan ja toimialojen kanssa.

Sosiaali- ja terveystaloudissa on hankintaan ja sopimusten hallintaan nimetty vastuuhenkilö. Sopimushallintaa kehitetään yhdessä koko kaupungin asianhallintajärjestelmän kehittämisen kanssa. Sopimushallinta tapahtuu asianhallintajärjestelmä Dynasty10:ssä, mutta sopimushallinnassa koetaan edelleen olevan puutteita. Sopimushallinnan osalta on tarpeen vielä selkeyttää prosesseja ja tarkentaa vastuita.

Esimiehet valvovat hankintaohjeiden ja muiden säännösten noudattamista. Ruo-
kapalveluissa toteutetaan omavalvontaa (OIVA-raportit, lakisääteinen, ympäristöterveys).

Tieto ja tiedonvälitys

Ajantasainen ja avoin viestintä ja vuorovaikutus on välttämätöntä, jotta johto, henkilöstö ja sidosryhmät saavat oikea-aikaista ja tarkoituksenmukaista tietoa toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Riskienhallinnan oleellinen osa on avoin tiedonkulku, havaittujen ongelmien ja riskien puheeksi ottaminen ja asianmukainen raportointi.

Viestintäohjelma on hyväksytty vuonna 2020 ja viestintää kehitetty avoimemmaksi. Kokonaisuudessaan viestinnän taso, tavoitteellisuus, menetelmät ja välineet kaupunkiorganisaatiossa ovat selkeässä kehityssuunnassa.

Some-viestinnän saavutettavuus on parantunut ja viestintää kehittää merkittävästi mm. vuonna 2021 valmistunut kaupungin verkkosivujen uudistus sekä toimialojen viestintää ennakoiva vuosikello.

Dynasty-asianhallintajärjestelmä sisältää toiminnot kokous-, asian-, viranhaltijapäätösten, sopimusten ja dokumenttien hallintaan. Keskitetty digikirjaamo -toimintamalli osaltaan edistää myös tiedonhallintaan ja sen kulkuun liittyviä riskejä.

Johtopäätökset

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ja toteutuminen on Heinolan kaupungissa kohtuullisen hyvällä tasolla. Ohjeet ja säännökset ovat pääosin ajan tasalla, riskejä arvioidaan säännöllisesti ja niiden hallintaan on sovittu keinot, joiden toteutumista seurataan. Toimivaltaa koskevat säädökset ovat ajan tasalla ja hallintosääntöä on päivitetty vuonna 2021.

Toiminnan ja talouden seurantaan on olemassa systemaattinen toimintamalli, joskin vanhentuneet järjestelmät ja henkilöstöresurssien puutteet esim. talouspalveluissa heikentävät toimintaa, johon on kiinnitettävä huomiota.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteasiakirja päivitetään vuoden 2022 aikana. Tiedonhallintalain velvoitteisiin vastaaminen parantaa osaltaan myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa. Johdon ja esimiesten tietoisuutta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta tulee edelleen parantaa. Konserniohje päivitetään myös vuoden 2022 aikana ja rahoitusperiaatteet tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuonna 2022.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Heinolan kaupungissa on yksi sisäisen tarkastajan virka, jota ei ole täytetty. Sisäisen tarkastuksen tehtäviä ostetaan tarvittaessa ja kaupunginhallitus päättää tarvittaessa sen järjestämisestä, toistaiseksi merkittävää tarvetta ei ole ilmennyt.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoiset tulot ja menot 1000€)

	2021	2020
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	6 386	6 390
Maksutuotot	6 987	6 408
Tuet ja avustukset	4 071	2 132
Vuokratuotot	2 873	3 435
Muut toimintatuotot	1 977	1 175
TOIMINTATUOTOT	22 293	19 539
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 445	508
	23 738	20 048
TOIMINTAKULUT		
Palkat ja palkkiot	-46 222	-43 619
Eläkekulut	-10 108	-9 467
Muut henkilösivukulut	-1 796	-1 369
Henkilöstökulut yhteensä	-58 126	-54 455
Asiakaspalvelujen ostot	-41 430	-35 875
Muiden palvelujen ostot	-19 720	-16 336
Palvelujen ostot yhteensä	-61 150	-52 211
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-8 144	-7 763
Avustukset	-4 774	-8 730
Vuokrakulut	-3 073	-3 192
Muut toimintakulut	-265	-736
TOIMINTAKULUT	-135 532	-127 087
TOIMINTAKATE	-111 793	-107 039
VEROTULOT	73 126	72 997
VALTIONOSUUDET	49 109	52 020
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	37	92
Muut rahoitustuotot	6 693	7 803
Korkokulut	-401	-498
Muut rahoituskulut	-1 233	-4 844
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 096	2 554
VUOSIKATE	15 538	20 531
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 647	-7 502
Arvonalentumiset	-1 913	-1 493
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 560	-8 994
Satunnaiset tuotot	0	9 105
SATUNNAISET ERÄT	0	9 105
TILIKAUDEN TULOS	4 978	20 642
POISTOERON LIS.(-)TAI VÄH.(+)	12	14
VARAUSTEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	0	-18 690
RAHASTOJEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	0	-1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ+/ALIJÄÄMÄ-	4 990	1 965

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2021	2020
Toimintatuotot / toimintakulut (%)	16,6	15,4
Vuosikate/ poistot (%)	147,1 %	228,3 %
Vuosikate €/asukas	840	1 107
Asukasmäärä	18 497	18 544

Alkuperäisen talousarvion mukainen vuosikate oli 9,2 milj. eur ja tulosennuste 16 t eur voitollinen. Vuoden aikana käyttötalouden ulkoisia tuloarvioita nostettiin 0,2 milj. eur, määrärahoja nostettiin 0,1 milj. eur, verotuloja pienennettiin 1,0 milj. eur ja valtionosuuksia 0,4 milj. eur. Rahoitustuottoja nostettiin 1,5 milj. eur. Talousarvion vuosikate oli muutosten jälkeen 9,5 milj. eur.

Tilinpäätöksessä ulkoiset toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön ylittyivät 2,6 milj. eur ja toimintakulut alittuivat 1,2 milj. eur, jolloin toimintakate muodostui 3,7 milj. eur budjetoitua paremmaksi. Kulujen poikkeama johtui pääosin henkilöstökulujen alittumisesta.

Tuloslaskelman toimintakate (=netto-menot) ilmoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate huononi (4,75 milj eur, 4,4 %) edellisestä vuodesta. Toimintatuotot kasvoivat 2,8 milj. euroa.

Toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen nähden n. 8,4 milj. euroa. PHHYKY:n mak-suosuudet alittuivat 2,4 milj. eurolla talousarvioon nähden. Kokonaisuudessaan palvelujen ostot nousivat 8,9 milj. euroa.

Verotuloarvio ylittyi 1,2 milj. eur ja valtionosuustuloarvio toteutui suunnitellusti. Rahoitustuotot ja -kulut -ryhmän nettotuotto ylitti talousarvion 1,1 milj. eurolla, johtuen arvioitua suuremmista sijoitusten nettotuototosta. Verorahoitus yhteensä pieneni edellisestä vuodesta 2,8 milj. euroa.

Verotulot

Kunnallisveroprosentti oli edelleen 20,50 ja maksuunpannut kunnallisverot nousivat 8,2 %.

Vuonna 2021 yhteisöverojen tuotto Heinolassa oli 5,2 milj. euroa eli 38,7 % edellisvuotta parempi. Yhteisöverotuottoa kasvatti 10 % -yksiköllä määräaikaisesti korotettu yhteisöveron jako-osuus.

Vuoden 2021 kiinteistöveroprosentit oli päätetty entisen suuruiseksi. Kiinteistöveron kokonaistuotto oli 6,0 milj. euroa eli 8,7 % edellisvuotta parempi.

Kaikki verolajit yhteen laskien verotulot kasvoivat edellisvuodesta 0,2 %.

Verotulojen erittely

	TP 2020 1000e	Alku- peräinen talous- arvio	Talous- arvion muutok- set	Talous- arvio muut. jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
Kunnan tulo- vero	63 745	62 700 000	-1 000 000	61 700 000	61 945 598,94	-245 598,94	100,40
Kiinteistövero	5 523	6 100 000	0	6 100 000	6 008 642,72	91 357,28	98,50
Osuus yhteisö- veron tuotosta	3 729	4 100 000	0	4 100 000	5 171 454,99	-1 071 454,99	126,10
VEROTULOT	72 997	72 900 000	-1 000 000	71 900 000	73 125 696,65	-1 225 696,65	101,70

Valtionosuudet

Koronaepidemiaan liittyviä tukia maksettiin kunnille vuonna 2021 valtionosuuden yhteydessä 46 miljoonaa euroa. Tästä 31 milj. euroa jaettiin kuntien välillä kunnallisverojen suhteessa ja loppuosa 15 milj. euroa asukasta kohden tasasuuruisesti (2,80 €/as). Heinolan osalta tuki oli n. 149 000 eur.

Osana valtionosuuksia maksettiin edelleen myös verotulomenetyksen korvauksia n. 9 milj. euroa. Valtionosuudet laskivat n. 6 % (2,9 milj. eur) edelliseen vuoteen nähden.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on negatiivinen johtuen tilityksistä vähennettävästä omarahoitusosuudesta.

Valtionosuuksien erittely

	TP 2020 1000e	Alku- peräinen talous- arvio	Talous- arvion muutok- set	Talous- arvio muut. jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
Kunnan perus- palv. valtionosuus	45 232	34 505 600	-400 000	34 105 600	34 456 530,00	-350 930,00	101,00
Verotul. perustu- va valtionosuuden tasaus	0	8 291 200	0	8 291 200	8 291 148,00	52,00	100,00
Opetus-ja kultt. toim valtionosuus	-2 268	-2 273 200	0	-2 273 200	-2 685 756,00	412 556,00	118,10
Verotulomenetyk- sen korvaukset	9 056	8 976 400	0	8 976 400	9 047 232,00	-70 832,00	100,80
VALTION- OSUUDET	52 020	49 500 000	-400 000	49 100 000	49 109 154,00	-9 154,00	100,00

Tilikauden 2021 vuosikate on 15,5 milj. eur. Poistoja ja arvonalentumisia kertyi 10,6 milj. eur, mikä on 1,4 milj. eur arvioitua enemmän. Arvonalentumista kirjattiin 1,9 milj. euroa Kailas-talo tasearvon alaskirjauksesta johtuen. Tilikauden tulos on 5,0 milj. eur ylijäämäinen. Tilinpäätössiirtoina tuloutetaan yhteensä 0,012 milj. eur poistorojen vähennyksiä. Taseeseen kirjattava tilikauden 2021 ylijäämä on 5,0 milj. eur (2020: 1,96).

1.3.2 Toiminnan rahoitus

(1 000 €)

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	15 538	820 531
Satunnaiset erät	0	9 105
Tulorahoituksen korjauserät	-1 697	-953
	13 841	28 683
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-22 339	-31 482
Rahoitusosuudet investointimenoihin	643	607
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 855	979
	-19 841	-29 896
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6 000	-1 212
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	45	45
	45	45
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	35 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 053	-9 553
Lyhytaikaisten lainojen muutos	22 000	-6 500
	8 947	18 947
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	68	-168
Vaihto-omaisuuden muutos	78	254
Saamisten muutos	-2 025	-1 740
Korottomien velkojen muutos	-1 451	18
	-3 330	1 636
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 662	17 356
RAHAVAROJEN MUUTOS	-339	16 144
RAHAVARAT 31.12.	100 037	99 936
RAHAVARAT 01.01.	99 936	83 833
	-100 813	16 103

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta	-24 299	-21 165
Kertymä kertoo, että investointien omarahoitus ei ole toteutunut tällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.		
Investointien tulorahoitus %:	71,6	66,5
(100 * vuosikate/investointien omahankintameno)		
Laskennallinen lainanhoitokate:	1,14	1,63
vuosikate + korkokulut/ (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset)		
Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja		
Lainanhoitokate	1,18	2,09
(vuosikate+korkokulut/(korkokulut+lainanlyhennykset)		
Tulorahoitus riittää lainojen korko- ja lyhennysmenoihin, kun lainanhoitokate on suurempi kuin yksi.		
Kassan riittävyys, pv	213	210
(365 x rahavarat 31.12 / kassasta maksut tilikaudella)		
Kassan riittävyys ei kuvaa käytännön maksuvalmiutta, koska 99 % (99,2 M€) rahavaroista kuuluu Heinolan energiarahaston sekä muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin, joita ei käytetä maksuvalmiuden ylläpidossa. Kassavarojen riittävyttä on pidetty yllä kuntatodistuksilla.		
Asukasmäärä	18 497	18 544

Rahoituslaskelman rahavarojen ja rahavarojen muutoksen ero 439 351 eur johtuu PHHYKYN jälkikäteen hyvittämisen ensihoidon kustannusten palauttamisesta. Kirjaus on kohdennettu taseeseen edellisten kausien ylijäämään. Rahoituslaskelmassa kirjaus on saamisten muutoksissa (siirtosaamisten tili). PHHYKY palauttaa saamisen vuoden 2021 lopullisten maksusuoksien palautuksen mukana, kun yhtymäkokous on käsitellyt tilinpäätöksen toukokuun kokouksessaan.

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelmalla ja siitä laskettavilla tunnusluvuilla. Tuloslaskelmaan verrattuna rahoituslaskelmassa käsitellään varsinaisen toiminnan lisäksi myös investoinnit ja rahoitustoiminta. Keskeinen talouden

tasapainon mittari on vuosikatteen riittävyys investointien rahoittamiseen, jota seurataan investointien tulorahoitusprosentin avulla. Investointien tulorahoitusprosentti –tunnusluvun arvo parani edellisestä vuodesta ollen 71,6 % (vuonna 2020 arvo 66,5 %.)

Lainat

Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu. Pitkäaikaista lainaa lyhennettiin n. 13,1 milj. euroa. Lainanhoitokykyä kuvaavan tunnusluvun arvo oli 1,18 (vuonna 2020 2,1). Lainanhoitokate huononi edelliseen vuoteen nähden vuosikatteen huonontamisen johdosta. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	457	852
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 042	1 236
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 499	2 089
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	22 843	22 781
RAKENNUKSET	82 659	67 068
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	36 138	35 203
KONEET JA KALUSTO	2 322	1 739
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	311	311
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	7 893	13 496
AINEELLISET HYÖDYKKEET	152 165	140 598
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	17 011	16 992
MUUT LAINASAAMISET	3 349	3 393
SIJOITUKSET	20 359	20 385
PYSYVÄT VASTAAVAT	174 024	163 071
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJ.RAHASTOJEN ERITYISKATTEET	570	546
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	570	546
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	1 314	1 392
VAIHTO-OMAISUUS	1 314	1 392
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	4 629	3 976
LAINASAAMISET	940	413
MUUT SAAMISET	1 266	1 497
SIIRTOSAAMISET	5 026	3 949
LYHYTAIKAISET SAAMISET	11 860	9 836
SAAMISET	11 860	9 836
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	44	83 595
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINST.	322	818
MUUT ARVOPAPERIT	98 841	0
RAHOITUSARVOPAPERIT	99 206	84 413

	2021	2020
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
RAHAT	2	1
PANKKISAAMISET	829	15 521
RAHAT JA PANKKISAAMISET	830	15 522
VAIHTUVAT VASTAAVAT	113 212	111 164
VASTAAVAA	287 805	274 782
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	-89 493	-89 493
MUUT OMAT RAHASTOT	-15 137	-15 137
ED.TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-28 493	-26 070
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 990	-1 965
OMA PÄÄOMA	-138 113	-132 665
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	-68	-80
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-18 690	-18 690
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR	-18 758	-18 770
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	-150	-150
PAKOLLISET VARAUKSET	-150	-150
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	-365	-201
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	-1 688	-1 674
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-43	-130
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-2 096	-2 004
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
LAINAT RAHOITUS-JA VAK.LAITOK.	-73 255	-86 308
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	-2 270	-2 101
SIIRTOVELAT	-145	-145
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	-75 670	-88 554
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	-22 000	0
LAINAT RAHOITUS-JA VAK.LAITOK.	-13 053	-13 053
SAADUT ENNAKOT	-691	-1 471
OSTOVELAT	-7 551	-7 481
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	-993	-998
SIIRTOVELAT	-8 731	-9 636
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	-53 019	-32 639
VIERAS PÄÄOMA	-128 689	-121 193
VASTATTAVAA	-287 805	-274 782

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Omavaraisuusastetta (54,6 %) kuvaava tunnusluku heikentyi hieman edelliseen vuoteen nähden (55,4% v. 2020). Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Alle 50 %:n omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa suurta velkarasitetta.

Suhteellista velkaantuneisuus -tunnusluku (88,6%) on merkittävästi heikentynyt. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötuloisuuden valtionosuuksista. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Tunnusluvun arvo v. 2021 on heikko.

Lainakanta oli vuoden lopussa yhteensä 108,3 milj. euroa. Pitkäaikaista vierasta pääomaa ei nostettu. Suunniteltu noston tarve oli 35 milj. eur. Asukaskohtainen lainamäärä on kasvanut 5 855 euroon (vuonna 2020 lainamäärä/asukas 5 358 euroa).

Taseen vastattavissa oma pääoma kasvoi hieman 138,1 milj. eur (2020: 132,6). Tilikauden ylijäämäksi muodostui 5,0 M€ ja kertynyt ylijäämä kasvoi 33,4 milj. euroon.

Pakollisissa varauksissa on Helsingin kaupungilta 1980-luvulla ostetun saha-alueen ympäristövastuiden varaus, joka on arvioitu entisen suuruiseksi (0,150 milj. eur).

Energiarahasto

Muut omat rahastot käsittävät Heinolan energiarahaston peruspääoman, joka on muodostettu rahastosiirtona vuoden 1999 ylijäämäisestä tuloksesta kaupungin kirjattua energialaitoksen myynnistä myyntivoittoa.

Energiarahasto sisältyy kaupungin omaan pääomaan ja se on muodostettu ylijäämäisestä tuloksesta vuoden 1999 tilinpäätöksessä. Rahaston alkuperäisestä peruspääomasta on jäljellä taseeseen kertyneiden alijäämien kattamisten jälkeen 15,1 milj. eur (38 %).

Kun puhutaan energiarahaston varoista tai sijoituksista, tarkoitetaan Heinola Energia Oy:n osakkeiden myynnistä saatua kauppahintaa (51,6 milj. eur), joka sijoitettiin vuonna 1999 kokonaisuudessaan arvopaperimarkkinoille. Rahaston pääomalla (15,1 milj. eur) ja kaupungin hallituksen hallinnoitavana olevilla rahaston varoilla (n. 113 milj. eur) ei ole siten keskenään kirjanpidollista yhteyttä.

Energiarahaston sijoituksien kirjanpidollinen nettotuotto vuonna 2021 oli 4,8 milj. euroa. Kirjanpidollinen tuotto muodostuu myyntien yhteydessä syntyneistä voitoista ja tappioista sekä arvonalennusten kehityksestä.

Taseen tunnusluvut

	2021	2020
Omavaraisuusaste %	54,6	(55,4)
Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta eli alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tunnusluku lasketaan oman pääoman, investointivarausten ja poistoeron osuutena taseen kokonaispääomasta. Hyvänä tavoitetasona on pidetty 70 %:n omavaraisuutta, 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.		
Suhteellinen velkaantuneisuus %	88,6	(82,2)
Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa, miten suuri osuus toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien määrästä tarvittaisiin vieraan pääoman maksamiseen. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.		
Kertynyt ylijäämä 1000€	33 483	(28 035)
Kertynyt ylijäämä 31.12 €/asukas	1 810	(1 512)
Lainakanta 31.12. 1000€	108 308	(99,361)
Lainakanta 31.12. €/asukas	5 855	(5 358)
Lainat ja vastuut 31.12.	113 483	(102 562)
Lainat ja vastuut €/asukas	6 135	(5 531)
Lainasaamiset, 1000€	3,349	(3,393)
Asukasmäärä	18 497	(18 544)
Lainasaamiset:	3,349 M€	(3,393)

Lainasaamisilla tarkoitetaan tässä kaupungin pysyviin vastaaviin sisältyviä tytär- ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen myönnettyjä antolainoja. Lainasaamiset pieneivät tilikauden aikana 0,044 milj. eur.

1.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot -asetelma perustuu tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan ja käsittää vain ulkoiset tulot ja menot. Vesihuollon sisäiset korot mukaan lukien sisäisen laskutuksen tulot ja menot olivat 20,483 milj. eur (2020: 18,655).

TULOT		MENOT	
Toiminta	M€	Toiminta	M€
Toimintatuotot	22,3	Toimintakulut	135,5
Verotulot	73,1	-Valmistus omaan käyttöön	-1,4
Valtionosuudet	49,1		
Korkotuotot	0,0	Korkokulut	0,4
Muut rahoitustuotot	6,7	Muut rahoituskulut	1,2
Satunnaiset tuotot	0,0	Satunnaiset kulut	0,0
Tulorahoituksen korjaukset		Tulorahoituksen korjaukset	
		- Pakollisten varausten lisäys(-)/vähennys(+)	0,0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1,7	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0,0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,6	Investointimenot	22,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1,9		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	Antolainasaamisten lisäykset	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	13,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	22,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0
Kokonaistulot yhteensä	174,0	Kokonaismenot yhteensä	171,1

1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kaupunki ja sen välittömästi tai välillisesti omistamat yhteisöt sekä sellaiset yhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, muodostavat Heinola-konsernin. Kaupungin tilinpäätökseen liitetään konsernitase, -tuloslaskelma ja -rahoituslaskelma. Laskelmiin sisällytetään konserniyhteisöt ja näiden lisäksi kuntayhtymät omistusosuuden suuruudesta riippumatta, yhteisyhteisöt ja osakkuusyhteisöt eli yhteisöt, joissa kaupungilla on huomattava vaikutusvalta, sekä mahdolliset omistusyhteyshyhteisöt.

Tytäryhteisöjen toiminnan luonne huomioon ottaen ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi asettaa niille vaatimuksia voittovarojen tulouttamisesta kaupungille.

1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Tytäryhteisöt	Yhdistetty
Yhtiöt	
- Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3
- Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1
Kuntayhtymät	5
Osakkuusyhteisöt	4
Yhteensä	13

1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniyhteisöjen toiminnasta vastasivat hallitukset ja niiden toimitusjohtajat tai isännöitsijät. Konsernin toimintaa valvoo kaupunginhallitus, joka antaa tarvittaessa päätöksentekoon osallistuville kaupungin edustajille erilliset toimintaohjeet. Kaupungin konserniyhteisöjä ohjeistetaan konserniohjeilla, talousarviolla sekä johdosäännöllä. Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä.

1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2018 aikana valtuusto teki periaatepäätöksen Heinolan Työvalmennuskeskus Oy:n lopettamisesta. Toimenpiteitä yhtiön alasajoon on jatkettu tilikauden aikana, mm. yhtiön tilat ja irtaimisto ovat siirtyneet kaupungin omistukseen. Yhtiön kaupungille tuottama vammaisten työ- ja päivätoiminta sekä erityislasten iltapäivätoiminta on otettu kaupungin omaksi toiminnaksi alkaen 1.3.2019. Yhtiön toiminta on käytännössä lakannut, mutta yhtiön lakkauttaminen on edelleen kesken.

Konsernin osalta Työvalmennuskeskuksen loppuselvittelyt ovat vielä kesken ja tilinpäätöslaskelmia sen osalta ei ole tehty, joten konsernitilinpäätökseen on otettu summat johdettuna edellisestä vuodesta eli lähinnä tase, jossa mukana ovat oma pääoma ja rahat ja pankkisaamiset. Kangaspolun lämmön toiminta on lakannut, mutta loppuselvittelyt ovat tekemättä. Tämä on otettu konsernitilinpäätökseen viimeisimmän saadun taseen mukaan.

Päijät-Hämeen Liiton omistusosuusprosentti pieneni 11,36 %:sta 9,05%:iin. Väheväen osuuden osalta konsernitaseeseen on tehty kuntaliiton konsernitilinpäätösohjeiden mukaiset kirjaukset luovutustappioihin ja edellisten tilikausien yli/alijäämään.

Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymä lakkautettiin. Yhdistäminen on tehty viimeisen tilinpäätöksen 31.8.2021 mukaisesti ja purkukirjaukset tehty.

Konsernituloslaskelmassa on korjattu v.2020 toimintatuottojen ja kulujen summat, nettovaikutus nolla. Valmistus omaan käyttöön summa oli tuloissa, vaikka pitää olla menojen oikaisuna.

1.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupunkikonserni on pieni, merkittävin yhtiö on Heinolan Vuokra-asunnot Oy. Konserniyhtiöiden kannalta tulevan kehityksen arvellaan olevan taloudellisesti melko neutraali. Kaupunginhallitus on aiemmin tehnyt päätöksen, että loputkin vielä kaupungin omistuksessa olevat vuokra-asuntokohteet sekä Kanervalan palvelukeskus siirretään vuokra-asuntojen omistukseen. Asia ei kuitenkaan ole edennyt ja tilannetta tulee tarkastella uudestaan mm. varainsiirtoverojen vaikutus huomioiden.

Heinolan Vuokra-asunnot Oy:n taloudellista tilannetta pitää parantaa pitkällä tähtäimellä, jotta yhtiö pystyy korjaamaan kiinteistöjä ajallaan ja tarjoamaan sellaisia asuntoja, mitä kaupunkilaiset tarvitsevat myös tulevaisuudessa. Toimenpiteisiin on yhtiössä ryhdytty v. 2021. Haasteena nähdään asuntojen käyttöaste ja osittain myös huonokuntoiset kiinteistöt. Koronaviruksen aiheuttamat työmarkkinavai- kutukset heijastunevat myös asukkaiden vuokranmaksukykyyn.

1.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniyhteisöjen toimintaa ohjataan konserniohjeistuksella, joiden mukaan tytäryhtiöiden on raportoitava toiminnas- taan ja taloudestaan säännöllisesti.

Kaupunki asettaa tavoitteita talousarvi- ossaan myös tytäryhteisölle. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöl- lisesti osavuosikatsauksen yhteydessä ja osana tilinpäätöstä. Näin on toimittu myös vuonna 2021.

Konsernivalvonnassa ei ole todettu olen- naisia puutteita. Konserniohjetta tullaan päivittämään v. 2022.

Konserniyhteisöjen tulee toimittaa tarvit- tavat tiedot kaupungille tai sille kirjanpi- topalveluita tuottavalle palvelukeskuksel- le tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten.

1.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Heinolan kaupunki – konsernituloslaskelma 31.12. (1 000€)

		2021		2020
TOIMINTATUOTOT		112 220		104 160
TOIMINTAKULUT		-220 848		-207 915
OSUUS OSAKKUUSYHTEISÖN VOITOSTA (TAPPIOSTA)		40		350
TOIMINTAKATE		-108 588		-103 405
VEROTULOT		73 126		72 997
VALTIONOSUUDET		49 109		52 020
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
- KORKOTUOTOT	44		60	
- MUUT RAHOITUSTUOTOT	7 081		7 912	
- KORKOKULUT	-545		-684	
- MUUT RAHOITUSKULUT	-1 249	5 331	-4 865	2 423
VUOSIKATE		18 978		24 035
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
- SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-11 026		-10 296	
- OMISTUKSEN ELIMINOINTIEROT	0		0	
- ARVONALENTUMISET	-1 937	-12 963	-1 731	-12 027
SATUNNAISET ERÄT		32		9 325
TILIKAUDEN TULOS		6 047		21 333
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		2		-1
TILIKAUDEN VEROT		0		-3
LASKENNALLISET VEROT		-41		32
VÄHEMMISTÖOSUUDET		-2		-3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		6 006		21 358
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
TOIMINTATUOTOT/TOIMINTAKULUT, %		51 %		50 %
VUOSIKATE/POISTOT, %		146 %		200 %
VUOSIKATE, €/ASUKAS		1 026		1 296
ASUKASMÄÄRÄ		18 497		18 544

Heinolan kaupunki – konsernirahoituslaskelma 31.12. (1 000€)

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	18 978	24 035
SATUNNAISET ERÄT	32	9 325
TILIKAUDEN VEROT	0	-3
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-1 382	-1 562
	17 628	31 795
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
- INVESTOINTIMENOT	-27 349	-36 097
- RAHOITUSOSUudet INVESTOINTIMENOIHIN	654	622
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 807	1 294
	-24 888	-34 181
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 260	-2 386
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
- ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-5	0
- ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET	10	66
	5	66
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
- PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	6 877	36 203
- PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-14 819	-12 110
- LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	20 094	-4 851
	12 152	19 242
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
- TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	59	-88
- VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	122	-206
- SAAMISTEN MUUTOS	-3 673	2 651
- KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-634	1 532
	-4 126	3 889
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	8 031	23 197
RAHAVAROJEN MUUTOS	771	20 811
RAHAVAROJEN MUUTOS		
- RAHAVARAT 31.12.	109 690	108 919
- RAHAVARAT 1.1.	108 919	88 148
	771	20 771

Rahoituslaskelman tunnusluvut (määrittely kpl 1.3.2)

	2020	2021
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRRAN KERTYMÄ 5 VUODELTA, 1 000 €	-27 084	-23 816
INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %	71,1 %	67,8 %
LASKENNALLINEN LAINANHOITOKATE	1,18	1,63
LAINANHOITOKATE	1,27	1,93
KASSAN RIITTÄVYYS, PV	151	152
ASUKASMÄÄRÄ	18 497	18 544

Heinolan kaupunki – konsernitase 31.12. (1 000€)

	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	487	896
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 057	1 247
ENNAKKOMAKSUT	3	39
	1 547	2 182
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	24 228	24 131
RAKENNUKSET	112 102	96 897
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	36 177	35 253
KONEET JA KALUSTO	4 378	3 903
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	350	355
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	15 346	17 955
	192 581	178 494
SIJOITUKSET		
OSAKKUUSYHTEISÖOSAKKEET JA -OSUUDET	1 630	1 595
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	3 606	3 567
MUUT LAINASAAMISET	1 722	1 732
MUUT SAAMISET	46	41
	7 004	6 935
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	219	134
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	570	546
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	5	5
	794	685
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	939	986
KESKENERÄISET TUOTTEET	79	75
VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	1 320	1 399
	2 338	2 460

Heinolan kaupunki – konsernitase 31.12. (1 000€) - jatkuu edelliseltä sivulta.

	2021	2020
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	769	641
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	6 110	5 235
LAINASAAMISET	159	117
SIIRTOSAAMISET	6 217	4 372
MUUT SAAMISET	3 313	2 529
	16 568	12 894
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	44	83 595
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	7 863	5 791
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	10	38
MUUT ARVOPAPERIT	98 931	0
	106 848	89 424
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 841	19 494
VASTAAVAA	330 521	312 568

	2021	2020
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
- PERUSPÄÄOMA	89 493	89 493
- ARVONKOROTUSRAHASTO	99	159
- MUUT OMAT RAHASTOT	15 139	15 169
- EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	52 939	31 561
- TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 006	21 358
	163 676	157 740
VÄHEMMISTÖOSUudet	77	74
VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 299	1 010
	1 299	1 010
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
- VALTION TOIMEKSIANNOT	699	459
- LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	1 688	1 674
- MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	205	292
	2 592	2 425
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
- LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	89 338	96 659
- LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	2 030	2 777
- SIIRTOVELAT	145	145
- MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	2 271	2 101
- LASKENNALLISET VEROVELAT	229	189
	94 013	101 871
LYHYTAIKAINEN		
- JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	22 000	1 906
- LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	14 080	13 878
- LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	606	680
- SAADUT ENNAKOT	756	1 530
- OSTOVELAT	12 917	11 980
- SIIRTOVELAT	15 128	16 653
- MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	3 377	2 821
	68 864	49 448
VASTATTAVAA	330 521	312 568

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT (määrittely kpl 1.1.3)	2021	2020
OMAVARAISUUSASTE, %	49,6 %	50,7 %
SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS, %	69,1 %	65,4 %
KERTYNYT YLIJÄÄMÄ, 1 000€	58 945	52 919
KERTYNYT YLIJÄÄMÄ €/ASUKAS	3 187	2 854
LAINAKANTA 31.12. 1 000€	128 054	115 900
LAINAKANTA €/ASUKAS	6 923	6 250
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT 31.12.	163 864	147 928
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT €/ASUKAS	8 859	7 977
LAINASAAMISET 31.12. 1 000€	1 722	1 732
ASUKASMAARÄ	18 497	18 544

1.6 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kaupungin tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Tilikauden tulos vuonna 2021 jakautuu seuraavasti:

- Kaupunki, tilikauden tulos 5 614 555,98 eur
- Vesilaitos, taseyksikkö tulos -636 571,32 eur

Hyväksyttäväksi esitetystä tilinpäätöksessä tilikauden tulos on 4 977 984,66 euroa ylijäämäinen.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

1. Aiemmin kirjattuja poistoeroja tuloutetaan poistosuunnitelman mukaan 11 958,38 euroa.
2. Poistoeron tuloutuksen jälkeen muodostuva ylijäämä 4 989 943,04 euroa siirretään taseeseen tilikauden ylijäämätilille.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion määrärahat ja tuloarviot sitovat toimielimiä valtuustoon nähden sekä euromääräisesti että käyttötarkoituksen ja asetettujen sitovien tavoitteiden kautta.

Talousarvion käyttötalousosa on netto-sitova toimialoittain. Nettositovuudessa valtuustoon nähden sitovaa on ao. tehtävän (palvelualueen) toimintakate (nettomenot).

Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verot (brutto), valtionosuudet (brutto) ja korot ja muu rahoitus (netto).

Investointiosassa sitovia ovat palvelualueen netto, paitsi yhteisissä palveluissa talousarvio sitoo toimialatasolla. Hankkeille, joiden kustannusarvio on vähintään 1,5 milj. euroa, on osoitettu oma määräraha (netto), joka on valtuustoon nähden sitova.

Kirjassa esitetään määrärahojen ja tuloarvioiden sekä sitovien tavoitteiden toteutuminen valtuustoon nähden sitovalla tasolla. Tehtävien numerointi viittaa talousarvion ja kirjanpidon numerointiin.

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Yhteiset palvelut

Vastuuhenkilö: Hallinto- ja kehitysjohtaja

Talousarvion toteutuminen

Yhteiset palvelut / Kautupunginhallituksen toimiala Selite	TP 2020 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	1 337	80 400	216 000	296 400	316 246	-19 846	106,70
Maksutuotot	0	0	0	0	-86	86	0,00
Tuet ja avustukset	255	256 000	3 700	259 700	294 461	-34 761	113,40
Muut toimintatuotot	2	2 500	0	2 500	5 331	-2 831	213,20
TOIMINTATUOTOT	1 595	338 900	219 700	558 600	615 953	-57 353	110,30
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-2 501	-2 701 100	-8 700	-2 709 800	-2 616 800	-93 000	96,60
Palvelujen ostot	-2 639	-3 604 800	0	-3 604 800	-3 589 205	-15 595	99,60
Aineet, tarv. ja tavarat	-86	-71 500	0	-71 500	-76 626	5 126	107,20
Avustukset	0	0	0	0	-200	200	0,00
Vuokratulot	-159	-170 800	-137 000	-307 800	-294 458	-13 342	95,70
Muut toimintakulut	-42	-14 400	0	-14 400	-8 233	-6 167	57,20
TOIMINTAKULUT	-5 427	-6 562 600	-145 700	-6 708 300	-6 585 522	-122 778	98,20
TOIMINTAKATE	-3 833	-6 223 700	74 000	-6 149 700	-5 969 569	-180 131	97,10
Rahoitustuotot ja -kulut	28	16 000	0	16 000	17 498	-1 498	109,40
VUOSIKATE	-3 805	-6 207 700	74 000	-6 133 700	-5 952 071	-181 629	97,00
Poistot ja arvonalentumiset	-198	-483 000	0	-483 000	-277 488	-205 512	57,50
TILIKAUDEN TULOS	-4 003	-6 690 700	74 000	-6 616 700	-6 229 560	-387 140	94,10

Toiminnan kuvaus

Yhteisten palveluiden toimialan tehtävänä on tarjota keskitetysti talouspalveluiden, henkilöstöpalveluiden, tietohallinto- ja tiedonohjauspalveluiden (ml. viestintä) sekä hallintopalveluiden tukipalveluja palvelualueiden johtamisen tueksi muille toimialoille.

Toimialan tavoitteena on tukea, ohjata, koordinoida ja helpottaa arjen työtä ja myös uudistaa toimintatapoja. Lisäksi tavoitteena ja tehtävänä on huolehtia tietyistä koko kaupunkia koskevista asian- tuntijatehtävistä kuten vaalit, luottamus- henkilöhallinto, talous, konserniohjaus, työnantajatehtävät, tietohallinnon kokonaisuus, hankintojen koordinointi jne.

Yhteisten palveluiden toimiala muodostuu neljästä palvelualueesta:

- talouspalvelut
- henkilöstöpalvelut
- hallinnon tuen palvelut sekä
- tietohallinto- ja tiedonohjauspalvelut.

Yhteisten palveluiden toimiala on suoraan kaupunginhallituksen alaista toimintaa. Toimialaa johtaa hallinto- ja kehitysjohtaja.

Toimialajohtajan katsaus

Yhteisten palveluiden toiminta on koko vuoden 2021 ajan ollut edelleen muutostilanteessa johtuen mm. kirjanpidon, maksuliikenteen ja reskontrapalveluiden uudistamisesta, joka toteutui v. 2021 alusta. Talouspalveluiden kehittämistavoitteeseen on pyritty mm. uusin rekrytoinnein, jotka eivät valitettavasti ole onnistuneet toivotulla tavalla, mikä on aiheuttanut haastetta koko organisaation toimintaan. Uusi tietohallintopäällikkö aloitti huhtikuussa 2021.

Kuntavaalit järjestettiin kesäkuussa 2021 koronasta johtuvien erityisjärjestelyin ja valtuustokausi käynnistyi 1.8.2021. Uuden valtuustokauden aloitus on tarkoittanut myös paljon kauden vaihtumiseen liittyen mm. perehdytyskoulutusten ja valtuustokauden aloituksen tuomien käytännön järjestelyjen (mm. laitteistot ym.) myötä.

Kesällä saatu ratkaisu hyvinvointialueuudistuksen toteutumisesta v. 2023 on vaikuttanut myös jo v. 2021 toimintaan kun hyvinvointialuetyö on valmistunut ja vienyt paljon myös yhteisten palveluiden toimialan resurssia. Aluevaalien järjestämiseen liittyvät työt käynnistettiin syysyllä 2021.

Syksyllä käynnistettiin myös henkilöstöpalveluita koskeva palveluselvitys Sarastia Oy:n kanssa. Raportin mukaan toiminnassa ja prosesseissa on kehittämisen varaa. Selvityksen sekä oman viranhaltijavalmistelun pohjalta tehtiin kaupunginhallitukselle esitys palkanlaskentapalveluiden ulkoistamisesta Sarastia Oy:lle ja prosessi johti palkanlaskentapalveluita koskevaan ulkoistuspäätökseen, josta kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 25.10.2021. Ulkoistus toteutettiin teknisesti 1.12.2021 alkaen, mutta edelleen keväällä ollaan siirtymävaiheessa ja kehitetään mm. henkilöstöpalveluiden roolia vastaamaan paremmin toimialojen tarpeisiin.

Muutostilanteesta huolimatta toimialan toiminta on ollut tavoitteiden mukaista ja toimintaa kehitetään edelleen aktiivisesti ja suunnitelmallisesti mm digikannustinrahalla toteutettavien yhteishankkeiden avulla. Heinolan kaupunki lähti mukaan v. 2020 robotiikan kehittämishanke Helmeen sekä päätösrutiinien automatisointihankkeeseen, joita on toteutettu aktiivisesti vuoden 2021 aikana. Lisäksi vuonna 2021 saatiin myönteinen rahoituspäätös myös uuteen digikannustinrahalla toteutettavaan digiturvalla tulevaan -hankkeeseen, joka käynnistyi syksyllä 2021.

Asianhallinnan (Dynasty10) sekä HR-järjestelmän käyttöönotto on toteutettu vuoden 2020 loppuun mennessä, näiden osalta kehittämistyö on jatkunut myös vuonna 2021. Verkkosivu-uudistusprojekti jatkui vuoden 2021 puolelle ja uudet verkkosivut otettiin käyttöön maaliskuussa 2021. Tietoturva on parannettu uusien ratkaisujen avulla ja sijoitusraportointia kehitetty uuden raportointipalvelun avulla. Myös talousarvion toteutumaseurantaa varten on otettu uusi Targetor-sovellus käyttöön. Lisäksi loppuvuodesta käynnistettiin myös strategian päivitysprosessi.

Toimialalla on panostettu edelleen myös viestinnän suunnitelmallisuuden ja visuaalisuuden kehittämiseen.

Ohjeistuksia on päivitetty ja laadittu vuoden aikana myös uusia ohjeita kuten eettiset ohjeet ja valtuuston pelisäännöt toiminnan ohjaamiseksi ja sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamiseksi.

Yhteisten palveluiden toimintamalleja ollaan edelleen vakiinnuttamassa ja tehtäväjakoja selkeyttämässä. Tämä vaatii vuoropuhelua sekä toimialan palvelualueiden välillä että toimialojen välillä.

Tavoitteiden toteuma

Tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin. Talousjärjestelmä uudistuksen viivästyminen johtuu Sarastiasta johtuvista syistä.

Koronan vaikutukset toimialan toimintaan

Korona ei ole vaikuttanut kaupunginhallituksen toimialan tuottoihin tai kuluihin merkittävästi. Koronavaikutukset ovat heijastuneet joiltain osin majoitus- ja ravitsemuspalveluiden kuluihin, kun kokoukset ovat pääosin olleet etänä, muuten koronalla ei ollut suuria vaikutuksia.

Toiminnan osalta koronaepidemia sen sijaan on edelleen vaikuttanut mm. tietohallinnossa etätyöjärjestelyjen toteuttamisen tuoman työmäärän muodossa ja edelleen myös kuormittavasti myös viestinnässä sekä henkilöstöpalveluissa erilaisten järjestelyjen vaatimien resurssien johdosta (mm. rokoteasioiden selvittäminen).

Strategiasta johdetut tavoitteet/toimiala (valtuuston sitovuustaso)

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta. Tavoitteet ovat muutoksista huolimatta toteutuneet varsin hyvin.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2021	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Kasvu tapahtuu kestävästi	Tiedolla johtamisen toimintamallin kehittäminen seurannan tueksi.	ETVT hanke päättynyt. Tulok-sista raportoitu... pilottien hyödyntämisen toimintamalli pohdinnassa.	Toteutuu ✓
	Systemaattisen seurannan ja raportoinnin kehittäminen.	Targetor käyttöönotto edennyt talousarvion laadintaan. Uusi sijoitusraportointi otettu käyttöön. PowerBI käyttöönotto käynnissä Sarastian kanssa.	Toteutuu ✓
	Kiinteistötalouden seurannan kehittäminen.	Seurataan Maakuntien Tilakeskuksen raportointivälineen käyttöönottoa, käyttöönotto v. 2022.	Ei toteudu ✗
Uudistuva työ ja asuminen • Keskustan elinvoima kasvaa • Nettomuutto kasvaa	Digitalisaation kehittämiseen panostetaan keskitetysti.	Digittekartan laadinta on aloitettu.	Toteutuu ✓
Toimija keskiössä • Heinolan arvostus kasvaa • Päätöksenteko perustuu tietoon • Henkilöstö on motivoitunutta	Viestinnän vaikuttavuutta seurataan.	Meltwater -sovellus käytössä. Seuranta säännöllistä. Some-analytiikan seuranta säännöllistä.	Toteutuu ✓
	Osallistuvan budjetoinnin käyttö osana talouden suunnittelua selvitetään.	Osallistuva budjetointi valmisteltu, käyttöönotto kevät 2022.	Toteutuu ✓
	Asiakaslähtöinen palveluote (asiakaskysely).	Koko kaupungin asukaskyselyt toteutettu sekä vapaa-ajan että vaktuisille asukkailla.	Toteutuu ✓
	Vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöä lisätään koordinoitusti.	Valmistelu kesken.	Toteutuu osittain ◐
	Työhyvinvointikyselyn käyttöönotto.	Kysely toteutettu.	Toteutuu ✓
Talouden tasapaino • Velkamäärä vähentyy • Tilatehokkuus paranee • Nettomenojen kasvu on hallinnassa	Suunnittelun, seurannan ja raportoinnin kehittäminen mm. uusien välineiden avulla.	Raportointivälineitä kehitetty (Targetor, PowerBI, sijoitusraportointi).	Toteutuu osittain ◐
	Toimintatapojen uudistaminen henkilöresurssin tiivistämiseksi	Toimintamallien uudistamista tehty mm. ulkoistamalla palkanlaskenta 12/2022, toimintamalleja kehitetään edelleen.	Toteutuu osittain ◐
	Tilojen käyttöä järkevöitetään.	Yhteisten palveluiden tilajärjestelyjä tehty.	Toteutuu osittain ◐

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimiala

Vastuuhenkilö: Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimiala Selite	TP 2020 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	5 522	5 231 000	0	5 231 000	3 919 107	1 311 893	74,90
Maksutuotot	4 916	4 506 100	0	4 506 100	5 207 405	-701 305	115,60
Tuet ja avustukset	305	148 000	58 600	206 600	1 222 497	-1 015 897	591,70
Vuokratuotot	868	874 800	0	874 800	798 430	76 370	91,30
Muut toimintatuotot	138	110 700	0	110 700	156 260	-45 560	141,20
TOIMINTATUOTOT	11 749	10 870 600	58 600	10 929 200	11 303 699	-374 499	103,40
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-23 610	-25 610 700	-163 100	-25 773 800	-25 034 744	-739 056	97,10
Palvelujen ostot	-47 825	-52 879 500	0	-52 879 500	-52 378 310	-501 190	99,10
Aineet,tarv. ja tavarat	-2 537	-2 180 800	0	-2 180 800	-2 617 703	436 903	120,00
Avustukset	-5 752	-2 316 700	0	-2 316 700	-1 737 686	-579 014	75,00
Vuokratulot	-1 867	-1 994 900	-1 002 000	-2 996 900	-3 047 283	50 383	101,70
Muut toimintakulut	-416	-90 100	0	-90 100	-111 599	21 499	123,90
TOIMINTAKULUT	-82 006	-85 072 700	-1 165 100	-86 237 800	-84 927 325	-1 310 475	98,50
TOIMINTAKATE	-70 257	-74 202 100	-1 106 500	-75 308 600	-73 623 626	-1 684 974	97,80
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-206	206	0,00
VIISIKATE	-70 257	-74 202 100	-1 106 500	-75 308 600	-73 623 831	-1 684 769	97,80
Poistot ja arvonalentumiset	-917	-336 900	0	-336 900	-264 986	-71 914	78,70
TILIKAUDEN TULOS	-71 174	-74 539 000	-1 106 500	-75 645 500	-73 888 817	-1 756 683	97,70

Toimialajohtajan katsaus

Vuosi 2021 osoittautui varsin haasteelliseksi, koronan tuomat palveluiden kysynnän muutokset ja tarve tehdä nopeita muutoksia palvelutuotantoon leimasivat koko vuoden toimintaa. Lisäksi eduskunta hyväksyi hyvinvointiuudistuksen, joka osaltaan muutti kokonaisuudessaan Heinolan sosiaali- ja terveystoimen kehittämisenäkemiä koko suunnittelukaudelle. Valtakunnallisen sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön työvoimapulan, koronan ja hyvinvointialueuudistuksen myötä Heinolan aikaisempi kohtuullinen rekrytointitilanne on muuttunut erittäin haasteelliseksi, joka tuotti jo loppuvuonna haasteita tuottaa lakisääteiset palvelut kuntalaisille. Valitettavasti nämä näkymät vuodelle 2022 heikkenevät.

Taloudellisesti vuosi meni valtuuston hyväksymän sitovan tavoitteen mukaisesti; tulojen puolelta lakimuutoksien aiheuttama vähenemä korvasi STM:n korona-avustukset, sekä menojen puolelta suurimpana PHHYKY:n menojen alitus.

Koronan vaikutukset toimialan toimintaan

Koronasta aiheutui kustannuksia sosiaali- ja terveystoiminnalle kirjanpidon mukaan noin 1 484 800 euroa. Covid19-pandemiaan saimme STM:n valtionavustuksia noin 973 000 euroa. Tästä tilanteesta sosiaali- ja terveystoiminnan ammattitaitoinen henkilökunta selviytyi kuitenkin kiitettävästi. Vuosi on ollut koronapandemiasta johtuen haastava mm. henkilöstöresurssien riittävyyden vuoksi.

Strategiasta johdetut tavoitteet/toimiala (valtuuston sitovuustaso)

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2021	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Kasvu tapahtuu kestävästi 	Turvallinen arki kotona.	Tiedot kotona asuvien kattavuudesta (prosenttiosuus) +75 vuotiaista sekä kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-17 vuotiaiden lasten lukumäärä 31.12.2021 (prosenttiosuus vastaavasta väestöstä) selviää vasta tilastojen valmistuttua.	Ei tietoa
	Digitaalisen toimintaympäristön kehittäminen ja digitaalisten palvelujen käytön lisääminen.	Digipalveluita on kehitetty suunnitelmallisesti	Toteutuu
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Keskustan elinvoima kasvaa Nettomuutto kasvaa 	Digitaalisen toimintaympäristön kehittyminen ja digitaalisten palvelujen käyttö vahvistuu, yhteisöohjautuvan toimintatavan ja -kulttuurin kehittäminen.	Digipalveluita on kehitetty suunnitelmallisesti	Toteutuu
Toimija keskiössä <ul style="list-style-type: none"> Heinolan arvostus kasvaa Päätöksenteko perustuu tietoon Henkilöstö on motivoitunutta 	Hyvä palvelukokemus, maankunnan edelläkävijä palvelutuotannossa.	päätelaitteista ei ole saatu tietoja asiakastyytyvyydestä covid-epidemian vuoksi.	Ei toteudu
	EVA:n käytön lisääminen entistään, järjestelmien käytön tehostaminen	Eri vaihtoehtoja käsiteltävässä päätöksenteossa käytetään päätöksenteon tukena ennakkovaikutusten arviointia	Toteutuu
	Yhteisöohjautuvan toimintatavan ja -kulttuurin vahvistaminen.	Kotihoidossa käynnistyi syyskuussa 2021 itse- ja yhteisöohjautuvuutta edistävä kehittämistyö, mutta tämä jouduttiin keskeyttämään. Nykyisessä haastavassa henkilöstötilanteessa ei ollut mahdollista jatkaa kehittämistyötä.	Toteutuu osittain
	Työhyvinvointikyselyn tulos, tavoite kaupungin yhteinen.	Kaupungissa teetetty joulufiiliskysely	Toteutuu
Talouden tasapaino <ul style="list-style-type: none"> Velkamäärä vähentyy Tilatehokkuus paranee Nettomenojen kasvu on hallinnassa 	Tarvevakioitujen palvelujen indeksi Kuntaliiton vertailussa säilyy alle 100.	Tiedot ovat tällä hetkellä saatavilla tammi-elokuulle 2021 ja tuolloin Heinolan tarvevakioitu indeksi on ollut 80. Heinola on ollut vertailun paras.	Toteutuu

Elinvoimalautakunnan toimiala

Vastuhenkilö: Elinvoimajohtaja

Talousarvion toteutuminen

Elinvoimalautakunnan toimiala	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio-	Toteuma	TOTE
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	224	307 800	0	307 800	262 897	85,40
Maksutuotot	120	657 500	0	657 500	408 216	62,10
Tuet ja avustukset	538	895 000	-184 800	710 200	653 942	92,10
Vuokratuotot	1 094	580 000	0	580 000	604 301	104,20
Valmistus omaan käyttöön	8	3 000	0	3 000	2 548	84,90
Muut toimintatuotot	867	805 400	0	805 400	1 487 690	184,70
TOIMINTATUOTOT	2 843	3 245 700	-184 800	3 060 900	3 417 047	111,60
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-2 530	-3 846 800	513 200	-3 333 600	-3 056 765	91,70
Palvelujen ostot	-1 200	-1 346 000	0	-1 346 000	-1 220 997	90,70
Aineet, tarv. ja tavarat	-192	-179 300	0	-179 300	-192 534	107,40
Avustukset	-2 117	-2 024 500	0	-2 024 500	-2 181 851	107,80
Vuokratulot	-458	-551 200	-181 000	-732 200	-746 783	102,00
Muut toimintakulut	-33	-84 100	0	-84 100	-38 711	46,00
TOIMINTAKULUT	-6 531	-8 031 900	332 200	-7 699 700	-7 437 640	96,60
TOIMINTAKATE	-3 680	-4 783 200	147 400	-4 635 800	-4 018 046	86,70
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-333	0,00
VUOSIKATE	-3 680	-4 783 200	147 400	-4 635 800	-4 018 379	86,70
Poistot ja arvonalentumiset	-483	-445 100	0	-445 100	-434 382	97,60
TILIKAUDEN TULOS	-4 162	-5 228 300	147 400	-5 080 900	-4 452 761	87,60

Toiminnan kuvaus

Elinvoimatoimialan tehtävänä on kaupungin elinvoimaisuuden ja vetovoiman kehittäminen. Tätä toteutetaan viidellä palvelualueella. Nämä ovat elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut, kaupunkisuunnittelu, kiinteistö- ja mittauspalvelut sekä tapahtumat ja kulttuuri.

Toimialajohtajan katsaus

Vuosi 2021 oli edelleen poikkeuksellinen Covid-19-pandemian vuoksi. Erityisesti matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-ala kärsivät toiminnan rajoituksista ja jatkuvasti muuttuvasta tilanteesta. Pitkäaikais-työttömyys kasvoi ja työllisyydenhoidon mahdollisuudet tarjota täysipainoista

palvelua vaikeutuivat.

Toisaalta monella toimialalla näkymät kääntyivät positiivisiksi ja laaja-alainen pula osaavasta työvoimasta kasvoi.

Lahden seudun ja valtion välinen MAL-sopimus astui voimaan. Heinolan kaupunki on tiiviisti mukana vaikuttamassa niin oman alueensa kuin koko seudun kehitykseen ja elinvoimaisuuteen. Merkittäviä teemoja ovat joukkoliikenne (mukaan lukien raideliikenne), pyöräilyn edistäminen, asumisen ja matkailun kehittäminen sekä monipaikkaisuus.

Heinolan kaupunki oli monin tavoin mukana Lahden ympäristöpääkaupunkihankkeessa. Pandemia vaikutti huomattavasti siihen, miten statusta oli mahdollista hyödyntää kansainvälisesti.

Päijät-Häme sai kuitenkin varsin paljon huomiota mm. kestävän matkailun kansainvälisesti kiinnostavana kohteena.

Loppuvuodesta Salpausselkä Geopark sai alustavan hyväksynnän tulevana UNESCO Geopark-kohteena, jolla on iso merkitys kansainvälisen kestävän matkailun kannalta.

Kaupunki onnistui erinomaisesti Sini-taipaleen tonttihuutokaupoissa. Myös Heinäsaaren leirintäalueen rakennukset, vesitorni, kylpylän alueen rakennukset ja vanha paloasema menivät kaupaksi huutokaupoissa, jotka toivat paljon näkyvyyttä Heinolalle.

Kaupungin nettomuutto kääntyi positiiviseksi vuonna 2020, ja myönteinen kehitys voimistui vuonna 2021.

Vierumäen Urheiluopiston alue on lähentynyt kehittymään nopeasti. Vierumäki Sports on toteuttamassa mittavaa investointikokonaisuutta- ja uusi hotelli/ravintolakokonaisuus avattiin loppuvuodesta. Holiday Club on avannut hotellin ja on toteuttamassa laajennuksen, johon sijoittuu kylpylä. Vierumäen vetovoima myös vakituisen asumisen kohteena on kasvanut.

Monin tavoin poikkeukselliset olot ja muut seikat ovat vaikuttaneet työssä jaksamiseen. Eläköitymisistä ja sairauspoissaoloista johtuen on toimittu pitkiäkin aikoja sijaisuusjärjestelyin, jotka ovat ennakoidustikin aiheuttaneet monille ihmisille ylimääräistä kuormitusta. Työssä jaksaminen ja työhyvinvointi ovat osoittautuneet asioiksi, joihin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Uusina avainhenkilöinä ovat aloittaneet elinkeinopäällikkö Liisa Koski-Lukkari ja kiinteistöinsinööri Petja Sankari-Tiilikainen.

Tavoitteiden toteuma

Taloudellisesti tulos oli suunniteltua parempi. Tulopuoli toteutui muilta osin varsin hyvin ennakoidusti, mutta tontinmyyntitulot ylittyivät. Toisaalta myyntituotot esimerkiksi kesäteatteritoiminnan osalta alittuivat, koska esitys jouduttiin järjestämään vajaalla kapasiteetilla rajoitusten vuoksi. Kustannukset pysyivät hyvin hallinnassa.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat varsin hyvin.

Strategiasta johdetut tavoitteet/toimiala (valtuuston sitovuustaso)

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2021	Toteuma 31.12.	Tila
<p>Hyvinvoinnin kasvu</p> <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Kasvu tapahtuu kestävästi 	<p>Uusia työpaikkoja syntyy, aktiivointiaste nousee.</p>	<p>Aktiivointiaste oli viime vuoden lopussa Heinolassa 22,4 prosenttia ja keskimäärin (kuukausikohtaiset arvot) viime vuonna 22,4 prosenttia. Korkeimmillaan aktiivointiaste oli marraskuussa (25,4 prosenttia) ja alimmillaan tammikuussa (19,7 prosenttia). Aktiivointiasteeseen vaikuttava tärkeä tekijä on se, miten työhallinto pystyy osoittamaan työnhakijoita kaupungin työllisyyspalvelujen tarjoamiin palveluihin. Korona-aika aiheutti ajoittaista palveluunohjaushaastetta työhallinnon keskittyttyä työnhakijoiden työttömyysetuusasioiden hoitamiseen. Aktiivointiaste kuitenkin nousi vuoden 2020 keskiarvosta (18,6 prosenttia) 3,8 prosenttiyksikköä.</p> <p>Avoimia työpaikkoja Heinolassa oli viime vuoden lopulla Hämeen TE-toimiston työllisyyskatsauksen mukaan 246 kappaletta. Avointen työpaikkojen täyttymistä vaikeuttaa edelleen kohtaanto-ongelma.</p>	<p>Toteutuu</p>
		<p>Haettavaa osaamista ei useassa tapauksessa Heinolasta tai lähialueilta löydy.</p>	

	<p>Bio- ja kiertotaloustoimialat ja kestävä matkailu kehittyvät.</p>	<p>Elinkeinopalveluiden hankesalkun avulla edistetään yritysten kasvua ja työpaikkojen syntyä sekä yritysinvestointien kohdistumista ja yritysten sijoittumista Heinolaan. Hanketyötä tehdään erityisesti LAB-ammattikorkeakoulun kanssa.</p> <p>Kaupunki on liittynyt myös kahteen seutukaupunkihankkeeseen, joista toista koordinoi Paimion ja toista Iisalmen kaupunki. Molempien hankkeiden avulla edistetään ekosysteemien rakentamista.</p> <p>Vierumäellä on käynnissä Vierumäki Sportsin toimintaan liittyviä merkittäviä matkailu- ja muita investointeja. Holiday Club on avannut hotellin ja valmisteleekin kylpyläinvestointia. Monilla muilla toimijoilla on käynnissä tai vireillä vakituiseen ja vapaa-ajan asumiseen liittyviä investointeja.</p> <p>Kaupunki on myynyt Heinäsaaren leirintäalueen rakennukset paikallisille yrittäjille ja liiketoiminnassa otetaan huomioon kestävä kehityksen toimintaperiaatteet.</p> <p>Salpausselkä Geopark on saamassa Unesco Geopark-status.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Uudistuva työ ja asuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskustan elinvoima kasvaa • Nettomuutto kasvaa 	<p>Monipaikkainen asuminen ja työ lisääntyvät, asumisen tarjontaa lisääntyy, tapahtumatarjontaa laajenee.</p>	<p>Vierumäen ja urheiluopiston alueen kaavarunkotyössä vuodelle 2021 asetetut tavoitteet työn käynnistämisestä ja työpajan järjestämisestä saatiin toteutettua. Hanke jatkuu vuonna 2022.</p> <p>Tarhan hankkeen tuloksena kaupungin tyhjillään ja ikkivalan kohteena olevaan entisen päiväkodin tilaan saatiin toimintaa, joka on kaupunkilaisien omaehtoista toimintaa. Lisänä on myös kaupungin omaa toimintaa, jolle ei ole löytynyt muita sopivia tiloja kaupungilta. Hanke saavutti sille asetetut tavoitteet kaupunkikulttuurin, yhteisöllisyyden ja kaupunkilaisten oman toiminnan lisäämisessä. Toiminnan jatkosuhteen selvitetään Maaherran päiväkodin kiinteistön jatkoa: voiko toiminta jatkua ja kehittyä ko. tiloissa. Tällä hetkellä Maaherran päiväkotit on kaupungin myytävissä kohteissa.</p>	<p>Toteutuu</p>

	Onnistunut asumisen markkinointi, asukastyytyväisyys, asumisen tarjonta.	Asukasmarkkinoinnissa on tuotu eslin sujuvaa arkea ja kaupungin investointeja koulu/päiväkotiin. Sinitalpaaleen tontit ja Heinäsaaressen, vesitorin, kylpylän ja vanhan paloaseman huutokaupat salivat erittäin paljon huomiota ja näkyvyyttä. Kokonaisnettomuutto oli noin 80 henkeä positiivinen vuonna 2021. Tehtyjen asukas- ja vapaa-ajanasukaskyselyjen perusteella tyytyväisyys Heinolaan oli hyvin korkealla tasolla.	Toteutuu
Toimija keskuksessa • Heinolan arvostus kasvaa • Päätöksenteko perustuu tietoon • Henkilöstö on motivoitunut	Selkeä identiteetti, erottuvuus kohderyhmissä.	Heinola on tuotu eslin suunnitelmien mukaisesti.	Toteutuu
	Tietopohjan laajentaminen toimintaympäristöanalyysillä, vaikutusarvioinnilla ja vaihtoehtoisia päätösvaihtoehtoja varten.	Terveisiä-tapahtumat eli kaupunginosien ja kylien asukkaiden kohtaaminen, tiedonvaihto ja osallistuminen kaupungin kehittämiseen ja suunnitteluun on saatu takaisin toimintaan. Kyseessä on uudenlaisen asukaslähtöisen kaupunkisuunnittelun toimintamalli ja sen kehittäminen. Identiteetti-projektin tavoite toimintamallin luomisesta saavutettu.	Toteutuu
	Rohkeat kokeilut uudenlaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.	<p>Toimialojen yhteistyötä on lisätty esim. HIT- eli Heinolan Ilmastotiekartta -hankkeessa, johon vuoden 2021 aikana on elinvoimapaalveluiden lisäksi osallistunut tekninen toimiala ja lupapalvelut.</p> <p>Rahoitusta on haettu mm. LAB-korkeakoulun kanssa tehtävin yritys-yhteistyöhankkeisiin. Yritys-yhteistyötä on laajennettu ja monipuolistettu vuoden 2021 aikana esim. HIT- ja VUK-hankkeissa ja yritys-kohtaisesti ja toimialoittain tehtävän yhteistyön avulla.</p>	Toteutuu osittain

Talouden tasapaino <ul style="list-style-type: none"> • Velkamäärä vähentyy • Tilatehokkuus paranee • Nettomenojen kasvu on hallinnassa 	Käyttötulojen kasvun mahdollistaminen.	Keskeisimpiä myyntikohteita vuoden 2021 aikana olivat Heinäsaaren leirintäalueen rakennukset, vesitorni, kylpylän alueen rakennukset, vanha paloasema ja Sinitalpaleen alueen tontit.	Toteutuu ✓
	Käyttöasteen nostaminen ja käyttämättömien kiinteistöjen myynti.	Savotan ja Spottin tilat ovat olleet tehokkaassa käytössä, kuitenkin vuoden 2021 koronatilanne huomioon ottaen. Neuvottelut ja toimeenpano rakennusten ja niihin liittyvien maanvuokrasopimusten osalta	Toteutuu ✓
		ovat edenneet toivotulla tavalla.	
	Nettokustannuksiin vaikuttaminen tulopuolta vahvistamalla.	Sinitalpaleen rantatontteja on myyty vuoden 2021 aikana huutokauppamenettelyn avulla ja tonteista on saatu odotettua korkeammat hinnat.	Toteutuu ✓

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Tavoite 2021	Toteutuma 2021
Nettomenot/asukas	199 e		262 €	219,00
Tuotot % kuluista	44,5 %		40,5 %	85%

Hyvinvointilautakunnan toimiala

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Talousarvion toteutuminen

Hyvinvointilautakunnan toimiala	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma		TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	826	808 800	0	808 800	645 948	162 852	79,90
Maksutuotot	984	1 173 900	-70 000	1 103 900	921 263	182 637	83,50
Tuet ja avustukset	690	616 100	76 300	692 400	1 082 045	-389 645	156,30
Vuokratuotot	58	98 500	0	98 500	53 158	45 342	54,00
Muut toimintatuotot	62	0	0	0	55 389	-55 389	0,00
TOIMINTATUOTOT	2 621	2 697 300	6 300	2 703 600	2 757 803	-54 203	102,00
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-17 435	-18 335 300	-210 900	-18 546 200	-18 710 451	164 251	100,90
Palvelujen ostot	-4 908	-5 283 800	-4 000	-5 287 800	-4 942 597	-345 203	93,50
Aineet,tarv. ja tavarat	-724	-582 200	-51 000	-633 200	-708 932	75 732	112,00
Avustukset	-856	-864 900	0	-864 900	-848 313	-16 587	98,10
Vuokratulut	-3 183	-3 541 800	-2 614 000	-6 155 800	-5 812 982	-342 818	94,40
Muut toimintakulut	-109	-27 700	0	-27 700	-30 741	3 041	111,00
TOIMINTAKULUT	-27 215	-28 635 700	-2 879 900	-31 515 600	-31 054 016	-461 584	98,50
TOIMINTAKATE	-24 594	-25 938 400	-2 873 600	-28 812 000	-28 296 213	-515 787	98,20
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-99	99	0,00
VUOSIKATE	-24 595	-25 938 400	-2 873 600	-28 812 000	-28 296 312	-515 688	98,20
Poistot ja arvonalentumiset	-1 685	-475 200	0	-475 200	-407 299	-67 901	85,70
TILIKAUDEN TULOS	-26 280	-26 413 600	-2 873 600	-29 287 200	-28 703 611	-583 589	98,00

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointipalveluiden kokonaistavoitteena on asukkaiden hyvinvointi ja kaupungin elinvoimaisuuden kehittyminen.

Hyvinvointipalveluiden toimiala vastaa kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, opetus- ja koulutuspalveluiden, nuoriso-, kirjasto- ja liikuntapalveluiden sekä museotoiminnan järjestämisestä. Hyvinvointipalvelut vastaavat kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta ja heille järjestettävien palveluiden yhteensovittamisesta. Toimiala vastaa myös ennaltaehkäisevän päihdetyön tehtävistä.

Toimiala rakentuu varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen, virikkeellisen elämän sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualueista. Luottamus- henkilöhallintoon kuuluvat hyvinvointilautakunta ja sen liikuntajaosto.

Toimialajohtajan katsaus

Vuosi 2021 oli hyvinvointitoimialalle kestävyysharjoitus. Koronarajoitukset, tilojen sulkemiset ja taudin ennaltaehkäisytoimenpiteet värjittivät alkuvuotta. Loppuvuonna tauti iski Heinolaan, jolloin päiväkotien ja koulujen toiminta keskeytyi terveysturvallisuuteen, altistuneiden jäljittämiseen, poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin sekä henkilökunnan jaksamisen turvaamiseen.

Toimintaan kohdistuvista uusista laeista merkittävimmät olivat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki sekä laki oppivelvollisuuden laajentamisesta 1.8.2021 lukien. Jälkimmäinen on merkittävä toiminnallinen kokonaisuudistus, johon Heinolassa suhtaudutaan huolellisella vakavuudella.

Kiinteistörakentamisen osalta toimialan vuosi oli positiivinen. Sinilähde-talo otettiin käyttöön 1.3.2021 ja Heinolan lukio (ja nuorisopalvelut) 1.8.2021. Kailas-talon rakentaminen alkoi ja Kirkonkylän päivä- koti- ja koulukiinteistön suunnittelu käynnistyi. Palveluverkko jäsenyi eteenpäin, kun Lusin 1–2-luokkien opetus yhdistettiin Kirkonkylän koulun opetusryhmiin.

Entisen linja-autoaseman paikalle syntyi liikennepuisto ja loppuvuonna alkoi Pumptrack-radan rakentaminen. Lasten liikennepuisto saavutti valtavan suosion kesällä 2021. Heinolan harrastemalli kehittyi edelleen koronasta huolimatta. Heinolassa toimii malli, jossa oppilaat voivat jäädä koululle erilaisiin harrastuksiin, saada pienen välipalan sekä kuljetuksen kotiin.

Tavoitteiden toteuma

Hyvinvointitoimialalle asetetut, valtuustotason sekä lautakuntatason tavoitteet ovat toteutuneet resurssien sekä korona-ajan asettamissa raameissa.

Koronan vaikutukset toimialan toimintaan

Korona aiheutti merkittäviä lisäkuluja palvelualueiden toimintaan mm. suojainten hankkimisen takia. Poikkeusaika aiheutti henkilöstössä runsaasti poissaoloja, joihin sijaisten vähäinen saatavuus aiheutti haasteita. Koulujen ja päiväkotien toimintaa pystyttiin kuitenkin järjestämään moitteettomasti. Koronapandemiaan liittyvät jäljitystyöt, poikkeukselliset opetusjärjestelyt sekä opetukseen liittyvien tukitoimien järjestäminen aiheuttivat koulujen johdolle merkittävästi lisätyötä, joka yleensä ajoittui viikonloppuihin. Virikkeellinen elämä -palvelualueen tulot vähenivät liikuntapalveluiden tilojen sulkemisen takia.

Strategiasta johdetut tavoitteet/toimiala (valtuuston sitovuustaso)

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2021	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Kasvu tapahtuu kestävästi 	Kaupunkilaisten virikkeellinen elämä vahvistuu.	Harrastemalli toimii ja kehitetty, vuonna 2021 ilmoittautuneita 415.	Toteutuu ✓
	Monialainen ja nopea apu ja tuki	Toteutuu resurssien rajoissa.	Toteutuu ✓
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Keskustan elinvoima kasvaa Nettomuutto kasvaa 	Vanhan linja-autoaseman alueelle syntyy vaiheittain 2021-2023 uusi perhepuisto.	Pumptrack-rata on valmis, ympäristön viimeistely tehdään vuoden 2022 keväällä.	Toteutuu ✓
	Vetovoimaiset palvelut, joissa lisääntyy tietotekniikan hyödyntäminen.	Henkilökohtaiset kannettavat tietokoneet ovat 6.-8. luokkaisilla käytössä.	Toteutuu ✓
Toimija keskiössä <ul style="list-style-type: none"> Heinolan arvostus kasvaa Päätöksenteko perustuu tietoon Henkilöstö on motivoitunutta 	Ei toimialatason tavoitteita.		Ei tietoa ○
Talouden tasapaino <ul style="list-style-type: none"> Velkamäärä vähentyy Tilatehokkuus paranee Nettomenojen kasvu on hallinnassa 	Monitoimitalojen käyttöaste on hyvä.	Sinilähde-talon ja Heinolan lukion osalta on toteutettu ennakkomarkkinointia lähinnä sähköisin alustoin. Sinilähde-talon liikuntasalin käyttöaste on ollut hyvä. Lukion liikuntatilat ovat jo vuokrattavissa ja käyttöaste on hyvä. Koronapandemia on edelleen vaikeuttanut muiden tilojen vuokrausta.	Toteutuu ✓
	Varhaiskasvatuksen ja opetuksen palvelut järjestetään lapsi- ja oppilasmäärän mukaisesti.	Varhaiskasvatuspaikkojen määrä suhteessa varhaiskasvatusta tarvitseviin lapsiin on ollut sopiva ja hyvin suunniteltu.	Toteutuu ✓

Tunnusluku	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Tavoite 2021	Toteutuma 2021
Opiskeluhoolto (esi- ja perusopetus, 2. aste) €/oppilas/opiskelija	135		154	188
Varhaiskasvatus €/asukas	378	376	396	404
€/lapsi (alle kouluikäinen lapsi)	7 539	9532	9 306	10 231
Perusopetus €/asukas	672	679	653	722
€/oppilas	8 385	8 753	8 828	9564
Lukiokoulutus €/asukas	89	94	100	119
€/opiskelija	8 306	8561	9 389	11206
Musiikkiopisto €/asukas	27	28	28	30
€/opiskelija	1 378	1444	1 438	1223
€/opetustunti	50	57	53	59
Peruskoulun suorittaneiden osuus/% 9. luokkalaisista	99	99	100	99
Virikkeellinen elämä nettokustannukset €/asukas	169	161	167	218
Virikkeellisen elämän (kirjasto, liikunta, nuoriso ja museo) toiminnan ryhmätoimintaan osallistuneet	383 995	259 694	400 000	264 883
Kirjaston lainausten määrä/tapahtumamäärät	256 000/123	223 858/63	260 000/80	239 840/45
Ulkopuolinen rahoitus/€ • Varhaiskasvatuspalv. • opetus- ja koulutuspalv. • virikkeellinen elämä	• 19 506 • 265 500 • 166 047	• 147 949 • •	• 199 299 • 300 000 • 60 000	• 276 362 • 491 732 • 218 018
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualue				28 500

Teknisen lautakunnan toimiala

Vastuuhenkilö: Teknisen toimen johtaja

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Teknisen lautakunnan toimiala Selite	TP 2020 1000e	Alkup. Talousarvio Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	10 040	10 419 300	0	10 419 300	10 161 976	257 324	97,50
Maksutuotot	12	5 700	0	5 700	20 231	-14 531	354,90
Tuet ja avustukset	334	110 000	37 000	147 000	803 587	-656 587	546,70
Vuokratuotot	7 770	8 337 700	4 055 000	12 392 700	12 185 701	206 999	98,30
Valmistus omaan käyttöön	492	1 301 000	0	1 301 000	1 367 151	-66 151	105,10
Muut toimintatuotot	106	700	0	700	272 172	-271 472	38 881,70
TOIMINTATUOTOT	18 262	18 873 400	4 092 000	22 965 400	23 443 666	-478 266	102,10
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-7 848	-7 993 300	-109 900	-8 103 200	-7 978 648	-124 552	98,50
Palvelujen ostot	-7 437	-8 647 200	0	-8 647 200	-8 612 717	-34 483	99,60
Aineet,tarv. ja tavarat	-4 294	-4 777 500	0	-4 777 500	-4 607 386	-170 114	96,40
Avustukset	-5	-6 300	0	-6 300	-6 087	-213	96,60
Vuokratulut	-3 187	-2 708 600	-109 000	-2 817 600	-2 939 810	122 210	104,30
Muut toimintakulut	-136	-70 500	0	-70 500	-77 076	6 576	109,30
TOIMINTAKULUT	-22 907	-24 203 400	-218 900	-24 422 300	-24 221 723	-200 577	99,20
TOIMINTAKATE	-4 152	-4 029 000	3 873 100	-155 900	589 094	-744 994	-377,90
Rahoitustuotot ja -kulut	-633	-634 300	0	-634 300	-640 880	6 580	101,00
VUOSIKATE	-4 785	-4 663 300	3 873 100	-790 200	-51 786	-738 414	6,60
Poistot ja arvonalentumiset	-5 675	-7 447 100	0	-7 447 100	-9 162 971	1 715 871	123,00
TILIKAUDEN TULOS	-10 460	-12 110 400	3 873 100	-8 237 300	-9 214 757	977 457	111,90

Toiminnan kuvaus

Tekniikkatoimiala palvelee koko kaupunkiyhteisöä ja kaupunkiorganisaation muita toimialoja tuottamalla toimivan ja viihtyisän kaupungin edellyttämiä yhdyskuntateknisiä palveluita sekä toimitila-, ruoka- ja siivouspalveluita. Toimialan organisaatioon kuuluu kolme palvelualueita: kuntatekniikka, tilakeskus sekä ruoka- ja siivouspalvelut.

Toimialajohtajan katsaus

Toimialan vuotta 2021 luonnehti parin edellisen vuoden tavoin lukuisten merkittävien investointihankkeiden toteuttaminen. Palveluverkkopäätösten mukaisista suurhankkeista otettiin käyttöön maaliskuussa Sinilähde-talo ja elokuussa lukio- ja nuorisopalvelujen rakennus. Kailas-talon rakentaminen aloitettiin maaliskuussa, ja hanke eteni aikataulutavoitteen mukai-

sesti. Ruokapalveluissa aloitettiin syksyllä Kailas-talon tulevan kylmäkeittiötuotantomallin pilotoiminen Sinilähde-talolla. Kirkonkylän koulun ja päiväkodin hanke-suunnitelma useine toteutusvaihtoehtoineen valmistui syksyllä, ja siihen laadittiin lokakuun lautakuntapäätösten mukaisesti vielä lisävaihtoehtoja.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja kaupunkiympäristön esteettömyyttä kehitettiin kokonaisvaltaisesti kaupungin hyvinvointityön, hiilineutraaliuussitoumuksen (Hinku-kunta) sekä uuden Lahden seudun MAL-sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Siltakadulle ja Laaksokadulle laadittiin uudistussuunnitelmat keväällä saadun merkittävän valtion investointiavustuspäätöksen pohjalta. Kaupungin vetovoimaa ja asukkaiden hyvinvointia edistettiin toteuttamalla viisi Ympäristöministeriön avustamaa kansallisen kaupunkipuiston kehittämishanketta: Paviljonginharjun

liikunta- ja näköalaportaat, Jyrängön esteetön rantareitti, Koskensaaren hoitotoimet, Isiäisen lintutorni ja kaupunkipuiston opasteet.

Vesihuollon varmuutta kehitettiin aloittamalla korjaushanke kaupungin merkittävimmällä pohjavedenottamalla Ala-Musterilla. Vesihuollon automaatioprojekti saatettiin loppuun. Sataman aluetta kehitettiin keskustan houkuttelevuuden tukemiseksi satamamuurin korjauksella ja uuden palvelurakennuksen rakentamisella. Sinitaipaleen uuden asuinalueen toinen toteutusvaihe valmistui aikataulussa, mahdollistaen vetovoimaisen tonttimarkkinoinnin jatkamisen.

Kaupungin omaisuuden johtamista ja energiatehokkuutta edistettiin tavoitteellisesti. Pohjatiedon tasoa kohotettiin mm. valmistuneella rakennuskannan korjausvelkaselvityksellä ja aloitetulla vesihuoltoinfran korjausvelkaselvityksellä. Ilmastotyötä ja energiatehokkuutta edistettiin mm. infrastruktuurin tiedonhallintajärjestelmien laajentamisella ja automatisaatiolla. Toimialojen yhteistyö ja kaupungin viestintä tavoitteiden edistämässä ovat kehittyneet hyvin.

Tulevaan hyvinvointialueuudistukseen on varauduttu erityisesti ruoka- ja siivouspalveluissa, joiden osalta arvioitu henkilöstösiirtymä on luokkaa 36 työntekijää. Tilakeskuksen osalta hyvinvointialueen henkilöstövaikutukset ovat vielä selvitysvaiheessa, koskien kuitenkin selvästi pienempää henkilömäärää.

Sisäisessä palvelusopimuksessa hyvinvointitoimialan kanssa on määrärahojen päivittämistarvetta, jotta hyvinvoinnin palvelutasotoive ulkoliikuntapaikoille saadaan toteutettua.

Tavoitteiden toteuma

Toimialan käyttötaloudessa toimintatuotot toteutuivat hyvin, n. 480 000 € eli 2,1% ennakoitua korkeammin. Nousu johtui pääosin saatujen tukien ja avustusten toteutumisesta n. 650 000 € ennakoitua korkeampana. Toimintakulut toteutuivat kokonaisuutena tarkalleen suunnitellulla tasolla, vain 0,8% talousarviopäätöstä alhaisempana. Kaikilla toimintakulujen pääluokilla toteuma poikkesi enintään 6 % talousarvioin mukaisesta ennakoinnista.

Toimintakatteen tavoitetalousarviossa oli n. -156 000 €, mutta toteuma oli n. 590 000 €. Taloudellisesti toimialan tulos oli siis selvästi suunniteltua parempi.

Poistot ylittyivät johtuen kertaluontoisesta n. 1,9 milj. euron arvonalennuksesta, joka koostuu Kurpanharjun päiväkodin romutuksesta (81 080,30 eur) ja Kailaan koulun osittaisesta romutuksesta (61% / 1 831 752,31 eur).

Tekniikkatoimialan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin korona-ajasta huolimatta.

Koronan vaikutukset toimialan toimintaan

Koronan kokonaisvaikutukset toimialan toimintaan olivat kokonaisuudessaan kohutuulliset. Pandemia ei juurikaan vaikuttanut toimialan tavoitteiden toteutumiseen eikä hidastanut investointihankkeiden toteutumista. Toimintamallit muuttuivat etäkoulujen toiminta-aikaan ruokapalveluissa, kun oppilaille toimitettiin noutoruokaa. Noutoruokailun ateriakohtainen hinta oli tavanomaista ateriamalla korkeampi.

Strategiasta johdetut tavoitteet/toimiala (valtuuston sitovuustaso)

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2021	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Kasvu tapahtuu kestävästi 	Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä esteettömyyttä edistetään.	<p>Sukurantien-Sammontien kevyen liikenteen väylän suunnittelu on käynnissä. Hanketta hoidetaan yhteistyössä valtion tieverkosta vastaavan ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>Siltakadun uudistamisen katu- ja rakennussuunnitelma ovat valmistuneet.</p>	Toteutuu ✓
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Keskustan elinvoima kasvaa Nettomuutto kasvaa 	Heinolan houkuttelevuutta ja elinvoimaa lisäävät kaupunkiympäristö- ja liikenneverkkoinvestoinnit.	<p>Sataman rantamuurin urakka on valmis.</p> <p>Sataman palvelurakennuksen rakentaminen on käynnissä. Keväällä 2022 valmistuva rakennus nostaa sataman palvelutasoa, viihtyisyyttä ja mahdollistaa uuden satamapalvelujen kilpailuttamisen.</p>	Toteutuu ✓
	Toimivaa arkea tukevat yhdyskuntatekniset palvelut.	Vedenottamoiden ja jätevesipumppaamoiden automaatio saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Etäluettavia vesimittareita on asennettu muutamiin kokeilukohteisiin.	Toteutuu ✓
Toimija keskiössä <ul style="list-style-type: none"> Heinolan arvostus kasvaa Päätöksenteko perustuu tietoon Henkilöstö on motivoitunutta 	Rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmien kehittäminen.	<p>Maakuntien tilakeskuksen tarjoama Kuntien tilatietopalvelu on kokeilukäyttövaiheessa.</p> <p>Liikennemerkkit on viety SmartStreet-järjestelmään. Vesisopimukset on viety sähköiseen arkistoon, ja suunnitelma-aineistojen osalta prosessi on aloitettu.</p>	Toteutuu ✓
Talouden tasapaino <ul style="list-style-type: none"> Velkamäärä vähentyy Tilatehokkuus paranee Nettomenojen kasvu on hallinnassa 	Tiivistetään kaupungin toimipisteiden verkostoa ja tilankäytön tehokkuutta.	<p>Kirkonkylän koulun hanke-suunnitelmaa on täydennetty lokakuun lautakuntapäätösten mukaisilla lisäselvityksillä ja viitesuunnitelmilla.</p> <p>Kiinteistöstrategian valmistelu on käynnissä pohjatietoselvitysten ja tietojärjestelmien kokeilun osalta. Tekniikkatoimiala on osallistunut meneillään olevien kiinteistömyyntien järjestämiseen.</p>	Toteutuu ✓
	Optimoidaan sisäistä palvelutuotantoa toimipisteverkko huomioiden.	Jyrängön ja Lyseonmäen koulukeittiöiden laiteinvestoinnit ja asennukset tehty kesällä 2021.	Toteutuu ✓
		Kylmäruokavalmistuksen pilotointi aloitettu Sinilähteen keittiöllä.	

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Tavoite 2021	Toteutuma 2021
Katujenhoidon kustannus, €/m ²	1,05	0,91	1,12	1,14
Vuotoveden osuus jätevedenpuhdistamon vastaanottamasta vesimäärästä, %	49,8	51,65	48,0	47,10
Ateriasuoritteen keskimääräinen tuotantokustannus, € 2020 koronanvaikutus merkittävä ateriasuoritehintaan. 2021 korona vaikutti edelleen asiakasmääriin	3,47	4,03	3,50	3,67
Siivouspalvelun tuntikohtainen kokonaiskustannus, €/h (ei sisällä sotealueen kohteita) Koronavaikutus, koulut ja uimahalli suljettuja, resurssisiirto sotepalveluun	20,67	18,33	22,10	19,09
Siivouspalvelun pinta-alakohtainen kokonaiskustannus, €/neliöt (ei sisällä sotealueen kohteita)	1,87	1,58	1,77	1,60
Laitoshuoltajapalvelut vuodeosasto hoitovuorokausi / €	32,33	27,59	26,00	27,37
Asumispalvelujen ateria- ja siivouspalvelu, hoitopäivä / € 2021 hoitotyön mitoitus lisäsi tukipalvelujen tarvetta		12,50	11,98	14,67

LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNNAN TOIMIALA

Vastuuhenkilö: Ympäristöpäällikkö

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Koronan vaikutukset toimialan talouteen olivat vähäisiä, mutta henkilöstön vaihdokset sekä litin integroituminen ympäristönsuojelun ja Hartolan rakennusvalvontaan vaikuttivat toimialan palveluihin, toimintaprosesseihin ja suunnitelmallisen valvonnan toteutumiseen.

Lupa- ja valvontalautakunnan toimiala	TP 2020	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	TOT %
Selite	1000e						
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	96	143 000	0	143 000	137 595	5 405	96,20
Maksutuotot	384	361 500	103 000	464 500	443 610	20 890	95,50
Tuet ja avustukset	10	0	9 200	9 200	14 211	-5 011	154,50
Valmistus omaan käyttöön	8	20 000	0	20 000	75 686	-55 686	378,40
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	212	-212	0,00
TOIMINTATUOTOT	490	504 500	112 200	616 700	595 629	21 071	96,60
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-532	-665 300	-34 600	-699 900	-728 223	28 323	104,00
Palvelujen ostot	-457	-365 500	0	-365 500	-378 874	13 374	103,70
Aineet,tarv. ja tavarat	-11	-10 500	0	-10 500	-8 656	-1 844	82,40
Avustukset	0	-500	0	-500	-200	-300	40,00
Vuokratkulut	-21	-20 700	-15 000	-35 700	-30 868	-4 832	86,50
Muut toimintakulut	0	-500	0	-500	643	-1 143	-128,50
TOIMINTAKULUT	-1 021	-1 063 000	-49 600	-1 112 600	-1 146 178	33 578	103,00
TOIMINTAKATE	-524	-538 500	62 600	-475 900	-474 862	-1 038	99,80
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-5	5	0,00
VUOSIKATE	-524	-538 500	62 600	-475 900	-474 867	-1 033	99,80
Poistot ja arvonalentumiset	-36	-12 700	0	-12 700	-12 687	-13	99,90
TILIKAUDEN TULOS	-560	-551 200	62 600	-488 600	-487 554	-1 046	99,80

Toiminnan kuvaus

Lupa- ja valvontatoimiala muodostuu kahdesta palvelualueesta/yksiköstä:

- ympäristönsuojelu
- rakennusvalvonta.

Toimiala on osa elinvoiman, maankäytön ja kuntatekniikan muodostamaa dynaamista palveluketjua, joka markkinoinnin, maanhankinnan, kaavoituksen, tonttien ja infran rakentamisen kautta vaikuttaa yritysten ja asukkaiden sijoittumiseen paikallakunnalle.

Toimiala tuotti lupa- ja valvontapalvelut Heinolaan ja sopimuskunnille keskinäisten sopimusten mukaisesti.

Palveluja Hartolaan

- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Palveluja Iittiin ja Sysmään

- ympäristönsuojelu

Heinola osti ympäristöterveydenhuollon (elintarvikevalvonta/terveydensuojelu/eläinlääkäripalvelut) palvelut PPHYKY:ltä.

Toimialajohtajan katsaus

Vuosi 2021 oli vielä koronavuosi, joka edellytti toimintakulttuurin uudistamista. Osaltaan edellisen vuoden kokemuksia voitiin hyödyntää, mutta samalla loppuvuonna käynnistettiin ympäristönsuojelun palvelualueella valvonta-aineistojen skannaamisen valmistelut hyödyntäen muun muassa rakennusvalvonnan kokemuksia.

Syksyllä valmistui rakennusvalvonnan kauppapalvelu.

Tavoitteiden toteuma

Monet henkilövaihdokset sekä litin integroituminen ympäristönsuojelun ja Hartola rakennusvalvontaan vaikuttivat toimialan talouteen, palveluihin, toimintaprosesseihin ja suunnitelmallisen valvonnan toteutumiseen.

Toimiala ei saavuttanut tavoitteita ympäristönsuojelun palvelualueella valvontasuunnitelman mukaisen valvontaohjelman toteuttamisessa. Ympäristönsuojelussa tulot jäivät arvioitua vähäisemmiksi.

Rakennusvalvonnan toiminta-alueen laajennus vaikutti rakennusvalvonnan talousarvion toteutumiseen. Molempien palvelualueiden henkilövaihdokset näkyvät talouden lopullisessa tuloksessa. Ympäristönsuojelussa litti tuli sopimuskunnaksi 2021. Samoin Hartolan rakennusvalvonnan integroiminen Heinolaan alkoi 5/2021. Nämä toiminta-alueen laajennukset vaikuttivat talouteen molemmilla palvelualueilla.

Taloudellisia säästöjä on vastaavasti kertynyt mm. verkossa toteutetuista halvemmista koulutuksista.

Koronan vaikutukset toimialan toimintaan

Koronan vaikutukset heijastuivat valvonnan toteutustapaan niin keväällä kuin syksyllä, mutta aiemmat kokemukset kuitenkin auttoivat muun muassa sähköisten työvälineiden kokemuksen perusteella uudistumisessa ja monipaikkaisessa työskentelyssä.

Koronan vaikutukset toimialan talouteen olivat vähäisiä, vaikka osaltaan vaikuttivat tarkastusten suoritustapoihin ja valvonnan asiakaspalveluun, kun esimerkiksi luovuttiin ilman ajanvarausta tapahtuvasta asiakaspalvelusta.

Strategiasta johdetut tavoitteet/toimiala (valtuuston sitovuustaso)

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2021	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Kasvu tapahtuu kestävästi 	Asiantuntemus, tuki muille toimialoille. Tasapuolinen ja oikeudenmukainen valvonta.	Ilmastotiekarttatyö on edennyt työryhmätyöskentelyyn, joka jatkuu vielä keväällä 2022. Ilmastokumppaneita saatiin neljä.	Toteutuu ✓
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Keskustan elinvoima kasvaa Nettomuutto kasvaa 	Palvelukokemus, sujuva lupakäsittely.	Toimialojen välinen yhteistyön ja palveluprosessien kehittämistyö käynnistettiin tilannekuvakartoituksella loppuvuoden aikana.	Toteutuu ✓
Toimija keskiössä <ul style="list-style-type: none"> Heinolan arvostus kasvaa Päätöksenteko perustuu tietoon Henkilöstö on motivoitunutta 	Tietopohjan vahvistaminen (rakennus- ja huoneistorekisteri, luontotiedot, ympäristövaikutukset).	ETVT-hanke päättyi, joten hankkeen tuottaman tiedon hyödyntämistä jatketaan ilmastotiekarttatyössä.	Toteutuu ✓
	Työhyvinvointikyselyn tulos, tavoite kaupungin yhteinen.	Talousarviossa 2022 toimialalle kohdistettiin lisäresurssointia, jolla kohennetaan vuonna 2022 painopisteinä olevia palvelu- ja tehtäväkokoaisuuksia.	Toteutuu ✓
Talouden tasapaino <ul style="list-style-type: none"> Velkamäärä vähentyy Tilatehokkuus paranee Nettomenojen kasvu on hallinnassa 	Ei toimialakohtaisia tavoitteita.	Syksyllä saatiin opiskelijatyönä toteutettua seudullisen lupaja valvontapalvelujen tilannekuvakartoitus. Selvityksen tulokset esiteltiin seutukunnallisesti, mutta niiden pohjalta on virinnyt myös uusia yhteistyötä kehittäviä toimintamalleja ja yhteistyön tiivistämiskeskusteluja.	Toteutuu ✓

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Tavoite 2021	Toteutuma 2021
Rakennuslupien määrä uudet asuinrakennukset / uudisrakennusten osuus kaikista lupahakemuksista	12	2	8	11
Rakennuslupien määrä uudet loma-asunnot	18	5	18	28
Rakennuslupien käsittelyaika (siitä, kun piirustukset kunnossa)	18 päivää		18 päivää	23 päivää
Ympäristönsuojelun lupien ja rekisteröityjen lukumäärä valvontaohjelmassa	64	64	65	60
Ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuma	34/40	39/40	40/40	52%

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

YHTEENSÄ	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	18 046	16 990 300	216 000	17 206 300	15 443 770	1 762 530	89,80
Maksutuotot	6 416	6 704 700	33 000	6 737 700	7 000 639	-262 939	103,90
Tuet ja avustukset	2 132	2 025 100	0	2 025 100	4 070 742	-2 045 642	201,00
Vuokratuotot	9 791	9 891 000	4 055 000	13 946 000	13 641 591	304 409	97,80
Valmistus omaan käyttöön	508	1 324 000	0	1 324 000	1 445 385	-121 385	109,20
Muut toimintatuotot	1 175	919 300	0	919 300	1 977 054	-1 057 754	215,10
TOIMINTATUOTOT	37 559	36 530 400	4 304 000	40 834 400	42 133 796	-1 299 396	103,20
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-54 455	-59 152 500	-14 000	-59 166 500	-58 125 631	-1 040 869	98,20
Palvelujen ostot	-64 466	-72 126 800	-4 000	-72 130 800	-71 122 700	-1 008 100	98,60
Aineet,tarv. ja tavarat	-7 844	-7 801 800	-51 000	-7 852 800	-8 211 836	359 036	104,60
Avustukset	-8 730	-5 212 900	0	-5 212 900	-4 774 337	-438 563	91,60
Vuokratulut	-8 875	-8 988 000	-4 058 000	-13 046 000	-12 872 182	-173 818	98,70
Muut toimintakulut	-736	-287 300	0	-287 300	-265 717	-21 583	92,50
		-153 569		-157 696	-155 372		
TOIMINTAKULUT	-145 107	300	-4 127 000	300	404	-2 323 896	98,50
		-115 714		-115 537	-111 793		
TOIMINTAKATE	-107 039	900	177 000	900	222	-3 744 678	96,80
Rahoitustuotot ja -kulut	-606	-618 300	0	-618 300	-624 025	5 725	100,90
		-116 333		-116 156	-112 417		
VUOSIKATE	-107 645	200	177 000	200	247	-3 738 953	96,80
Poistot ja arvonalentumiset	-8 994	-9 200 000	0	-9 200 000	-10 559 813	1 359 813	114,80
		-125 533		-125 356	-122 977		
TILIKAUDEN TULOS	-116 640	200	177 000	200	061	-2 379 139	98,10

Heinolan vuokra-asunnot Oy

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminta-ajatus ja tehtävä: Heinolan vuokra-asunnot Oy:n tehtävänä on tarjota kohtuuhintaisia asuntoja kaupungin asukkaille sekä toteuttaa kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

Konserniyhtiölle asetettavat tavoitteet

Tavoite/Kohde	Vuositavoite ja toimenpide 2021	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Kestävät investoinnit	Investointitaso suhteessa tulorahoitukseen kestävä Lainakannan kehitys maltillinen	Investointien tulorahoitus vähintään 30 % Lainamäärä pysyy vuoden 2020 tasolla	Lainaa oli 31.12.2020 yhteensä 13,6 milj. eur. ja 31.12.2021 yhteensä 12,8 milj. euroa. Lainamäärä on alentunut vuoden 2020 tasosta.	Toteutuu
Asiakasvaikutusvuus	Asiakastyytyväisyyden vakiinnuttaminen (asiakaspalvelu, huollon toiminnan seurata)	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5	Asiakaspalautekyselyn keskiarvo 3,75.	Toteutuu
Kestävä talous	Tilikauden tuloksen pitäminen vakaana.	Asuntojen täyttöaste vähintään 88 %	Asuntojen täyttöaste 31.12.2021 oli 92,8% (31.12.2020 / 86,63%)	Toteutuu
	Asuntojen markkinointi ja asukaslaskujen tehokas perintä.	Saamattomien vuokrien ja muiden saatavien (remonttikulut) pienentyminen -10 % vuoteen 2018 verrattuna		Toteutuu

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOLASKELMA (sisäinen)	TP 2020 1000e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvi- muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	18 046	16 990 300	216 000	17 206 300	15 443 769,79	1 762 530,21	89,80
Maksutuotot	6 416	6 704 700	33 000	6 737 700	7 000 638,85	-262 938,85	103,90
Tuet ja avustukset	2 132	2 025 100	0	2 025 100	4 070 742,43	-2 045 642,43	201,00
Vuokratuotot	9 791	9 891 000	4 055 000	13 946 000	13 641 590,65	304 409,35	97,80
Muut toimintatuotot	1 175	919 300	0	919 300	1 977 054,50	-1 057 754,50	215,10
TOIMINTATUOTOT	37 559	36 530 400	4 304 000	40 834 400	42 133 796,22	-1 299 396,22	103,20
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	508	1 324 000	0	1 324 000	1 445 385,42	-121 385,42	109,20
	38 068	37 854 400	4 304 000	42 158 400	43 579 181,64	-1 420 781,64	103,40
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-43 619	-47 082 400	-11 600	-47 094 000	-46 221 814,03	-872 185,97	98,10
Eläkekulut	-9 467	-10 579 100	-1 800	-10 580 900	-10 108 145,55	-472 754,45	95,50
Muut henkilösivukulu	-1 369	-1 491 000	-600	-1 491 600	-1 795 671,27	304 071,27	120,40
Henkilöstökulut yhte	-54 455	-59 152 500	-14 000	-59 166 500	-58 125 630,85	-1 040 869,15	98,20
Asiakaspalvelujen os	-35 875	-41 123 300	0	-41 123 300	-41 430 091,26	306 791,26	100,70
Muiden palvelujen os	-28 591	-31 003 500	-4 000	-31 007 500	-29 692 609,11	-1 314 890,89	95,80
Palvelujen ostot yht	-64 466	-72 126 800	-4 000	-72 130 800	-71 122 700,37	-1 008 099,63	98,60
Aineet,tarvikkeet ja	-7 844	-7 801 800	-51 000	-7 852 800	-8 211 836,29	359 036,29	104,60
Avustukset	-8 730	-5 212 900	0	-5 212 900	-4 774 337,24	-438 562,76	91,60
Vuokratulot	-8 875	-8 988 000	-4 058 000	-13 046 000	-12 872 182,08	-173 817,92	98,70
Muut toimintakulut	-736	-287 300	0	-287 300	-265 717,10	-21 582,90	92,50
TOIMINTAKULUT	-145 107	-153 569 300	-4 127 000	-157 696 300	-155 372 403,93	-2 323 896,07	98,50
TOIMINTAKATE	-107 039	-115 714 900	177 000	-115 537 900	-111 793 222,29	-3 744 677,71	96,80
VEROTULOT	72 997	72 900 000	-1 000 000	71 900 000	73 125 696,65	-1 225 696,65	101,70
VALTIONOSUUEDT	52 020	49 500 000	-400 000	49 100 000	49 109 154,00	-9 154,00	100,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
Korkotuotot	92	38 000	0	38 000	36 662,95	1 337,05	96,50
Muut rahoitustuotot	8 438	4 054 100	1 500 000	5 554 100	7 335 165,94	-1 781 065,94	132,10
Korkokulut	-498	-625 000	0	-625 000	-401 221,21	-223 778,79	64,20
Muut rahoituskulut	-5 479	-936 200	0	-936 200	-1 874 438,12	938 238,12	200,20
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 554	2 530 900	1 500 000	4 030 900	5 096 169,56	-1 065 269,56	126,40
VUOSIKATE	20 531	9 216 000	277 000	9 493 000	15 537 797,92	-6 044 797,92	163,70
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
Suunnitelman mukaise	-7 502	-9 200 000	0	-9 200 000	-8 646 980,65	-553 019,35	94,00
Arvonalentumiset	-1 493	0	0	0	-1 912 832,61	1 912 832,61	0,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISE	-8 994	-9 200 000	0	-9 200 000	-10 559 813,26	1 359 813,26	114,80
Satunnaiset tuotot	9 105	0	0	0	0,00	0,00	0,00
SATUNNAISET ERÄT	9 105	0	0	0	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	20 642	16 000	277 000	293 000	4 977 984,66	-4 684 984,66	1 699,00
POISTOERON LIS.(-)TA	14	0	0	0	11 958,38	-11 958,38	0,00
VARAUSTEN LIS.(-)TAI	-18 690	0	0	0	0,00	0,00	0,00
RAHASTOJEN LIS.(-)TA	-1	0	0	0	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ+	1 965	16 000	277 000	293 000	4 989 943,04	-4 696 943,04	1 703,10

SISÄINEN TULOSLASKELMA	Toteutunut kaupunki	Toteutunut vesilaitos	Toteutunut yhteensä
TOIMINTATUOTOT			
MYYNTITUOTOT	11 934 345,75	3 509 424,04	15 443 769,79
MAKSUTUOTOT	7 000 638,85	0,00	7 000 638,85
TUET JA AVUSTUKSET	4 070 742,43	0,00	4 070 742,43
VUOKRATUOTOT	13 438 575,82	203 014,83	13 641 590,65
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 975 228,49	1 826,01	1 977 054,50
TOIMINTATUOTOT	38 419 531,34	3 714 264,88	42 133 796,22
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	980 207,80	465 177,62	1 445 385,42
	39 399 739,14	4 179 442,50	43 579 181,64
TOIMINTAKULUT			
PALKAT JA PALKKIOT	-45 651 402,83	-570 411,20	-46 221 814,03
ELÄKEKULUT	-9 963 707,71	-144 437,84	-10 108 145,55
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 773 679,79	-21 991,48	-1 795 671,27
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-57 388 790,33	-736 840,52	-58 125 630,85
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-41 430 091,26	0,00	-41 430 091,26
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-28 860 565,15	-832 043,96	-29 692 609,11
PALVELUJEN OSTOT YHTEENSÄ	-70 290 656,41	-832 043,96	-71 122 700,37
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 541 004,70	-670 831,59	-8 211 836,29
AVUSTUKSET	-4 774 337,24	0,00	-4 774 337,24
VUOKRAKULUT	-12 807 979,22	-64 202,86	-12 872 182,08
MUUT TOIMINTAKULUT	-235 710,94	-30 006,16	-265 717,10
TOIMINTAKULUT	-153 038 478,84	-2 333 925,09	-155 372 403,93
TOIMINTAKATE	-113 638 739,70	1 845 517,41	-111 793 222,29
VEROTULOT	73 125 696,65	0,00	73 125 696,65
VALTIONOSUUDET	49 109 154,00	0,00	49 109 154,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	36 662,95	0,00	36 662,95
MUUT RAHOITUSTUOTOT	7 333 978,17	1 187,77	7 335 165,94
KORKOKULUT	-401 221,21	0,00	-401 221,21
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 232 549,75	-641 888,37	-1 874 438,12
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 736 870,16	-640 700,60	5 096 169,56
VUOSIKATE	14 332 981,11	1 204 816,81	15 537 797,92
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNN.MUKAISET POISTOT	-6 805 592,52	-1 841 388,13	-8 646 980,65
ARVONALENTUMISET	-1 912 832,61	0,00	-1 912 832,61
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 718 425,13	-1 841 388,13	-10 559 813,26
SATUNNAISET ERÄT			
TILIKAUDEN TULOS	5 614 555,98	-636 571,32	4 977 984,66
POISTOERON LIS. (-)TAI VÄH. (+)	11 958,38	0,00	11 958,38
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ+/ALIJÄÄMÄ-	5 626 514,36	-636 571,32	4 989 943,04

2.3 Investointiosan toteutuminen

YHTEISET PALVELUT

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Hallinto- ja kehitysjohtaja

Yhteisten palveluiden investoinnit koostuvat tietohallintoon ja kehittämiseen liittyvistä hankinnoista. Suurimpina ovat talousjärjestelmä, jonka toteutus siirtynyt, joten määrärahat jääneet käyttämättä sekä henkilöstöhallinnon järjestelmän edelleen kehittämiseen liittyvät investoinnit. Lisäksi valtuuston av-laitteiden uudistaminen sekä tietoturvapoikkeamien seurantaan tarvittavat investoinnit ja verkkosivu-uudistus sisältyvät investointien toteutumaan.

KAUPUNGINHALLITUS	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-		Toteuma	TOT	
			Talousarvio	Talouso- muutokset			
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
MENOT	-478	-950 000	0	-950 000	-286 277	-663 723	30,10
NETTO	-478	-950 000	0	-950 000	-286 277	-663 723	30,10

SOSIAALI JA TERVEYS

Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja

Investointimenot sosiaali- ja terveystoiminnan toimialalla vuonna 2021 olivat noin 345.600 euroa ja toteuma-aste oli 71,4 prosenttia. Euromäärissä suurin investointi oli LifeCare-ohjelmiston päivitysprojekti, joka sisältää sekä Terveystoiminnan että Kotihoidon LifeCaren. Investointituloina on Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän purkautumisesta saatu kuntayhtymäosuuden palautus (42.363,02 euroa).

SOSIAALI- JA TERVEYS	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
TULOT	0	0	0	0	42 363	-42 363	0,00
NETTO	0	0	0	0	42 363	-42 363	0,00

TERVEYSPALVELUT	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
MENOT	-95	-415 000	0	-415 000	-327 369	-87 631	78,90
NETTO	-95	-415 000	0	-415 000	-327 369	-87 631	78,90

SOSIAALIPALVELUT	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
MENOT	-158	-69 000	0	-69 000	-18 259	-50 741	26,50
NETTO	-158	-69 000	0	-69 000	-18 259	-50 741	26,50

SOSIAALI- JA TERVEYS YHTEENSÄ	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
TULOT	0	0	0	0	42 363	-42 363	0,00
MENOT	-253	-484 000	0	-484 000	-345 628	-138 372	71,40
NETTO	-253	-484 000	0	-484 000	-303 265	-180 735	62,70

ELINVOIMA

Toimielin: Elinvoimalautakunta
Vastuhenkilö: Elinvoimajohtaja

MAANKÄYTTÖ	TP 2020	Alkup.	Talousar-		Toteuma	TOT	
			vio-	Talousarvio			
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
TULOT	16	100 000	0	100 000	22 976	77 024	23,00
MENOT	-146	-500 000	0	-500 000	-124 510	-375 490	24,90
NETTO	-130	-400 000	0	-400 000	-101 534	-298 466	25,40

ELINVOIMA YHTEENSÄ

ELINVOIMA YHTEENSÄ	TP 2020	Alkup.	Talousar-		Toteuma	TOT	
			vio-	Talousarvio			
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
TULOT	16	100 000	0	100 000	22 976	77 024	23,00
MENOT	-134	-500 000	0	-500 000	-124 510	-375 490	24,90
NETTO	-118	-400 000	0	-400 000	-101 534	-298 466	25,40

HYVINVOINTITOIMIALA

Toimielin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Opetus- ja koulutus

Opetus- ja koulutuspalveluiden investoinnit toteutuivat suunnitellusti. Lukion ensivälineistön hankinnat toteutui vuonna 2021.

Virikkeellinen elämä- palvelualueen investoinnit toteutuivat suunnitelman mukaisesti, paitsi kirjaston aikuisten osaston remontointi. Kirjaston aikuistenosaston remontointi ei ole edennyt, koska kirjaston toimitilan remontointi ei ole edennyt. Lisäksi kaupungin asiakaspalvelun kehittämishanke ei ole ottanut kantaa siihen sijoittuuko kaupungin asiakaspalvelupiste kirjastoon tulevaisuudessa.

OPETUS JA KOULUTUS	TP 2020	Alkup.	Talousar-		Toteuma	TOT	
			vio-	Talousarvio			
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
MENOT	-47	-61 200	0	-61 200	-59 921	-1 279	97,90
NETTO	-47	-61 200	0	-61 200	-59 921	-1 279	97,90

VIRIKKEELLINEN ELÄMÄ	TP 2020	Alkup.	Talousar-		Toteuma	TOT	
			vio-	Talousarvio			
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
MENOT	-35	-50 000	0	-50 000	-29 033	-20 967	58,10
NETTO	-35	-50 000	0	-50 000	-29 033	-20 967	58,10

HYVINVOINTI YHTEENSÄ	TP 2020	Alkup.	Talousar-		Toteuma	TOT	
			vio-	Talousarvio			
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	%
MENOT	-107	-111 200	0	-111 200	-88 955	-22 245	80,00
NETTO	-107	-111 200	0	-111 200	-88 955	-22 245	80,00

TEKNIikka

Toimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Teknisen toimen johtaja

Kävelyn ja pyöräilyn olos.keh.	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
MENOT	0	-500 000	250 000	-250 000	-132 674 -117 326 53,10
NETTO	0	-500 000	250 000	-250 000	-132 674 -117 326 53,10

Keskustan kehittäminen	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
MENOT	-1 418	-250 000	60 000	-190 000	-181 380 -8 620 95,50
NETTO	-1 418	-250 000	60 000	-190 000	-181 380 -8 620 95,50

Sinitaival eteläosa	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
MENOT	-2 228	-1 270 000	0	-1 270 000	-1 344 027 74 027 105,80
NETTO	-2 228	-1 270 000	0	-1 270 000	-1 344 027 74 027 105,80

Ala-Musterin vedenott. korjaus	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
MENOT	-13	-2 500 000	1 400 000	-1 100 000	-765 608 -334 392 69,60
NETTO	-13	-2 500 000	1 400 000	-1 100 000	-765 608 -334 392 69,60

MUU KUNTATEKNIikka	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
TULOT	25	178 000	0	178 000	387 940 -209 940 217,90
MENOT	-6 011	-3 615 000	0	-3 615 000	-3 826 063 211 063 105,80
NETTO	-5 985	-3 437 000	0	-3 437 000	-3 438 123 1 123 100,00

KUNTATEKNIikka YHTEENSÄ

KUNTATEKNIikka YHTEENSÄ	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
TULOT	25	178 000	0	178 000	387 940 -209 940 217,90
MENOT	-9 669	-8 135 000	1 710 000	-6 425 000	-6 249 752 -175 248 97,30
NETTO	-9 644	-7 957 000	1 710 000	-6 247 000	-5 861 812 -385 188 93,80

Tilakeskus -palvelualueen investoinnit v. 2021

Kaupungintalon peruskorjaus	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
NETTO	0	-30 000	0	-30 000	-22 756 -7 244 75,90

Lukion rakentaminen	TP 2020	Alkup. Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021 Poikkeama %
TULOT	0	55 000	0	55 000	31 567 23 433 57,40
MENOT	-8 982	-5 739 200	-960 000	-6 699 200	-6 620 392 -78 808 98,80
NETTO	-8 982	-5 684 200	-960 000	-6 644 200	-6 588 826 -55 374 99,20

Kailas-talon rakentaminen	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	
TULOT	0	0	0	0	225 000	-225 000	0,00
MENOT	-485	-8 300 000	0	-8 300 000	-6 986 291	-1 313 709	84,20
NETTO	-485	-8 300 000	0	-8 300 000	-6 761 291	-1 538 709	81,50

Kirkonkylän koulun peruskorjaus	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	
MENOT	-14	-300 000	230 000	-70 000	-54 008	-15 992	77,20
NETTO	-14	-300 000	230 000	-70 000	-54 008	-15 992	77,20

MUU TILAKESKUS	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	
TULOT	592	350 000	0	350 000	91 154	258 846	26,00
MENOT	-11 359	-2 534 000	-400 000	-2 934 000	-1 499 086	-1 434 914	51,10
NETTO	-10 767	-2 184 000	-400 000	-2 584 000	-1 407 932	-1 176 068	54,50

TILAKESKUS YHTEENSÄ

TILAKESKUS YHTEENSÄ	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	
TULOT	592	405 000	0	405 000	347 721	57 279	85,90
MENOT	-20 840	-16 903 200	-1 130 000	-18 033 200	-15 182 533	-2 850 667	84,20
NETTO	-20 248	-16 498 200	-1 130 000	-17 628 200	-14 834 812	-2 793 388	84,20

Ruoka- ja siivouspalvelut -palvelualueen investoinnit v. 2021

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	
MENOT	0	-83 000	0	-83 000	-61 193	-21 807	73,70
NETTO	0	-83 000	0	-83 000	-61 193	-21 807	73,70

TEKNINEN LAUTAKUNNAN TOIMIALA YHTEENSÄ:

TEKNIikka YHTEENSÄ	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	
TULOT	617	583 000	0	583 000	735 661	-152 661	126,20
MENOT	-30 510	-25 121 200	580 000	-24 541 200	-21 493 478	-3 047 722	87,60
NETTO	-29 892	-24 538 200	580 000	-23 958 200	-20 757 818	-3 200 382	86,60

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Heinola	TP 2020	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	TOT	
Selite	1000e	Talousarvio	muutokset	2021	2021	Poikkeama	
TULOT	633	683 000	0	683 000	801 000	-118 000	117,30
MENOT	-31 482	-27 166 400	580 000	400	-22 338 848	-4 247 552	84,00
		-26 483		-25 903			
NETTO	-30 849	400	580 000	400	-21 537 849	-4 365 551	83,10

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Tp 2020	Talousarvio +muutokset	Tilinpäätös 2021	Jäljellä	Tot%
RAHOITUSLASKELMA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	20 531 068,46	9 493 000	15 537 797,92	-6 044 797,92	163,70
Satunnaiset erät	9 105 467,82	0	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-953 281,19	-800 000	-1 696 664,52	896 664,52	212,10
	28 683 255,09	8 693 000	13 841 133,40	-5 148 133,40	159,20
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-31 481 741,23	-26 586 400	-22 338 848,18	-4 247 551,82	84,00
Rahoitusos.investointimenoihin	606 805,90	583 000	642 939,80	-59 939,80	110,30
Pys.vast.hyödykk.luovutustulot	979 417,39	900 000	1 854 724,28	-954 724,28	206,10
	-29 895 517,94	-25 103 400	-19 841 184,10	-5 262 215,90	79,00
TOIMINNAN JA INVEST.RAHAVIRTA	-1 212 262,85	-16 410 400	-6 000 050,70	-10 410 349,30	36,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	44 642,86	44 700	44 642,86	57,14	99,90
	44 642,86	44 700	44 642,86	57,14	99,90
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	35 000 000,00	29 000 000	0,00	29 000 000,00	0,00
Pitkäaik. lainojen vähennys	-9 553 000,00	-14 503 000	-13 053 000,00	-1 450 000,00	90,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 500 000,00	0	22 000 000,00	-22 000 000,00	0,00
	18 947 000,00	14 497 000	8 947 000,00	5 550 000,00	61,70
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
Toimeksiant.var.ja po:n muutos	-168 270,93	0	68 404,71	-68 404,71	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	254 436,38	0	77 656,71	-77 656,71	0,00
Saamisten muutos	-1 740 118,14	-95 000	-2 024 802,71	1 929 802,71	2 131,40
Korottomien velkojen muutos	18 312,91	0	-1 451 388,16	1 451 388,16	0,00
	-1 635 639,78	-95 000	-3 330 129,45	3 235 129,45	3 505,40
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	17 356 003,08	14 446 700	5 661 513,41	8 785 186,59	39,20
RAHAVAROJEN MUUTOS	16 143 740,23	-1 963 700	-338 537,29	-1 625 162,71	17,20
RAHAVAROJEN MUUTOS	-16 103 312,52	0	-100 813,71	100 813,71	0,00

900 LAINANANTO

Paikallisten järjestöjen EU-hankkeiden rahoittamiseen myönnettyjä lainoja maksettiin tilikaudella suunniteltua maksuaikataulua hitaammin johtuen koronan vaikutuksista. Tytärtyhtiölainoja lyhennettiin suunnitelman mukaisesti. Uusia väliaikaisrahoituksia myönnettiin hakemuksien mukaisesti.

	TP 2020 1000e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
TULOT	45	49 700	0	49 700	51 642,86	-1 942,86	103,90
MENOT	-92	-100 000	0	-100 000	-48 500,00	-51 500,00	48,50
NETTO	-47	-50 300	0	-50 300	3 142,86	-53 442,86	-6,20

910 TALOUSARVIOLAINAT

Talousarviolainoissa käsitellään kaupungin pitkäaikaisten ottolainojen nostot ja lyhennykset. Vanhoja lainoja erääntyi lyhennettäväksi 13,1 milj. euroa. Uusia pitkäaikaisia lainoja ei nostettu.

Yhteensä pitkäaikaisia talousarviolainoja oli vuoden vaihteessa 86,3 milj. euroa (2020: 99,4). Lyhytaikaisia maksuvalmiusluottoja oli vuoden vaihteessa 22,0 milj. euroa (2020: 0,0eur).

LAINANOTTO JA LYHENNYKSET

	TP 2020 1000e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
TULOT	35 000	29 000 000	0	29 000 000	0,00	29 000 000,00	0,00
MENOT	-9 553	-14 503 000	0	-14 503 000	-13 053 000,00	-1 450 000,00	90,00
NETTO	25 447	14 497 000	0	14 497 000	-13 053 000,00	27 550 000,00	-90,00

	TP 2020 1000e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
TULOT	45	49 700	0	49 700	51 642,86	-1 942,86	103,90
MENOT	-92	-100 000	0	-100 000	-48 500,00	-51 500,00	48,50
NETTO	-47	-50 300	0	-50 300	3 142,86	-53 442,86	-6,20

RAHOITUSOSA YHTEENSÄ

	TP 2020 1000e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
TULOT	35 045	29 049 700	0	29 049 700	51 642,86	28 998 057,14	0,20
MENOT	-9 645	-14 603 000	0	-14 603 000	-13 101 500,00	-1 501 500,00	89,70
NETTO	25 400	14 446 700	0	14 446 700	-13 049 857,14	27 496 557,14	-90,30

2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma	Polkkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA							
KAUPUNGINHALLITUS							
10 Yhteiset palvelut	Netto	Nettomenoarvio	-6 207 700	74 000	-6 133 700	-5 952 071	-181 629
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA							
20 Sosiaali- ja terveys	Netto	Nettomenoarvio	-74 202 100	-1 106 500	-75 308 600	-73 623 831	-1 684 769
ELINVOIMALAUTAKUNTA							
30 Elinvoima	Netto	Nettomenoarvio	-4 783 200	147 400	-4 635 800	-4 018 379	-617 421
HYVINVOINTILAUTAKUNTA							
40 Hyvinvointi	Netto	Nettomenoarvio	-25 938 400	-2 873 600	-28 812 000	-28 296 312	-515 688
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
50 Tekniikka	Netto	Nettomenoarvio	-4 663 300	3 873 100	-790 200	-51 786	-738 414
LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNTA							
60 Lupa- ja valvonta	Netto	Nettomenoarvio	-538 500	62 600	-475 900	-474 867	-1 033
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ	Netto	Nettomenoarvio	-116 333 200	177 000	-116 156 200	-112 417 246	-3 738 954
TULOSLASKELMAOSA							
KAUPUNGINHALLITUS							
700 Verotulot	Brutto	Tuloarvio	72 900 000	-1 000 000	71 900 000	73 125 697	-1 225 697
710 Valtionosuudet	Brutto	Tuloarvio	49 500 000	-400 000	49 100 000	49 109 154	-9 154
720 Korot ja muu rahoitus	Netto	Nettotuloarvio	3 149 200	1 500 000	4 649 200	5 720 195	-1 070 995
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ	Brutto	Tuloarvio	122 400 000	-1 400 000	121 000 000	122 234 851	-1 234 851
	Netto	Nettotuloarvio	3 149 200	1 500 000	4 649 200	5 720 195	-1 070 995

INVESTOINTIOSA

KAUPUNGINHALLITUS							
810 Kaupunginhallitus	Netto	Nettomenoarvio	-950 000		-950 000	-286 277	-663 723
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA							
820 Hallinto ja tukipalvelut	Netto	Nettotuloarvio	0		0	42 363	-42 363
821 Terveyspalvelut	Netto	Nettomenoarvio	-415 000		-415 000	-327 369	-87 631
827 Sosiaalipalvelut	Netto	Nettomenoarvio	-69 000		-69 000	-18 259	-50 741
ELINVOIMALAUTAKUNTA							
834 Maankäyttö	Netto	Nettomenoarvio	-400 000		-400 000	-101 534	-298 466
HYVINVOINTILAUTAKUNTA							
841 Opetus ja koulutus	Netto	Nettomenoarvio	-61 200		-61 200	-59 921	-1 279
847 Virikkeellinen elämä	Netto	Nettomenoarvio	-50 000		-50 000	-29 033	-20 967
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
851 Kuntatekniikka							
Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen	Netto	Nettomenoarvio	-500 000	250 000	-250 000	-132 674	-117 326
Keskustan kehittäminen	Netto	Nettomenoarvio	-250 000	60 000	-190 000	-181 380	-8 620
Sinitalval eteläosa	Netto	Nettomenoarvio	-1 270 000		-1 270 000	-1 344 027	74 027
Ala-Musterin vedenottamon korjaus	Netto	Nettomenoarvio	-2 500 000	1 400 000	-1 100 000	-765 608	-334 392
Muu kuntatekniikka	Netto	Nettomenoarvio	-3 437 000		-3 437 000	-3 438 123	1 123
880 Tilakeskus							
Kaupungintalon peruskorjaus	Netto	Nettomenoarvio	-30 000		-30 000	-22 756	-7 244
Lukion rakentaminen	Netto	Nettomenoarvio	-5 684 200	-960 000	-6 644 200	-6 588 826	-55 374
Kailas-talon rakentaminen	Netto	Nettomenoarvio	-8 300 000		-8 300 000	-6 761 291	-1 538 709
Kirkonkylän koulun peruskorjaus	Netto	Nettomenoarvio	-300 000	230 000	-70 000	-54 008	-15 992
Muu tilakeskus	Netto	Nettomenoarvio	-2 184 000	-400 000	-2 584 000	-1 407 932	-1 176 068
897 Ruoka- ja siivouspalvelut	Netto	Nettomenoarvio	-83 000		-83 000	-61 193	-21 807
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	Netto	Nettomenoarvio	-26 483 400	580 000	-25 903 400	-21 537 848	-4 365 552

RAHOITUSOSA

KAUPUNGINHALLITUS							
900 Antolainat	Brutto	Tuloarvio	49 700		49 700	51 643	-1 943
	Brutto	Määräraha	-100 000		-100 000	-48 500	-51 500
910 Lainanotto ja lyhennykset	Brutto	Tuloarvio	29 000 000		29 000 000	0	29 000 000
	Brutto	Määräraha	-14 503 000		-14 503 000	-13 053 000	-1 450 000
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	Brutto	Tuloarvio	29 049 700	0	29 049 700	51 643	28 998 057
	Brutto	Määräraha	-14 603 000	0	-14 603 000	-13 101 500	-1 501 500
KAIKKI YHTEENSÄ		Tuloarviot	151 449 700	-1 400 000	150 049 700	122 286 494	27 763 206
		Määrärahat	-14 603 000	0	-14 603 000	-13 101 500	-1 501 500
		Nettositovat erät	-139 667 400	2 257 000	-137 410 400	-128 234 899	-9 175 501

3. KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET

3.1 Heinolan vuokra-asunnot Oy

Toiminta-ajatus ja tehtävä: Heinolan vuokra-asunnot Oy:n tehtävänä on tarjota kohtuuhintaisia asuntoja kaupungin asukkaille sekä toteuttaa kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

Tavoite/Kohde	Vuositavoite ja toimenpide 2021	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Kestävät investoinnit	Investointitaso suhteessa tulo-rahoitukseen kestävä Lainakannan kehitys maltillinen	Investointien tulo-rahoitus vähintään 30 % Lainamäärä pysyy vuoden 2020 tasolla	Vuonna 2021 investointeja aktivoitiin taaseeseen 116.412,45 eurolla. Vuoden 2021 aikana ei otettu uutta lainaa, mutta konsernitilin limiitin saldo oli vuodenvaihteessa 485.493,22 euroa edellisvuotta suurempi. Lainoja lyhennettiin vuoden 2021 aikana 1.304.699,39 euroa. Konsernitilin limiitin kasvanut saldo huomioiden lainojen määrä väheni vuoden 2021 aikana yhteensä 819.206,17 euroa vuoden 2020 loppuun verrattuna.	Toteutuu
Asiakasvaikutavuus	Asiakastyytyväisyyden vakiinnuttaminen (asiakaspalvelu, huollon toiminnan seurata)	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5	Asiakaspalautekyselyn keskiarvo 3,75.	Toteutuu
Kestävä talous	Tilikauden tuloksen pitäminen vakaana.	Asuntojen täyttöaste vähintään 88 %	Asuntojen täyttöaste 31.12.2021 oli 92,8% (31.12.2020 / 86,63%)	Toteutuu
	Asuntojen markkinointi ja asukaslaskujen tehokas perintä.	Saamattomien vuokrien ja muiden saatavien (remonttikulut) pienentyminen -10 % vuoteen 2018 verrattuna	Saamisten määrä 31.12.2021 on 57.954,77 euroa (74.895,93 euroa 31.12.20218, joten saamiset ovat vähentyneet yli 20 %)	Toteutuu

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Tuloslaskelma

	2021	2020
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	6 386 121,81	6 389 824,60
Maksutuotot	6 986 631,46	6 407 677,38
Tuet ja avustukset	4 070 742,43	2 131 669,98
Vuokratuotot	2 872 500,21	3 435 406,76
Muut toimintatuotot	1 977 054,50	1 174 767,93
TOIMINTATUOTOT	22 293 050,41	19 539 346,65
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 445 385,42	508 216,68
	23 738 435,83	20 047 563,33
TOIMINTAKULUT		
Palkat ja palkkiot	-46 221 814,03	-43 618 962,81
Eläkekulut	-10 108 145,55	-9 466 738,08
Muut henkilösivukulut	-1 795 671,27	-1 369 480,22
Henkilöstökulut yhteensä	-58 125 630,85	-54 455 181,11
Asiakaspalvelujen ostot	-41 430 091,26	-35 874 895,10
Muiden palvelujen ostot	-19 719 603,04	-16 335 688,02
Palvelujen ostot yhteensä	-61 149 694,30	-52 210 583,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 143 899,42	-7 762 563,61
Avustukset	-4 774 337,24	-8 730 245,24
Vuokratulut	-3 072 627,90	-3 192 130,80
Muut toimintakulut	-265 468,41	-736 260,23
TOIMINTAKULUT	-135 531 658,12	-127 086 964,11
TOIMINTAKATE	-111 793 222,29	-107 039 400,78
VEROTULOT	73 125 696,65	72 997 016,84
VALTIONOSUUDET	49 109 154,00	52 019 639,00
Korkotuotot	36 662,95	92 427,65
Muut rahoitustuotot	6 693 400,94	7 803 266,71
Korkokulut	-401 221,21	-497 830,16
Muut rahoituskulut	-1 232 673,12	-4 844 050,80
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 096 169,56	2 553 813,40
UUSIKATE	15 537 797,92	20 531 068,46
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 646 980,65	-7 501 562,67
Arvonalentumiset	-1 912 832,61	-1 492 864,96
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 559 813,26	-8 994 427,63
Satunnaiset tuotot	0,00	9 105 467,82
SATUNNAISET ERÄT	0,00	9 105 467,82
TILIKAUDEN TULOS	4 977 984,66	20 642 108,65
POISTOERON LIS.(-)TAI VÄH.(+)	11 958,38	14 068,68
VARAUSTEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	0,00	-18 690 000,00
RAHASTOJEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	0,00	-1 427,71
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ+/ALIJÄÄMÄ-	4 989 943,04	1 964 749,62

4.2 Rahoituslaskelma

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	15 537 797,92	20 531 068,46
Satunnaiset erät	0,00	9 105 467,82
Tulorahoituksen korjauserät	-1 696 664,52	-953 281,19
	13 841 133,40	28 683 255,09
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-22 338 848,18	-31 481 741,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	642 939,80	606 805,90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 854 724,28	979 417,39
	-19 841 184,10	-29 895 517,94
TOIMINNAN JA INVEST.RAHAVIRTA	-6 000 050,70	-1 212 262,85
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	44 642,86	44 642,86
	44 642,86	44 642,86
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	35 000 000,00
Pitkäaik. lainojen vähennys	-13 053 000,00	-9 553 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	22 000 000,00	-6 500 000,00
	8 947 000,00	18 947 000,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	68 404,71	-168 270,93
Vaihto-omaisuuden muutos	77 656,71	254 436,38
Saamisten muutos	-2 024 802,71	-1 740 118,14
Korottomien velkojen muutos	-1 451 388,16	18 312,91
	-3 330 129,45	-1 635 639,78
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 661 513,41	17 356 003,08
RAHAVAROJEN MUUTOS	-338 537,29	16 143 740,23
RAHAVARAT 31.12.	100 036 780,44	99 935 966,73
RAHAVARAT 01.01.	99 935 966,73	83 832 654,21
RAHAVAROJEN MUUTOS	-100 813,71	-16 103 312,52

4.3 Tase

VASTAAVA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

AINEETTOMAT OIKEUDET	456 914,15	852 180,98
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 042 203,82	1 236 361,03
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 499 117,97	2 088 542,01

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET	22 842 557,53	22 780 560,02
RAKENNUKSET	82 659 170,71	67 068 396,65
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	36 137 546,04	35 203 266,45
KONEET JA KALUSTO	2 322 092,24	1 738 820,05
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	310 628,68	310 628,68
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	7 893 173,11	13 495 990,84
AINEELLISET HYÖDYKKEET	152 165 168,31	140 597 662,69

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET	17 010 726,48	16 991 839,50
MUUT LAINASAAMISET	3 348 689,20	3 393 332,06
SIJOITUKSET	20 359 415,68	20 385 171,56

PYSYVÄT VASTAAVAT

174 023 701,96 **163 071 376,26**

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

LAHJ.RAHASTOJEN ERITYISKATTEET	569 731,23	546 412,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	569 731,23	546 412,94

VAIHTUVAT VASTAAVAT

VAIHTO-OMAISUUS

VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	1 314 481,22	1 392 137,93
VAIHTO-OMAISUUS	1 314 481,22	1 392 137,93

SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET

LYHYTAIKAISET SAAMISET

MYYNTISAAMISET	4 629 007,96	3 976 437,07
LAINASAAMISET	940 309,21	413 315,99
MUUT SAAMISET	1 265 590,25	1 496 880,44
SIIRTOSAAMISET	5 025 537,40	3 949 008,61
LYHYTAIKAISET SAAMISET	11 860 444,82	9 835 642,11
SAAMISET	11 860 444,82	9 835 642,11

RAHOITUSARVOPAPERIT

OSAKKEET JA OSUUDET	43 746,18	83 595 288,62
SIJOITUKSET		
RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	322 110,02	818 195,48
MUUT ARVOPAPERIT	98 840 551,45	0,00
RAHOITUSARVOPAPERIT	99 206 407,65	84 413 484,10

RAHAT JA PANKKISAAMISET

RAHAT	1 581,60	1 334,50
PANKKISAAMISET	828 791,19	15 521 148,13
RAHAT JA PANKKISAAMISET	830 372,79	15 522 482,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT	113 211 706,48	111 163 746,77
VASTAAVA	287 805 139,67	274 781 535,97

2021

2020

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

PERUSPÄÄOMA	-89 492 847,89	-89 492 847,89
MUUT OMAT RAHASTOT	-15 137 317,25	-15 137 317,25
ED.TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-28 493 067,90	-26 070 034,08
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 989 943,04	1 964 749,62
OMA PÄÄOMA	-138 113 176,08	-132 664 948,84

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

POISTOERO	-67 764,16	-79 722,54
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-18 690 000,00	-18 690 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-18 757 764,16	-18 769 722,54

PAKOLLISET VARAUKSET

MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	-150 000,00	-150 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	-150 000,00	-150 000,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

VALTION TOIMEKSIANNOT	-364 730,30	-200 511,83
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	-1 687 960,05	-1 673 795,33
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-42 976,93	-129 637,12
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-2 095 667,28	-2 003 944,28

VIERAS PÄÄOMA**PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA**

LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOK.	-73 255 000,00	-86 308 000,00
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	-2 270 128,19	-2 101 232,08
SIIRTOVELAT	-144 608,00	-144 608,00
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	-75 669 736,19	-88 553 840,08

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	-22 000 000,00	0,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOK.	-13 053 000,00	-13 053 000,00
SAADUT ENNAKOT	-690 518,31	-1 471 452,98
OSTOVELAT	-7 550 893,17	-7 480 916,21
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	-993 217,48	-997 778,50
SIIRTOVELAT	-8 731 167,00	-9 635 932,54
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	-53 018 795,96	-32 639 080,23
VIERAS PÄÄOMA	-128 688 532,15	-121 192 920,31

VASTATTAVAA

-287 805 139,67 **-274 781 535,97**

4.4 Konsernilaskelmat

HEINOLAN KAUPUNKI - KONSERNITULOSLASKELMA 31.12. (1000€)

	2021	2020
TOIMINTATUOTOT	112 220	104 160
TOIMINTAKULUT	-220 848	-207 915
OSUUS OSAKKUUSYHTEISÖN VOITOSTA (TAPPIOSTA)	40	350
TOIMINTAKATE	-108 588	-103 405
VEROTULOT	73 126	72 997
VALTIONOSUUDET	49 109	52 020
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
KORKOTUOTOT	44	60
MUUT RAHOITUSTUOTOT	7 081	7 912
KORKOKULUT	-545	-684
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 249	-4 865
VUOSIKATE	18 978	24 035
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-11 026	-10 296
OMISTUKSEN ELIMINOINTIEROT	0	0
ARVONALENTUMISET	-1 937	-1 731
SATUNNAISET ERÄT	32	9 325
TILIKAUDEN TULOS	6 047	21 333
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	2	-1
TILIKAUDEN VEROT	0	-3
LASKENNALLISET VEROT	-41	32
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-2	-3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	6 006	21 358
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
TOIMINTATUOTOT/TOIMINTAKULUT, %	51 %	50 %
VUOSIKATE/POISTOT, %	146 %	200 %
VUOSIKATE, €/ASUKAS	1 026	1 296
ASUKASMÄÄRÄ	18 497	18 544

HEINOLAN KAUPUNKI | - KONSERNIRAHOITUSLASKELMA 31.12. (1000 €)

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	18 978	24 035
SATUNNAISET ERÄT	32	9 325
TILIKAUDEN VEROT	0	-3
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-1 382	-1 562
	17 628	31 795
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-27 349	-36 097
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	654	622
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 807	1 294
	-24 888	-34 181
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 260	-2 386
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-5	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET	10	66
	5	66
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	6 877	36 203
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-14 819	-12 110
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	20 094	-4 851
	12 152	19 242
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	59	-88
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	122	-206
SAAMISTEN MUUTOS	-3 673	2 651
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-634	1 532
	-4 126	3 889
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	8 031	23 197
RAHAVAROJEN MUUTOS	771	20 811
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31.12.	109 690	108 919
RAHAVARAT 1.1.	108 919	88 148
	771	20 771
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRRRAN KERTYMÄ 5 VUODELTA, 1000 €	-27 084	-23 816
INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %	71,1 %	67,8 %
LASKENNALLINEN LAINANHOITOKATE	1,18	1,63
LAINANHOITOKATE	1,27	1,93
KASSAN RIITTÄVYYS, PV	151	152
ASUKASMÄÄRÄ	18 497	18 544

HEINOLAN KAUPUNKI - KONSERNITASE 31.12. (1000€)

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	487	896
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 057	1 247
ENNAKKOMAKSUT	3	39
	<hr/>	<hr/>
	1 547	2 182
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	24 228	24 131
RAKENNUKSET	112 102	96 897
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	36 177	35 253
KONEET JA KALUSTO	4 378	3 903
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	350	355
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	15 346	17 955
	<hr/>	<hr/>
	192 581	178 494
SIJOITUKSET		
OSAKKUUSYHTEISÖOSAKKEET JA -OSUDET	1 630	1 595
MUUT OSAKKEET JA OSUDET	3 606	3 567
MUUT LAINASAAMISET	1 722	1 732
MUUT SAAMISET	46	41
	<hr/>	<hr/>
	7 004	6 935
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	219	134
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	570	546
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	5	5
	<hr/>	<hr/>
	794	685
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISSUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	939	986
KESKENERÄISET TUOTTEET	79	75
VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	1 320	1 399
	<hr/>	<hr/>
	2 338	2 460
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	769	641
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	6 110	5 235
LAINASAAMISET	159	117
SIIRTOSAAMISET	6 217	4 372
MUUT SAAMISET	3 313	2 529
	<hr/>	<hr/>
	16 568	12 894
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUDET	44	83 595
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	7 863	5 791
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	10	38
MUUT ARVOPAPERIT	98 931	0
	<hr/>	<hr/>
	106 848	89 424
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 841	19 494
VASTAAVAA	<hr/>	<hr/>
	330 521	312 568

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	89 493	89 493
ARVONKOROTUSRAHASTO	99	159
MUUT OMAT RAHASTOT	15 139	15 169
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	52 939	31 561
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 006	21 358
	163 676	157 740
VÄHEMMISTÖOSUUDET	77	74
VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 299	1 010
	1 299	1 010
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	699	459
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	1 688	1 674
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	205	292
	2 592	2 425
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	89 338	96 659
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	2 030	2 777
SIIRTOVELAT	145	145
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	2 271	2 101
LASKENNALLISET VEROVELAT	229	189
	94 013	101 871
LYHYTAIKAINEN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	22 000	1 906
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	14 080	13 878
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	606	680
SAADUT ENNAKOT	756	1 530
OSTOVELAT	12 917	11 980
SIIRTOVELAT	15 128	16 653
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	3 377	2 821
	68 864	49 448
VASTATTAVAA	330 521	312 568
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
OMAVARAISUUSASTE, %	49,6 %	50,7 %
SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS, %	69,1 %	65,4 %
KERTYNYT YLIJÄÄMÄ, 1000€	58 945	52 919
KERTYNYT YLIJÄÄMÄ €/ASUKAS	3 187	2 854
LAINAKANTA 31.12. 1000€	128 054	115 900
LAINAKANTA €/ASUKAS	6 923	6 250
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT 31.12.	163 864	147 928
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT €/ASUKAS	8 859	7 977
LAINASAAMISET 31.12. 1000€	1 722	1 732
ASUKASMAARÄ	18 497	18 544

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseessa hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on tuloslaskelman liitetietona.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimus

Kunta on tehnyt koronvaihtosopimuksen, jolla pitkäaikaisen lainan vaihtuva korko on vaihdettu kiinteäksi koroksi. Johdannaissopimus on tehty lainakannan suojaamistarkoituksessa.

Vakuudettomat pääomalainat

Lahden ammattikorkeakoulu Oy

Heinola on v. 2017 luopunut yhdessä muiden alueen kuntien kanssa omistuksestaan Lahden ammattikorkeakoulussa ja sijoitus on muutettu pääomalainaksi, 1,4M€. LAMK ja LUT järjestelyssä on kyseessä OYL:n 12 luvun ja kirjanpitolain 5 luvun 5 c §:n mukainen pääomailaina. OYL:n 12 luvun mukaan pääomailinalle lainansaaja tai sen tytäryhtiö ei voi antaa vakuutta ("pääoman tai koron maksamisesta yhtiö tai sen tytäryhteisö ei saa antaa vakuutta") Kirjanpitolain 5 luvun c §:n mukaan pääomailaina voidaan tietyin edellytyksin kirjata lainansaajan omaan pääomaan. LAMK:lle annettu eräpäivätön ("ikuinen") pääomailaina on siten riskiltään hyvin lähellä oman pääoman sijoitusta eli aikaisempaa sijoitusta osakepääomaan. Sijoittajan eli kaupungin riski ei näin ollen ole kasvanut.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tuloksen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa seuraavat erät huomioon;

- Poistot ja arvonalentumiset sisältää kertaluontoisen n. 1,9 milj. euron arvonalennuksen, joka koostuu Kurpanharjun päiväkodin romutuksesta (81 080,30 eur) ja Kailaan koulun osittaisesta romutuksesta (61 % / 1 831 752,31 eur). Kailaan koulu on vielä osittain käytössä, poisto on tehty suhteessa käytössä oleviin tiloihin.
- Maa-alueiden osalta on tehty arvomuutos v.2019 jota on jouduttu oikaisemaan vielä v. 2021, jolloin maa-alueiden arvoa lisättiin 18.933,20 eur, vastapuolella edellisten tilikausien yli/alijäämä.
- Korkein hallinto-oikeus on käsitellyt PHHYKYn tapaa laskuttaa ensihoidon kustannuksia vuoden 2018 osalta ja päätyntynyt laskutusten oikaisuun. Heinolan osalta ratkaisu tarkoittaa palautusta 439 351 eur. joka on kirjattu edellisten vuosien yli-/alijäämään.

- Tilinpäätöksen laadinnan jälkeen on selvinnyt, että henkilöstökustannukset sisältävät Sarastia Oy:n ilmoituksen mukaan n. 139 000 eur liikaa loma-palkkavelkaa. Sarastia tarkentaa summaa ja oikaisu tehdään vuoden 2022 tilinpäätöksen yhteydessä edellisen tilikausien yli-/alijäämään.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Työvalmennuskeskuksen loppuselvittelyt ovat vielä kesken ja tilinpäätöslaskelmia sen osalta ei ole tehty. Tämän myötä konsernitilinpäätökseen on otettu summat johdettuna edellisestä vuodesta. Kangaspolun lämmön toiminta on lakannut, mutta loppuselvittelyt on tekemättä. Tämä yhtiö on otettu konsernitilinpäätökseen viimeisimmän saadun taseen mukaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvo-menettelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenettelmällä konsernitilinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6

TOIMINTATUOTOT TOIMIALOITTAIN (1000€)

	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Yhteiset palvelut	520	280	520	280
Sosiaali- ja terveys	8 702	7 759	86 155	79 698
Elinvoima	3 296	2 747	3 296	2 747
Hyvinvointi	2 661	2 554	8 891	8 855
Tekniikka	6 525	5 714	12 770	12 094
Lupa- ja valvonta	589	486	589	486
Toimintatuotot yhteensä	22 293	19 540	112 221	104 160

Liitetieto 7

VEROTULOJEN ERITTELY (1000€)

	Kunta	
	2021	2020
Kunnan tulovero	61 946	63 745
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 171	3 729
Kiinteistövero	6 009	5 523
Verotulot yhteensä	73 126	72 997

Liitetieto 8

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY (1000€)

	Kunta	
	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman valtionosuuden tasausta)	34 457	45 232
Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus	8 291	9 350
Opetus- ja kulttuurit. rah.lain mukaiset valtionos.	-2 686	-2 268
Verotulomenetysten korvaus	9 047	9 056
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	49 109	52 020

Liitetieto 9

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY (1000€)

(ml. sisäiset erät)	Kunta	
	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	41 430	35 875
Muiden palvelujen ostot	29 693	28 591
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	71 123	64 466

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistot on määritelty poistosuunnitelman ja arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Hankintamenoiltaan alle 10 000 euron suuruiset hankinnat on kirjattu käyttömenoiksi tai poistettu sumu-poistoina.

	Poistoaika, vuosia	Tasa	Meno- jäännös
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	5	20,00 %	
Kehittämismenot	3	33,33 %	
Liikearvo	5	20,00 %	
Muut pitkäaikaiset menot			
Atk-ohjelmat	3	33,33 %	
Muut	3	33,33 %	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poisteta		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	40	2,50 %	
Terveyskeskus-sairaala	30	3,33 %	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30	3,33 %	
Talousrakennukset	20	5,00 %	
Vapaa-ajan rakennukset	30	3,33 %	
Asuinrakennukset	40	2,50 %	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot			15,00 %
Sillat, laiturit ja uimalat			10,00 %
Muut maa- ja vesirakenteet			15,00 %
Vedenjakeluverkosto			7,00 %
Viemäriverkko			7,00 %
Sähköjohdot ulkovalaistuslaitteet			20,00 %
Vesihuoltolaitoksen laitoskoneet ja laitteet			20,00 %
Liikenteen ohjauslaitteet			25,00 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet			25,00 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15	6,67 %	
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8	12,50 %	
Muut kuljetusvälineet	7	14,29 %	
Muut liikkuvat työkonet	5	20,00 %	
Muut raskaat koneet	10	10,00 %	
Muut kevyet koneet	5	20,00 %	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5	20,00 %	
Atk-laitteet	3	33,33 %	
Muut laitteet ja kalusteet	3	33,33 %	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		
Taide- ja arvoesineet	ei poisteta		
Keskeneräiset hankinnat	ei poisteta		
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poisteta		

Liitetieto 12

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Entisen saha-alueen ympäristövastuu 1.1.	150 000	150 000	150 000	150 000
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Ympäristövastuu 31.12.	150 000	150 000	150 000	150 000
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 1.1.			812 623	904 359
Lisäykset tilikaudella			214 362	0
Vähennykset tilikaudella			-72 130	-91 736
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 31.12.			954 855	812 623
Muut pakolliset varaukset 1.1.			47 417	5 748
Lisäykset tilikaudella			148 580	44 806
Vähennykset tilikaudella			-1 358	-3 137
Muut pakolliset varaukset 31.12.			194 639	47 417
Pakolliset varaukset 31.12.	150 000	150 000	1 299 494	1 010 040

Liitetieto 13

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN**MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT**

	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 480 776,81	855 533,00	1 480 777	855 533
Rakennusten myyntivoitot	191 345,76		191 346	
Muut myyntivoitot	25 419,34	99 689,11	95 680	145 325
Satunnaiset tuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot				
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot			0	106 966
Myyntivoitot yhteensä	1 697 541,91	955 222,11	1 767 802	1 107 824
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	877,39	1 940,92	877	1 941
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot			95 950	
Satunnaiset kulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot				
Myyntitappiot yhteensä	877,39	1 940,92	96 827	1 941

SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Satunnaiset tuotot		9 105		
Elenia, maankäyttökorvaus	0,00	467,82	0	9 105 468
Myyntivoitot	0,00	0,00	0	106 966
Muut satunnaiset tuotot	0,00	0,00	38 324	166 519
		9 105		
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	467,82	38 324	9 378 953
Satunnaiset kulut				
Myyntitappiot			186	0
Muut satunnaiset kulut			6 073	53 512
Satunnaiset kulut yhteensä			6 259	53 512

TASEEN LIITETIEDOT

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	852 181	1 236 361	22 780 560	67 068 396	35 203 266	1 738 821	310 629	13 495 991	140 597 663
Lisäykset	37 050	519 213	66 040	8 008 544	5 100 016	1 118 466		7 428 269	21 721 335
Rahoitusosuudet				-30 000	-387 940			-225 000	-642 940
Vähennykset			-22 976	-92 721					-115 697
Siirrot erien välillä				12 688 746		117 341		-12 806 087	0
Tilikauden poisto	-432 317	-713 370		-3 070 977	-3 777 781	-652 536			-7 501 294
Arvonlennukset			18 933	-1 912 817	-15				-1 893 899
Poistamaton hankintameno 31.12.	456 914	1 042 204	22 842 557	82 659 171	36 137 546	2 322 092	310 629	7 893 173	152 165 168
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	456 914	1 042 204	22 842 557	82 659 171	36 137 546	2 322 092	310 629	7 893 173	152 165 168

MAA- JA VESIALUEET ERITTELY

	2021	2020	2021	2020
Kiinteistöjen liittymismaksut	110 855	58 456	510 075	422 876
Muut maa- ja vesialueet	22 731 703	22 722 104	23 717 487	23 707 971
Maa- ja vesialueet yhteensä	22 842 558	22 780 560	24 227 562	24 130 847

SIJOITUKSET Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Jvk-,muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet Osakkuus- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 985 006	502 429	7 544 373	960 032	16 991 840	1 852 640	128 832	1 411 860	3 393 332
Lisäykset				61 250	61 250				0
Vähennykset			-42 363		-42 363	-44 643			-44 643
Siirrot erien välillä					0				0
Hankintameno 31.12.	7 985 006	502 429	7 502 010	1 021 282	17 010 727	1 807 997	128 832	1 411 860	3 348 689
Arvonlennukset					0				0
Arvonkorotukset					0				0
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 985 006	502 429	7 502 010	1 021 282	17 010 727	1 807 997	128 832	1 411 860	3 348 689

KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVON MUUTOKSET	Tase-arvo 1.1.21	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tase-arvo 31.12.21	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Koulutuskeskus Salpaus-ky	1 397 434,16	0,00	0,00	1 397 434,16	3 943 164,42	2 545 730,26
Eteva kuntayhtymä	311 519,42	0,00	0,00	311 519,42	140 393,32	-171 126,10
Päijät-Hämeen Liitto	24 293,95	0,00	0,00	24 293,95	19 349,22	-4 944,73
Itä-Suomen päihdehuollon ky	42 363,02	0,00	42 363,02	0,00	0,00	0,00

Liitetieto 20-22

HEINOLAN KAUPUNGIN OMISTUS MUISSA YHTEISÖISSÄ 31.12.2021

Kuntakonsernin suhteellinen osuus (1000€)

	Kotipaikka	Kaupungin omistus (%)	Omasta po:sta	Vieraasta po:sta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
TYTÄRYHTEISÖT					
Heinolan Vuokra-asunnot Oy	Heinola	100,00	4 967	13 472	202
Heinolan Työvalmennuskeskus Oy	Heinola	100,00	14	62	0
Kiinteistö Oy Marjatie 13	Heinola	98,18	29	177	-1
Kiinteistö Oy Mustikkatie 2	Heinola	98,10	51	172	-1
OSAKKUUSYHTEISÖT					
Asunto Oy Puumera	Heinola	25,35	486	361	0
Asunto Oy Vanhatie 4	Heinola	35,25	57	1	2
Kangaspolun Lämpö Oy	Heinola	40,00	0	0	0
Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskus	Heinola	41,43	941	15	7
KUNTAYHTYMÄT					
Koulutuskeskus Salpaus-kuntayhtymä	Lahti	9,58	8 876	1 187	390
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	0,87	162	430	0
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	Lahti	9,53	6 050	21 185	17
Päijät-Hämeen liitto	Lahti	9,05	282	380	-112

SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAKKUUSYHTEISÖILTÄ

Liitetieto 23

SAAMISTEN ERITTELY

Lyhytaikaiset saamiset

	2021	2020
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	167 292,96	160 345,96
Lainasaamiset	781 809,21	296 315,99
Siirtosaamiset	740,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	138 697,93	144 145,08
Siirtosaamiset	2 849 119,00	1 433 200,69
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	1 980,10	5 564,64
Saamiset yhteensä	3 939 639,20	2 039 572,36

Liitetieto 24

SIIRTOSAAMISET

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

	Kunta 2021	2020	Konserni 2021	2020
Ennakkomenot	228 428,12	224 578,23	232 908	226 629
Kelan korvaus työterveydenhuoltoon	246 121,36	218 000,00	389 332	231 543
Avustus joukkoliikenteen tukemiseen	317 391,15	207 831,80	317 391	207 832
Koulutuskorvaus työllisyysrahastolta	19 927,00	19 388,00	32 757	20 457
ELY-keskus, palkkatuet	199 391,59	96 530,53	199 392	96 531
Lukion lähiliikuntapaikka, valtionavustus	30 000,00	0,00	30 000	0
Vesilintutalon viher- ja ympäristörakentaminen, avustus	126 000,00	126 000,00	126 000	126 000
Kansallinen kaupunkipuisto, hankeavustukset	198 939,80	0,00	198 940	0
COVID-19 avustus	260 881,00	0,00	260 881	0
Muut valtionosuussaamiset/EU- ym. tuet ja avustukset	394 778,30	426 750,61	408 240	443 559
PHHYKY, lopullinen maksuosuus	2 843 569,00	1 428 181,00	2 572 577	1 292 075
Keva kuel-, vael- ym. maksut	87 871,92	31 614,49	101 222	45 530
Vakuutuskorvaukset	0,00	30 728,86	0	30 729
Kuusakoski, osuus jätevedenpuhdistamoon	0,00	1 053 678,00	0	1 053 678
Luovutustuotot	0,00	0,00	120 146	166 519
Muut siirtosaamiset	72 238,16	85 727,09	1 227 259	430 729
Siirtosaamiset yhteensä	5 025 537,40	3 949 008,61	6 217 044	4 371 810

Liitetieto 25

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Kunta		Konserni (1000 €)	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 01.01.	89 492 847,89	89 492 847,89	89 493	89 493
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0	0
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0	0
Peruspääoma 31.12.	89 492 847,89	89 492 847,89	89 493	89 493
Arvonkorotusrahasto 01.01.			159	205
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella				
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella			-60	-46
Arvonkorotusrahasto 31.12.			99	159
Muut omat rahastot				
Heinolan energiarahaston pääoma 01.01.	15 137 317,25	15 137 317,25	15 137	15 137
Siirrot rahastoon tilikaudella	0,00	0,00	0	0
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00	0	0
Heinolan energiarahaston pääoma 31.12.	15 137 317,25	15 137 317,25	15 137	15 137
Käyttörahaston pääoma 01.01.			29	29
Siirrot rahastoon tilikaudella			0	0
Siirrot rahastosta tilikaudella			-29	0
Käyttörahaston pääoma 31.12.			0	29
Muut omat rahastot 01.01.			3	3
Siirrot rahastoihin tilikaudella			0	0
Siirrot rahastoista tilikaudella			-1	0
Muut omat rahastot 31.12.			2	3
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01.	28 034 783,70	26 269 194,06	52 919	31 760
Maa-alueiden arvomuutokset	18 933,20	-199 159,98	19	-199
PHHyky ensihoidon jäsenkuntalaskutuksen oikaisu 2018	439 351,00	0,00	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	28 493 067,90	26 070 034,08	52 938	31 561
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 989 943,04	1 964 749,62	6 006	21 358
Oma pääoma yhteensä	138 113 176,08	132 664 948,84	163 675	157 740

Liitetieto 27

PITKÄAIKAISET VELAT

Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttua:

	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 707 000,00	35 864 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	25 707 000,00	35 864 000,00

Liitetieto 29

PAKOLLISET VARAUKSET

	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Varaus ent. Helsingin kaupungin saha-alueen kunnostamiseksi	150 000,00	150 000,00	150 000	150 000
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu			954 855	812 623
Muut pakolliset varaukset			194 639	47 417
Pakolliset varaukset yhteensä	150 000,00	150 000,00	1 299 494	1 010 040

Liitetieto 30

VIERAS PÄÄOMA	2021	2020
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	462 693,77	613 467,02
Siirtovelat	0,00	8 683,73
Velat osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	462 693,77	622 150,75

Liitetieto 33

SIIRTOVELAT	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Maankäyttösopimusten korvaukset	144 608,00	144 608,00	144 608	144 608
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	7 832 021,41	8 152 912,76	12 869	13 274 796
Korkojaksotus	115 473,84	139 005,44	287	172 673
Palvelusetelit	321 051,58	357 906,72	146 037	357 907
Kulttuuri- ja liikuntasetelit	316 500,00	0,00	321 052	0
Sinilähde-talon rakennusurakka	0,00	877 551,30	316 500	877 551
Tuloennakot	0,00	0,00	0	134 547
Muut siirtovelat	146 120,17	108 556,32	97 329	1 835 063
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 731 167,00	9 635 932,54	1 377 899	16 652 536
Siirtovelat yhteensä	8 875 775,00	9 780 540,54	15 272 712	16 797 144

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Velkojen vakuudet	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			263 508	272 231
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			405 475	453 503
Lainat julkisyhteisöiltä			2 577 135	3 417 174
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			26 698 886	26 698 886
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tontin vuokraolkeuteen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			44 470	48 516
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			115 762	115 762
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0,00	0,00	27 220 123	27 268 151
Muut vakuudet	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			0	0
Vuokravakuudet			0	0
Rakennus- ja takuuajan vakuudet			0	0
Muut omasta puolesta annetut vakuudet			0	0
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vuokravakuudet	76 893,84	92 091,91	76 894	92 092
Muut vakuudet yhteensä	76 893,84	92 091,91	76 894	92 092

Liitetieto 38**Vuokravastuut**

	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut yhteensä	3 703			
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	785,86	1 989 937,32	33 013 406	29 234 445
Koneiden ja laitteiden ym. vuokravastuut yhteensä	1 912 226,73	1 820 900,97	5 217 395	5 712 726
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 471 119,15	1 211 085,06	2 796 696	2 793 222
Vuokravastuut yhteensä	5 174 905,01	3 201 022,38	35 810 102	32 027 667

Liitetieto 39

Vastuusitoumukset	Alkuperäinen pääoma	Kunta		Konserni	
		2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta					
Heinolan Vuokra-asunnot Oy POP	757 890,00	202 104,00	252 630,00		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy POP	1 400 000,00	753 846,08	825 640,96		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy Kuntarahoitus*	1 300 000,00	948 650,00	1 018 920,00		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy/Läpiänkatu 7 Kuntarahoitus	150 000,00	142 500,00	143 490,00		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy/Marjatie 1 Danske Bank*	2 500 000,00	2 203 389,77	2 288 135,55		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy/Marjatie 3 Kuntarahoitus*	2 200 000,00	1 925 005,00	2 003 575,00		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy/Marjatie 9 OP Yrityspankki	584 000,00	495 232,00	505 744,00		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy Kuntarahoitus*	1 000 000,00	900 001,00	966 667,00		
Heinolan Vuokra-asunnot Oy/osakehuoneistot (täytet takaukset)	42 755,00	8 306,43	12 695,87		
KOY Marjatie 13	408 000,00	154 758,54	182 896,48		
KOY Mustikkatie 2	385 000,00	146 034,34	172 586,08		
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yht.puolesta yhteensä	10 727 645,00	7 879 827,16	8 372 980,94		
Takaukset muiden puolesta					
Eteva Kuntayhtymän antamat takaukset	25 608,00			16 539	17 606
Koulutuskeskus Salpauksen antamat takaukset				398 588	629 214
Takaukset yhteensä	10 753 253,00	7 879 827,16	8 372 980,94	415 127	646 819

*Lainavastuista 6,3M€ on myönnetty kuntalain 129§:n voimaantulon jälkeen (v.2015). Takaukset on annettu Heinolan Vuokra-asunnot Oy:lle, joka on kaupungin 100%:sti omistama yhtiö. Yhtiön tehtävänä on tarjota kohtuuhintaisia asuntoja kaupungin asukkaille, tämä on yksi kunnan tehtävistä. Takauksien määrään ei katsota oleellisesti vaarantavan kunnan kykyä vastata sille laissa määrättyistä tehtävistä.

Liitetieto 40**Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista**

	2021	2020
Osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	130 777 848	124 520 439
Osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0	0
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	85 667	77 588

Liitetieto 41**Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt**

	Kunta		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat veloitteet	1 371 912,11	1 365 389,35	1 371 912	1 365 389
Ympäristöluvut	10 000,00	10 000,00	10 000	10 000
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut			173 650	173 650
Muut sopimusvastuut	24 082,36	25 098,95	34 567 121	38 340 100
			36 122	
Sopimusvastuut yhteensä	1 405 994,47	1 400 488,30	682	39 889 139
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Koronvaihtosopimus/Kuntarahoitus Oyj				
Sopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Sopimuksella vaihtuva korko on vaihdettu kiinteäksi. Lainan ja				
koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät				
vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 07.09.2023.				
		2 760		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 840 000,00	000,00	1 840 000	2 760 000
Käypä arvo (rahoituslaitoksen ilmoituksen mukaan)	-44 040,16	-100 035,19	-44 040	-100 035
Koronvaihtosopimukset (Kuntayhtymät)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			4 341 094	1 839 049
Käypä arvo (rahoituslaitoksen ilmoituksen mukaan)			40 709	-188 635
Valuuttatermiinit				
Arvonlisäveron palautusvastuu	11 152 804,55	7 699 870,57	12 121 521	8 712 678
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu			117 943	117 943
Muut vastuut			0	0

PYSYVIEN VASTAAVIEN LAINASAAMISET

LAINAN SAAJA	ALKUPERÄINEN LAINAMÄÄRÄ	LAINAA 01.01.2021	VUODEN AIKANA			LAINAA 31.12.2021
			KORKO	UUSIA LAINOJA	LYHENNYKSET	
Lainasaamiset kuntayhtymiltä Koulutuskeskus Salpaus-kuntayhtymä	128 831,95	128 831,95	0,00			128 831,95
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä Hlan Vuokra-asunnot Oy	2 124 292,26	1 852 639,94	37 722,48		44 642,86	1 807 997,08
Tytäryhteisöt yhteensä	2 124 292,26	1 852 639,94	37 722,48	0,00	44 642,86	1 807 997,08
Lainasaamiset muilta Lahden Ammattikorkeakoulu Oy (pääomalaina)	1 411 860,17	1 411 860,17	0,00			1 411 860,17
Muut yhteensä	1 411 860,17	1 411 860,17	0,00	0,00	0,00	1 411 860,17
LAINASAAMISET YHTEENSÄ	3 664 984,38	3 393 332,06	37 722,48	0,00	44 642,86	3 348 689,20

HUOLLETTAVIEN VARAT

1000€

(taseen ulkopuolella)

Huollettavien varat 31.12.

2021

2020

343

316

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilöstökulut

	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	58 125 631	54 455 181
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	58 125 631	54 455 181

Henkilöstön lukumäärä toimialoittain

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2021 tilanteessa 1 268 työntekijää ja työllistettyjä naisia oli 53

	31.12.21	31.12.20	Muutos
Yhteiset palvelut	38	45	-7
Elinvoima	81	63	+18
Hyvinvointi	415	418	-3
Lupa- ja valvonta	14	12	+2
Sosiaali- ja terveys	535	549	-14
Tekniikka	185	187	-2
Yhteensä	1 268	1 274	-6

Tilanteessa 31.12.	2021	2020
Koko henkilöstön määrä	1 268	1 274
Vakinaisen henkilöstön määrä	1 019	1 056
Työllistettyjen määrä	53	33
Muun määräaikaisen henkilöstön määrä	196	185

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Kok	9 824	9 876
Kesk	2 207	2 672
Vas	417	27
KD	2 427	2 184
SDP	9 748	9 771
Vihr	422	788
LiNy/Pahe	1 941	2 796
PS	2 574	1 383
Yhteensä	29 559	29 497

Tilintarkastuspalkkiot

	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	28 067	24 350
Lautakunnan tehtävät	10 029	9 324
Muut palkkiot	3 500	8 125
Yhteensä	41 596	41 798

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisestä liiketoimista

Kaupunki on antanut 100%:sti omistamalleen tytäryhtiö Heinolan vuokra-asunnot Oy:lle rahalainoja, joiden yhteissumma on yhteensä n. 2,1 milj. euroa. Lainoista 31.12.2021 avoimena on noin 1,8 milj. euroa. Lainoista peritään 2%:n kiinteää korkoa. Kaupungin 100 %:sti omistamalta tytäryhtiö Heinolan vuokra-asunnot Oy:ltä on ostettu palveluita v. 2021 yhteensä 46 t eurolla.

Muita intressitahoja (ja kuntakonserniin kuuluvia) ovat kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenkuntana. Näitä ovat Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (ostot n. 24,5 milj. eur), Koulutuskeskus Salpaus (ostot n. 140 t eur), Eteva kuntayhtymä (ostot n. 222 t eur) ja Päijät-Hämeen liitto (ostot n. 2,4 milj. eur). Lisäksi kaupunki on ostanut palveluita Työterveys Wellamolta 492 t eurolla.

Kaupunginjohtajan kanssa on tehty vuonna 2018 kuntalain mukainen johtajaso-pimus (valtuusto 23.4.2018 §12). Sopimuksessa todetaan seuraavaa; mikäli kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä toteavat, että kaupunginjohtaja ei nauti poliittisen johdon luottamusta, kaupunginjohtaja sitoutuu irtisanoutumaan 12 kuukauden palkkaa vastaavaa erokorva-

usta vastaan, kun virkasuhde on kestänyt alle 8 vuotta. Mikäli virkasuhde on kestänyt 8 v tai enemmän, erokorvaus on 18 kk palkkaa vastaava. Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan ilman työvelvoitetta.

Kaupungilla on käytössä konsernitili, johon on liitetty Heinolan vuokra-asunnot Oy. Tili sisältää Heinolan vuokra-asuntojen osalta 2 milj. euron limiitin. Limiitistä ei peritä yhtiöltä palkkiota.

Kaupungilla on voimassa olevia takauksia Heinolan vuokra-asunnot Oy lainoihin, joiden yhteissumma tilinpäätöshetkellä on noin 7,6 milj. eur. Alkuperäinen takauksien kokonaissumma on ollut n. 9,9 milj. eur. Lainavastuista 6,3M€ on myönnetty kuntalain 129§:n voimaantumisen jälkeen (v. 2015). Lisäksi takauksia on annettu Koy Marjatie 13 yht. 408 t eur (jäljellä noin 154 t eur.) ja Koy Mustikkatie 2 yht. 385 t (jäljellä noin 146 t eur.).

Kaupunki on myöntänyt väliaikaista korotonta rahoitusta yhdistyksille rahoittajan myönteistä rahoituspäätöstä vastaan. Väliaikaisen rahoituksen myöntämisestä on päättänyt hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus ja 1.6.2021 lähtien talousjohtaja määrärahojen puitteissa (hallintosääntö). Rahoitukset eivät ole olleet merkittäviä ja suuremmissa summissa on väliaikaisen rahoituksen ehtona ollut lisätakaus.

6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Laadintaperiaatteet / Kesäteatteritoiminta

Kilpailulaki 30 d § on tullut voimaan 1.1.2020. Jos kunta tai kuntayhtymä taikka niiden määräysvaltaan kuuluva yksikkö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, on siitä pidettävä erillistä kirjanpitoa. Tilinpäätöksen yhteydessä tulee kuvata kustannuslaskennan perusteet ja esittää eriytetty tuloslaskelma. Jos liikevaihto on alle 40.000 €/vuosi, ei eriyttämismääräyksiä ole.

Kesäteatteritoiminnan tuloihin sisältyy lipunmyyntitulot, sekä väliaikatarjoilu. Toimintaa seurataan omalla kustannuspaikalla ja lisäksi väliaikatarjoilun menoja ja tuloja seurataan omalla toiminnollaan. Rajoitetusta tarjoilutoiminnasta (Covid) johtuen v. 2021 osalta väliaikatarjoilun osuus tuloista oli n. 5 t €.

KESÄTEATTERIESITYS TULOSLASKELMA

	2021	2020
LIKEVAIHTO		
Liikevaihto (ulk.)	323 974,90	13 263,31
Liikevaihto (sis.)	6 530,75	737,10
LIKEVAIHTO	330 505,65	14 000,41
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	8 603,17	24,19
MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-12 507,86	-2 631,05
Palvelujen ostot	-47 346,47	-14 949,11
	-59 854,33	-17 580,16
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	-275 376,84	-64 208,34
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-44 575,03	-10 012,01
Muut henkilösivukulut	-9 501,90	-2 059,82
	-329 453,77	-76 280,17
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
	0,00	0,00
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-79 074,14	-14 296,41
LIIEKEYLIJÄÄMÄ(+)/-ALIJÄÄMÄ (-)	-129 273,42	-94 132,14
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Muut rahoituskulut	-32,64	0,00
	-32,64	0,00
TILIKAUDEN YLI- (+) /ALIJÄÄMÄ (-)	-129 306,06	-94 132,14

Laadintaperiaatteet / vesilaitos

Vesilaitoksella tarkoitetaan puhtaan veden jakelusta ja jätevesien viemäröinnistä vastaavaa osaa vesihuoltolaitoksesta. Vesihuoltolaitos vastaa vesilaitostoiminnan lisäksi määrättyllä alueella hulevesien eli sade- ja suotovesien pois johtamisesta.

Vesilaitos on eriytetty 1.1.2015 alkaen muusta kaupungin toiminnasta kirjanpidollisesti. Kaupungin lainoista ei ole erotettu laitoksille omia lainoja vaan pitkäaikainen velka sisältyy laitoksen peruspääomaan. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut peruspääoman ja vuoden 2015 avaavan taseen 25.1.2016. Vesilaitoksen liittymismaksut ovat palautus- ja siirtokelpoisia ja ne on käsitelty pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa.

Hulevesien käsittelyn tilinpäätöslaskelmat on erotettu vesihuoltolaitoksesta laskennallisesta eriyttämisestä annetun suosituksen mukaisesti. Kaupungin lainoista ei ole erotettu hulevesikäsittelylle omia lainoja vaan laskennallinen pitkäaikainen velka sisältyy jäänöspääomaan.

Heinolan vesilaitoksen tuloslaskelma

	2021	2020
LIKEVAIHTO	3 455 532,93	3 465 991,77
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	465 177,62	19 921,12
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	204 840,84	202 173,96
MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-664 195,84	-522 809,00
Palvelujen ostot	-770 393,81	-607 773,99
	<hr/>	<hr/>
	-1 434 589,65	-1 130 582,99
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	-568 984,36	-499 039,73
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-144 216,18	-129 586,85
Muut henkilösivukulut	-21 938,60	-16 105,31
	<hr/>	<hr/>
	-735 139,14	-644 731,89
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 791 441,98	-1 471 251,49
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-94 209,02	-83 447,58
LIIKEYLIJÄÄMÄ(+)/LIIKEALIJÄÄMÄ (-)	70 171,60	358 072,90
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Muut rahoitustuotot	1 187,77	2 635,00
Korvaus peruspääomasta	-546 134,00	-546 134,00
Muut rahoituskulut	-123,37	0,00
	<hr/>	<hr/>
	-545 069,60	-543 499,00
TILIKAUDEN YLI-(+)/ALIJÄÄMÄ (-)	-474 898,00	-185 426,10

Heinolan vesilaitoksen rahoituslaskelma

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	70 171,60	358 072,90
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	1 791 441,98	1 471 251,49
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-545 069,60	-543 499,00
	1 316 543,98	1 285 825,39
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 047 849,10	-5 216 809,75
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
	-2 047 849,10	-5 216 809,75
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-731 305,12	-3 930 984,36
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
OMAN PÄÄOMAN MUUTOS	0,00	0,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 107,58	9 120,07
Saamisten muutos muilta	853 529,84	-1 107 397,07
Korottomien velkojen muutos	-118 117,14	5 029 261,36
	731 305,12	3 930 984,36
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	731 305,12	3 930 984,36
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00

Heinolan vesilaitoksen tase

	2021	2020
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
RAKENNUKSET	6 991 509,63	6 403 916,32
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	19 070 771,31	19 399 128,86
KONEET JA KALUSTO	4 932,08	7 760,72
AINEELLISET HYÖDYKKEET	26 067 213,02	25 810 805,90
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 067 213,02	25 810 805,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	89 351,62	85 244,04
VAIHTO-OMAISUUS	89 351,62	85 244,04
SAAMISET		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	1 413 340,12	1 211 218,10
MUUT SAAMISET	0,00	0,00
SIIRTOSAAMISET	202,23	1 055 854,09
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 413 542,35	2 267 072,19
SAAMISET	1 413 542,35	2 267 072,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 502 893,97	2 352 316,23
VASTAAVA	27 570 106,99	28 163 122,13
VASTATTAVA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	9 102 227,76	9 102 227,76
ED.TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 664 839,95	3 850 266,05
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-474 898,00	-185 426,10
OMA PÄÄOMA	12 292 169,71	12 767 067,71
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	2 123 611,33	2 022 557,18
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	2 123 611,33	2 022 557,18
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
OSTOVELAT	373 983,99	517 244,21
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	12 673 998,92	12 754 570,75
SIIRTOVELAT	106 343,04	101 682,28
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	13 154 325,95	13 373 497,24
VIERAS PÄÄOMA	15 277 937,28	15 396 054,42
VASTATTAVA	27 570 106,99	28 163 122,13

Heinolan vesilaitoksen talousarviovertailu

	TP 2020	Alkuperäinen	Talousar-	Talousarvio	Toteutuma	Polkkeama	Tot%
	1000€	talousarvio	vion	muut.jäl-	2021		
			muutokset	keen			
MYYNTITUOTOT	3 466	3 684 200	0	3 684 200	3 455 532,93	228 667,07	93,8
VUOKRATUOTOT	201	202 900	0	202 900	203 014,83	-114,83	100,1
MUUT TOIMINTATUOTOT	1	500	0	500	1 826,01	-1 326,01	365,2
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	20	582 000	0	582 000	465 177,62	116 822,38	79,9
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3	1 900	0	1 900	1 187,77	712,23	62,5
TULOT	3 691	4 471 500	0	4 471 500	4 126 739,16	344 760,84	92,3
PALKAT JA PALKKIOT	-501	-447 200	0	-447 200	-569 389,34	122 189,34	127,3
ELÄKEKULUT	-130	-127 600	0	-127 600	-144 216,18	16 616,18	113,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-16	-14 000	0	-14 000	-21 938,60	7 938,60	156,7
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	1	0	0	0	404,98	-404,98	0,0
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-608	-1 103 500	0	-1 103 500	-770 393,81	-333 106,19	69,8
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-523	-562 000	0	-562 000	-664 195,84	102 195,84	118,2
VUOKRAKULUT	-51	-43 700	-24 100	-67 800	-64 202,86	-3 597,14	94,7
MUUT TOIMINTAKULUT	-33	-8 300	0	-8 300	-30 006,16	21 706,16	361,5
MUUT RAHOITUSKULUT	-546	-546 200	0	-546 200	-546 257,37	57,37	100,0
MENOT	-2 405	-2 852 500	-24 100	-2 876 600	-2 810 195,18	-66 404,82	97,7
NETTO	1 286	1 619 000	-24 100	1 594 900	1 316 543,98	278 356,02	82,5
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 471	-1 498 400	0	-1 498 400	-1 791 441,98	293 041,98	119,6

Hulevesien käsittelyn tuloslaskelma

	2021	2020
LIKEVAIHTO	53 891,11	55 261,47
MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-6 635,75	-1 415,12
Palvelujen ostot	-61 650,15	-76 242,28
	<hr/>	<hr/>
	-68 285,90	-77 657,40
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	-1 426,84	-472,42
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-221,66	-81,51
Muut henkilösivukulut	-52,88	-15,04
	<hr/>	<hr/>
	-1 701,38	-568,97
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-49 946,15	-53 705,53
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	0,00	-70,97
LIIEKEYLIJÄÄMÄ(+)/LIIEKEALIJÄÄMÄ(-)	-66 042,32	-76 741,40
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korvaus jäännöspääomasta	-95 631,00	-89 043,00
	<hr/>	<hr/>
	-95 631,00	-89 043,00
TILIKAUDEN YLI-(+)/ALIJÄÄMÄ(-)	-161 673,32	-165 784,40

Hulevesien käsittelyn tase

	2021	2020
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	604 446,11	654 392,26
AINEELLISET HYÖDYKKEET	604 446,11	654 392,26
PYSYVÄT VASTAAVAT	604 446,11	654 392,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	0,00	0,00
VAIHTO-OMAISUUS	0,00	0,00
SAAMISET		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	0,00	0,00
MUUT SAAMISET	9 547,98	8 422,72
LYHYTAIKAISET SAAMISET	9 547,98	8 422,72
SAAMISET	9 547,98	8 422,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 547,98	8 422,72
V A S T A A V A A	613 994,09	662 814,98
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
JÄÄNNÖSPÄÄOMA	1 677 203,02	1 593 847,24
ED.TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 010 723,05	-844 938,65
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-161 673,32	-165 784,40
OMA PÄÄOMA	504 806,65	583 124,19
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	108 329,36	78 674,90
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	108 329,36	78 674,90
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
OSTOVELAT	686,53	1 015,89
SIIRTOVELAT	171,55	0,00
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	858,08	1 015,89
VIERAS PÄÄOMA	109 187,44	79 690,79
V A S T A T T A V A A	613 994,09	662 814,98

Hulevesien käsittelyn rahoituslaskelma

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-66 042,32	-76 741,40
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	49 946,15	53 705,53
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-95 631,00	-89 043,00
	-111 727,17	-112 078,87
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,00	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-111 727,17	-112 078,87
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos muilta	-1 125,26	6 568,54
Korottomien velkojen muutos	29 496,65	-4 293,43
	28 371,39	2 275,11
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	28 371,39	2 275,11
RAHAVAROJEN MUUTOS	-83 355,78	-109 803,76

Hulevesien käsittelyn talousarvion toteutumisvertailu

	TP 2020	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut.jäl- keen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Tot%
	1000€						
MYYNTITUOTOT	55	60 000	0	60 000	53 891,11	6 108,89	89,8
TULOT	55	60 000	0	60 000	53 891,11	6 108,89	89,8
PALKAT JA PALKKIOT	0	-1 000	0	-1 000	-1 426,84	426,84	142,7
ELÄKEKULUT	0	-200	0	-200	-221,66	21,66	110,8
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	0	0	0	0	-52,88	52,88	0,0
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-76	-87 000	0	-87 000	-61 650,15	-25 349,85	70,9
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-1	-1 500	0	-1 500	-6 635,75	5 135,75	442,4
VUOKRAKULUT	0	0	0	0	0,00	0,00	0,0
MUUT RAHOITUSKULUT	-89	-90 000	0	-90 000	-95 631,00	5 631,00	106,3
MENOT	-167	-179 700	0	-179 700	-165 618,28	-14 081,72	92,2
NETTO	-112	-119 700	0	-119 700	-111 727,17	-7 972,83	93,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-54	-49 900	0	-49 900	-49 946,15	46,15	100,1

Tilakeskus / eriyttämisen periaatteet

Tilapalvelun tilinpäätöslaskelmat on johdettu kunnan kirjanpidosta laskennallisesta eriyttämisestä annetun suosituksen mukaisesti. Kaupungin lainoista ei ole erotettu laitoksille omia lainoja vaan laskennallinen pitkäaikainen velka sisältyy jäännöspääomaan. Tilapalvelun jäännöspääomalle ei ole määritelty korkoa.

Tilakeskuksen tuloslaskelma

TILAKESKUKSEN TULOSLASKELMA

	2021	2020
LIIKEVAIHTO		
Myyntituotot (ulk.)	53 597,17	47 303,85
Myyntituotot (sis.)	56 556,58	46 666,09
Vuokratuotot (ulk.)	1 124 444,37	1 131 905,82
Vuokratuotot (sis.)	9 612 993,82	5 432 333,09
LIIKEVAIHTO	10 847 591,94	6 658 208,85
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	87 379,04	172 120,39
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	253 456,74	11 558,26
MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 996 526,15	-1 934 984,02
Palvelujen ostot	-1 467 324,57	-1 453 846,05
	-3 463 850,72	-3 388 830,07
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	-1 001 788,83	-977 212,95
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-319 210,03	-307 545,19
Muut henkilösivukulut	-39 445,76	-30 605,40
	-1 360 444,62	-1 315 363,54
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 847 996,88	-286 096,61
Arvonalentumiset	-1 912 832,61	-1 492 864,96
	-4 760 829,49	-1 778 961,57
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-2 227 126,94	-2 634 723,35
LIIEKEYLIJÄÄMÄ(+)/-ALIJÄÄMÄ(-)	-623 824,05	-2 275 991,03
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Muut rahoitustuotot	133,44	227,60
Muut rahoituskulut	-207,52	-378,55
	-74,08	-150,95
YLI-(+)/ALIJÄÄMÄ(-) ENNEN VARAUKSIA	-623 898,13	-2 276 141,98
POISTOERON LISÄYS(-) TAI VÄHENNYS(+)	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-(+)/ALIJÄÄMÄ(-)	-623 898,13	-2 276 141,98

Tilakeskuksen rahoituslaskelma

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
LIKEYLIJÄÄMÄ(+)/-ALIJÄÄMÄ(-)	-623 824,05	-2 275 991,03
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	4 760 829,49	1 778 961,57
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-74,08	-150,95
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-191 345,76	0,00
	<hr/>	<hr/>
	3 945 585,60	-497 180,41
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-15 182 533,00	-91 676,43
Rahoitusosuudet investointimenoihin	255 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu- lot	284 066,52	0,00
	<hr/>	<hr/>
	-14 643 466,48	-91 676,43
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10 697 880,88	-588 856,84
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-37 544,25	9 022,75
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-215 467,05	34 751,01
Korottomien velkojen muutos	889 977,07	148 948,18
	<hr/>	<hr/>
	636 965,77	192 721,94
RAHAVAROJEN MUUTOS	-10 060 915,11	-396 134,90

Tilakeskuksen tase

	2021	2020
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
RAKENNUKSET	75 667 661,08	2 411 559,79
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	177 010,60	60 231,85
KONEET JA KALUSTO	34 938,13	16 492,17
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	7 863 004,11	0,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET	83 742 613,92	2 488 283,81
PYSYVÄT VASTAAVAT	83 742 613,92	2 488 283,81
SAAMISET		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	77 264,31	40 332,66
MUUT SAAMISET	136 693,39	0,00
SIIRTOSAAMISET	55 765,49	13 923,48
LYHYTAIKAISET SAAMISET	269 723,19	54 256,14
SAAMISET	269 723,19	54 256,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT	269 723,19	54 256,14
VASTAAVA	84 012 337,11	2 542 539,95
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
JÄÄNNÖSPÄÄOMA	88 502 695,29	7 296 746,32
ED.TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 085 265,45	-3 119 123,47
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-623 898,13	-2 276 141,98
OMA PÄÄOMA	63 793 531,71	1 901 480,87
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	0,00	0,00
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	18 690 000,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	18 690 000,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,00	37 544,25
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	35 313,50	0,00
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
SAADUT ENNAKOT	10 597,56	6 259,23
OSTOVELAT	1 232 436,97	392 115,45
SIIRTOVELAT	250 457,37	205 140,15
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	1 493 491,90	603 514,83
VIERAS PÄÄOMA	1 528 805,40	603 514,83
VASTATTAVAA	84 012 337,11	2 542 539,95

7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Heinolassa 28.3.2022

HEINOLAN KAUPUNGINHALLITUS

Kirsi Lehtimäki

Fuat Wafin

Sanna Karppinen

Hanna-Liisa Endén

Marko Heino

Kimmo Huvinen

Mika Mäentalo

Jouko Rajajärvi

Venla Väli-Torala

Kaupunginjohtaja Jari Parkkonen

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on annettu tänään kertomus,

Heinolassa päivänä kuuta 2022

BDO Audiator Oy tilintarkastusyhteisö

Helge Vuoti
JHT, HT

8. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

Kirjanpitokirjat

- Kirjauspäiväkirjat sähköisessä arkistossa
- Pääkirja sähköisessä arkistossa
- Ostoreskontran päiväkirjat sähköisessä arkistossa
- Myyntireskontran päiväkirjat sähköisessä arkistossa
- Käyttöomaisuuskirjanpito sähköisessä arkistossa
- Talousarvion toteutuma sähköisessä arkistossa
- Tasekirja

Käytetyt tosittelajit

1	Pankkitositteet	53	Myyntilaskut vanhustyö
2	Kassatositteet	54	Myyntilaskut Effica päivähoito
3	Palkkatositteet	55	Myyntilaskut hammashuolto
4	kassatositteet liikuntapalvelut	56	Myyntilaskut Lifecare terveystoimet
6	Myyntireskontrasuoritukset	60	Sisäiset laskut vesi
7	Myyntireskontrasuoritukset Intrum Justitia	79	Poistot
8	Mr-suoritukset korttisaatavat	81	Varastot tekniikka
9	Mr-suoritukset verkkokauppa	88	Vyörytykset SL
10	Muistiotositteet Sarastia	89	Kirjanpidon tulos
11	Muistiotositteet kaupunki	90	Sisäisen laskennan tulos
15	Matkalaskut	91	Alv:n jako
20	Ostoreskontramaksut	92	Laskennalliset SL
21	Ostoreskontralaskut	93	Automaattikirjaukset SL
22	CPU kassasaatavat	94	SEB
23	Verkkokauppa	98	Evli Pankki
31	Myyntilaskut talouspalvelut	99	Elite Alfred Berg
32	Myyntilaskut Intime päivähoito		
33	Myyntilaskut opetus ja koulutus		
34	Myyntilaskut tekniikka		
36	Myyntilaskut musiikkiopisto		
37	Myyntilaskut kulttuuripalvelut		
38	Myyntilaskut kirjasto		
39	Myyntilaskut liikuntapalvelut		
40	Myyntilaskut sosiaalipalvelut		
41	Myyntilaskut maa-alueet		
42	Myyntilaskut vesihuoltolaitos		
43	Myyntilaskut vesilaskut		
45	Myyntilaskut ympäristötoimi		
46	Myyntilaskut rakennusvalvonta		